༄༅། །བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་དོན་ཤིང་ཏུ་མཆོག་གྱུར་དག་གི་གསུང་བཞིན
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གླེགས་བམ་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་གླེགས་བམ་ ར ཏགས་
ཅན་འདིར། དབུ་ལྷ་ལྡེབ་ ༡ རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལྡེབ་ ༤༧ འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལྡེབ་ ༣༧༡ སྨོན་ཚིག་ལྡེབ་ ༡
མཇུག་ཤོག་མཆོད་རྟེན་ལྡེབ་ ༡ གླེགས་བམ་གྱི་དཀར་ཆག་རང་ཉིད་ལྡེབ་ ༡ བཅས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ལ་བསྡོམས་ལྡེབ་གྲངས་ ༣༨༣ བཞུགས།།
࿄ མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་རིང་ལུགས་ཆེ། །འཛམ་གླིང་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་འཕེལ། །འགྲོ་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་སྣང་བ་དང་། །མི་འབྲལ་དུས་གསུམ་དགེ་ལེགས་
ཤོག །རྫོགས་སོ། །དགེའོ།། །།

TI693 - 002

༄༅། །རིགས་ལམ་གཞུང་ལུགས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། །དཀྱུས་མའི་སྐད་ལས་ཕྱོང་བཞིན་ཤེས་རྣམ་ཚོགས། །དགའ་སྟོན་ལྷ་ཡོག་ཁྲིལ་བཞད་རྒྱུར་མཆིས་ཀྱང་། །ལྷག་བསམ་དཀར་བས་དབྱའི་རྒྱན་འདི་སྤེལ། །སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པའི་གསུང་ལས་སོ།།

༈ དབྱའི་རིགས་རྒྱན་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ཡོད་པ་སོ་སོ་ཀ་འདིར་བཞི་པོ་སྤེལ་བསྡུ། སྤྱིར་ཚིགས་བཅད་ལ་སྒྲོལ་བ་རིགས་མཚོན་འདུས་པ་ཞེས་རིགས་བཞི་ལས་འདི་ནི་སྒྲོལ་བའོ།།

མདྷུཔྲསྣུཏཙྪམདྷུཔཏྟྲཀྵྨཱིཾ། །ཨེཏྟསྨིཏསྟུརཤནཱུཏྤཛྙྷརཀྵཱིཏཿ ཏཀྱསྟཔིཏཱིརཀྱཱིབྷཡོདརྟྟཏི། །ཨུཏྟཝཏིརཏུབྲྀཛཡེ།

རིགས་བརྗོད་པ། །རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །པདྨ་ལས་འཁྲུངས་སྐུ་ལ་འདས་གྲོངས་མེད། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཕྲིན་ལས་བརྗོད་པ། ད་ལྟ་ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།

TI693 - 003

༄ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ལ་མཆོད་པ
རྡོ་རྗེ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༔
༦
༄ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན
ཆེན་མེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
༧
༄ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ
ལྡན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༔
༨
༄ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་དོན
ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
༩
༄ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན
ཆེན་ཟླ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༔
༡༠

2

TI693 - 004

ཀ ཕྱི

༄༅། །ཨཱ ཪྻ པྲ ཤཱ ནྟ བི ནི ཤྩ ཡ པྲཱ ཏི ཧཱ ཪྻ ནཱ མ ས མཱ དྷི མ ཧཱ ཡཱ ན སཱུ ཏྲ བི ཧ ར ཏི སྨ། །

༄༅། །འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

1

TI639 - 005

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་པྲ་ཤཱནྟ་བི་ནི་ཤྩ་ཡ་པྲཱ་ཏི་ཧཱ་རྱ་ནཱ་མ་ས་མཱ་དྷི་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན། བྱ་རྒོད་

T1693 - 006

༄༅། །ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང་། སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྨན་ཡང་དག་བྱུང་དང་། སྨན་

TI693 - 007

མདོན་བསྒྲགས་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་དང་། ལགན་པད་མ་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། རྡུལ་མེད་རྣམ་པར་གནོན་དང་། ངན་སོང་སྦྱོང་
དང་། ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། རིན་ཆེན་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐད་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། མེ་ཏོག་བླ་མའི་
ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། ཟླ་བའི་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། རྡུལ་

TI693 - 008

༄༅། །མེད་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། སྐར་མའི་རྒྱལ་མཚན་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷུན་པོའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཆགས་མེད་རྒྱལ་མཚན་དང་། མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་དང་། དྲི་མ་
མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཉི་མའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཛེས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྡུལ་བྲལ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་

TI693 - 009

རྒྱ་ལ་མཚན་དང་། ས་འི་གཞི་བརྗོད་དང་། རིན་ཆེན་གཞི་བརྗོད་དང་། ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་གཞི་བརྗོད་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་གཞི་བརྗོད་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་གཞི་བརྗོད་
དང་། ཉི་མའི་གཞི་བརྗོད་དང་། བསོད་ནམས་རི་བོའི་གཞི་བརྗོད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་གཞི་བརྗོད་དང་། མཚུངས་མེད་དཔལ་གྱི་གཞི་བརྗོད་དང་། ས་འི་སྙིང་པོ་
དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་དང་། པད་མའི་སྙིང་པོ་དང་། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྙིང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱའི་སྙིང་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་། ལྡེ་བའི་སྙིང་པོ་དང་། པད་མའི་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། ཉི་མའི་མིག་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་
མིག་དང་། རྣམ་པར་སངས་པའི་མིག་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་མིག་དང་། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བའི་མིག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་མིག་དང་། རྡོ་རྗེའི་མིག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་

TI693-010

ཞ

༄༅། །མིག་དང་། ནམ་མཁའི་མིག་དང་། ཀུན་ནས་མིག་དང་། ལྷའི་ཅོད་པན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྣང་བའི་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ཅོད་པན་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཅོད་པན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་ཅོད་པན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཅོད་པན་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཅོད་པན་དང་། ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཅོད་པན་དང་། ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཅོད་པན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་འཛིན་པའི་ཅོད་པན་དང་། ཀུན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སྣང་བའི་ཅོད་པན་དང་། ཚངས་པའི་དབང་པོའི་གཙུག་ཕུད་དང་། ཀླུའི་དབང་པོའི་གཙུག་ཕུད་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་གཙུག་ཕུད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་

TI693 - 011

གཙུག་ཕུད་དང་། སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱངས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་གཙུག་ཕུད་དང་། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་དབྱངས་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བྲེས་པའི་གཙུག་ཕུད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དབྱངས་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་པར་བསྒྲགས་པའི་
གཙུག་ཕུད་དང་། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའི་གཙུག་ཕུད་དང་། འོད་ཆེན་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་། རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་འོད་དང་། སྣང་བའི་འོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་འོད་དང་། ཞི་བའི་འོད་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་

TI693 - 012

སྤྱི ཁ

༄༅། །འོད་དང་། ལྷའི་འོད་དང་། བསོད་ནམས་འོད་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཏོག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཏོག་དང་། མངོན་
པར་ཤེས་པའི་ཏོག་དང་། འོད་ཀྱི་ཏོག་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཏོག་དང་། ནོར་བུའི་ཏོག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏོག་དང་། ཚངས་པའི་ཏོག་དང་། ཀུན་ནས་སྣང་བའི་ཏོག་
དང་༑ ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་པོའི་དབྱངས་དང་། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་རྡོབ་པའི་དབྱངས་
དང་༑ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགེངས་པའི་དབྱངས་དང་། ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲགས་པའི་དབྱངས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པའི་དབྱངས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་འབྲུག་སྒྲ་བསྒྲགས་པའི་དབྱངས་དང་། འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཐམས་ཅད་དབུགས་འབྱིན་པའི་དབྱངས་དང་

༦

TI693 - 013

ཚོས་འཕགས་དང་། ཁྲིད་པར་འཕགས་དང་ཡེ་ཤེས་འཕགས་དང་། བསོད་ནམས་རི་རབ་འཕགས་དང་། ཡོན་ཏན་བསོད་ནམས་འཕགས་དང་། གྲགས་པ་འཕགས་
དང་། ཀུན་ནས་སྣང་བ་འཕགས་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་དང་། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་འཕགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རུས་རིགས་འཕགས་དང་། སྣང་
བའི་དཔལ་དང་། མཆོག་གི་དཔལ་དང་། ཡང་དག་འཕགས་པའི་དཔལ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་དཔལ་དང་། ཟླ་བའི་དཔལ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་དང་། ནམ་
མཁའི་དཔལ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དཔལ་དང་། ཏོག་གི་དཔལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དཔལ་དང་། སྣ་ལའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འགྲོ་བའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཚངས་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རི་བོའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མི་གཡོ་བའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁྲུ་མཆོག་གི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བློ་མཆོག

TI693 - 014

ཕྱི
ཀ
ཡུམ
[illegible]

༄༅། །གི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ང་རོ་དང་། ཆགས་མེད་ང་རོ་དང་། ས་དབྱངས་ང་རོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་འབྲུག་བསྒྲགས་ང་རོ་
དང་། སྤྲིན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བསྐུལ་བའི་ང་རོ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲའི་ང་རོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷུན་པོའི་སྒྲོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྒྲོ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་
དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་དང་། རྣམ་པར་སངས་པའི་སྒྲོ་དང་། དུས་གསུམ་སྣང་བའི་སྒྲོ་དང་། སྟོབས་པོ་ཆེའི་སྒྲོ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོ་དང་། ཡངས་པའི་སྒྲོ་
དང་། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་སྣང་བའི་སྒྲོ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་
ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་

TI693 - 015

པ༔ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་མཉམ་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ལས་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པ། རྒྱུ་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པ། རྒྱུའི་འབྲུར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ། མིག་ཡོར་དང་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། སྒྲ་སྐད་རྣམ་པར་རིག་པ། བྲག་ཅ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟུག་གོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། སྐྲ་ཚམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས

TI693 - 016

ཕྱི ཁ བརྒྱ སྐྱེ

༄༅། །པ། སྐྲ་ཚོམ་གྱི་ཁྲོན་གཅིག་ལ་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཚེ་དང་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་འགེངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། ཞིང་གཅིག་ཅིག་གི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྟོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

TI693 - 017

མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པའི་མཐར་ཕྱུར་པ། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་དྲ་བ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ༔ བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རང་གི་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མོས་པའི་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུར་འཇུག་པར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་མཁས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལུས་གཅིག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ལ་ལུས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ལྡང་བར་སེམས་

TI693 - 018

༄༅། །ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ལུས་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙེད་ཀྱི་ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལུས་སུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་སྟོན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་རང་གི་སྨོན་ལམ་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་མཁས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། བསྐལ་པ་འགྲངས་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་ལས་བསྐྱོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འཇོག་པར་དབང་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
པ༑ རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གཞན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་
བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་འཇུག་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་བསྐལ་པ་འགྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྲ་ཙམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་
སྟོན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ལུས་དུམ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ལུས་པར་རྒྱས་པར་འགོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་

TI693 - 020

༄༅། །ཕོ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་ཁུ་བའི་ཆར་པ་འབེབས་པ། རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གློག་བྱུང་ཞིང་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ནའི་འབྲུག་
བསྒྲགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། རང་གི་སེམས་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཆགས་པ་མེད་པས། སེམས་ཅན་གཅིག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་གཡོ་བ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

TI693 - 021

མཁས་པ། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
མཁས་པ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྒྲ་སྐད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ། ལུས་གཅིག་ལ་དམིགས་ལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་དམིགས་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༄༅། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཤ་སྟག་གོ །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྤོབས་པ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་འཛིན་པར་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ལ་དམིགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ། སྔོན་གྱི་མཐའི་མུའི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་འཇུག་པས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན

TI693 - 023

དུ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་པ་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་བདག་གི་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་ཅིང་ཆོས་
ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་མཁས་པ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་
གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤུའི་ཁུང་
བུ་གཅིག་ཏུ་བཙུག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

TI693 - 024

༄༅། །ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རང་གི་ལུས་སུ་འཇུག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། །ཁོར་ཡུག་དང་འཁོར་ཡུག་ཆེན་
པོ་དང་རི་ཆེན་པོ་གཞན་གྲངས་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་གཞལ་དུ་མེད་དེ་ཚད་མེད་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དག་སྤུའི་ཁུང་བུ་
གཅིག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ། །བསྐལ་པ་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་བསྐལ་པ་གཅིག་ཀྱང་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། །འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆུས་འཇིག་པ་དང་མེས་འཇིག་པ་དང་རླུང་གིས་

TI693 - 025

འཇིག་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཀང་བའི་མཐེ་བོས་མནན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་མཁས་པ་
ཤ་སྟག་གོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཚོ་བ་དང་བཅས་པ་
དང་། གནོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་མུ་གེའི་ཟུང་ནད་ཆེན་པོ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཤ་སྟག་གོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་

TI693 - 026

༄༅། །གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། གཡས་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་འདུག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིག་མི་འཛུམས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀ་ཤཱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ཁྱིམ་བདག་སྤོ་སངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བསྙེན་ལྔ་བརྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མིག་མི་འཛུམས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །ཁྱིམ་བདག་བཟང་སྐྱོང་ཡང་ཁྱིམ་བདག་ལྔ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག

TI693 - 027

ཀ། ཉི་ཁྲི། ཉེར་བཞི།

ཏུ་འདུག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིག་མི་འཛུམས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་ལེགས་སྦྱིན་ཡང་ཁྱིམ་བདག་ལྔ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྐོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཐམས་ཅད་མིག་མི་
འཛུམས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་དེད་དཔོན་བཟང་པོ་ཡང་གཡོག་མང་པོ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་
ནས༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མིག་མི་འཛུམས་པར་ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ །ཙམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ལག་བཟང་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་

TI693 - 028

མདོ ཟ ཉི་ཁྲི

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་ལྟ་ཞིང་འདུག
གོ །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མིས་བྱིན་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས
ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ
དགའ་བའི་ཟླ་བ་ཡང་གཡོག་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས
གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ །ལུས་འཕགས་མོའི་བུ་ཡུལ་མ་ག་དྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡང་སྲོག་ཆགས་ལྔ་སྟོང་

TI693 - 029

གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་གླང་པོའི་དབང་པོ་ནོར་སྐྱོང་ལ་ཞོན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་རྡུང་བའི་ས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་ནོར་
སྐྱོང་ལ་ཞོན་ཏེ། ཁང་བུ་བརྩེགས་མས་སོང་ནས་བཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ་རྐང་གིས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་འཛེགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ
དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། སྤྲོག་ཆགས་ལྷ་སྐྱོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་
ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ། །གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཡུལ་འཁོར་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ལྔ་བརྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བདར་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་

TI693 - 030

༄༅། །འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་ལྷའི་བུ་ཟླ་བ་དང་། ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གནོན་སེམས་དང་། ལྷའི་བུ་མཚན་བཟང་དང་། ལྷའི་བུ་གཞན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཚུངས་པ་མེད་གཞལ་དུ་མེད་དཔག་ཏུ་མེད། ཚད་མེད་པ་དག་ལྷའི་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཡོག་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ལྷགས་ནས༔ ལྷའི་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆུལ་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམ་པར་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་མཚན་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

TI693 - 031

ཞིང་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་འོད་ཕྱུང་སྟེ། འོད་ཟེར་དེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་བྱས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་འོངས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོ་ནང་རྒྱུར་དཔག་ཚད་བྱེ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་བསྐོར་བའི་ནོར་བུ་དང་མུ་
ཏིག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་ལྷིམས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བསྒྲེང་བའི་ནང་ན་གནས་ཤིང་ལྷའི་བུ་མོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་དང་ན་བཟའི་སྤྲིན་དང་། ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་

TI693 - 032

༄༅། །ཕོ་དང་ཨ་ག་རུ་དང་སྤོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་ལྷའི་རོ་ལ་མོ་དང་། ཕེག་རྡོབ་པ་དང་གླུའི་སྤྲིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གཏོར་ནས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཛུམ་པར་ལྟ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐན་སྐྱའི་རྩེ་
མོའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་
དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ་ཡང་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཟང་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་

T1693 - 033

ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཞུས་ནས་ཞུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བདག་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཞུའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་བཅོམ་ལྡན
འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྐྱོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཟང་སྐྱོང་ཁྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དྲིས་ཤིག་དང་ངས་དྲིས་པ་དེ་དང་དེའི་ལུང་བསྟན་པས
ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྐྱོང་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན
འདས་གནས་གང་དང་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ

TI693 - 034

༄༅། །ཞེས་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་དྲན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་བློ་གྲོས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲེལ་མཆིས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ
དང་། གོ་ཆ་ཇི་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ
ཤེས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ
ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བསྐྱུད་པས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པས་ཚེ་རབས་དྲན་པ

TI693 - 035

ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྲུལ་བས་སྨོན་གྱི་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པས་བློ་དང་ལྡན་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་
ན་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཞན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མ་མཆིས་པར་དེ་དག་གི་ཆོས་ཀྱང་ཐོས་ལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་ཀུན་ཆུབ་པར་བགྱིད། གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པས་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུ་
ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་དུ་རྒྱུད་པས་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དགེ་

TI693 - 036

ཞ

༄༅། །བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པས་རི་བོའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་མི་ཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ལྷུན་པོ་བརྩེགས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པས་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་མཁས་པས་ཐོས་པ་མང་བ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་གཉེར་མ་མཆིས་ལ་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བགྱིད། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མ་མཆིས་པ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གང་དུ་མཆིས་པ་ཡང་མ་འཚལ་ལ། བགྱིད་པ

33

TI693 - 037

དེ་ཡང་མ་འཚལ། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱིད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ན་ཡང་ཀུན་དུ་
གདའ་ལ། གནས་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ། ཇི་ལྟར་ན་སྐྲ་ཙམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་བཙས་པ་དང་
མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་མཆི་བ་དང་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཅིང་བསྟན་པ་གནས་པར་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་སྟོན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་འཚལ་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྐྱོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཟང་སྐྱོང་

TI693 - 038

ལེགས། ཀ ཚོང་དཔོན། ཞུས།

༄༅། །ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་བཟང་སྐྱོང་ཁྱོད་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་
བརྩེ་བ་དང་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཁྱོད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། བཟང་སྐྱོང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་
འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་བཟང་སྐྱོང་ཁྱོད་ཡང་ལེགས་སོ། །བཟང་སྐྱོང་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཟང་སྐྱོང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཟང་སྐྱོང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས

35

TI693 - 039

དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དག་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཐོབ་བོ། །བཟང་སྐྱོང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སོང་དུ་ཆུད་པ་དང་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ
དང༌། བདག་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང༌། གཞན་མི་དམིགས་པ་དང༌། སྒྲོག་ལ་རློམ་སེམས་མེད་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང༌། དངོས
པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་གནས་པ་དང་དྲན་པ་མི་གཡེང་བ་དང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ
དང༌། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟེན་པ་དང་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སེལ་བ་དང༌། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་མ་རིག་པ་སེལ་བ་དང་རིག་པ

TI693 - 040

༄༅། །ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་བ་དང་སྲིད་པ་ཟད་པ་དང་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་ཆོས་ལ་ནེམ་ནུར་མེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
དང་མི་འབྱེད་པའི་ཚིག་དང་མཐུན་པར་སྙོམས་བྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་བཀའ་བློ་བདེ་བ་དང་སྨྲ་ཅོར་དུ་མི་སྨྲ་བ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་
བ་དང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་མདུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འཕྲུང་མི་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡ་མཚན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་
ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་འདོད་པ་དང་། གཡོ་མེད་

TI693 - 041

པ་དང་གྱུ་གྱུ་མེད་པ་དང་སྣྱུ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་མེད་པ་དང་ཁ་གསག་མེད་པ་དང་། གཞོགས་སློང་མེད་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་མེད་པ་དང་། སྙེད་པ་དང་
བཀུར་སྟི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་དང་། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པ
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་མི་གནས་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ
དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྩེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་། གློ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་བེམས་པོམ

TI693 - 042

༄༅། །ཡིན་པ་དང་མི་འོན་མི་ལྐུགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་དང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་གནས་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ངན་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་བྱིས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་མཁས་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མི་འདྲི་བ་དང་། དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བཟང་སྐྱོང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་འཐོབ་བོ། །བཟང་སྐྱོང་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་བ

TI693 - 043

རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཤེས་པ་དང་
ཁྲིམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་སེམས་མ་ཞུམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་དང་དམ་པའི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འཐབ་པ་མེད་པ་
དང་། འགྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ
ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་ཤེས་པ

TI693 - 044

༄༅། །དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྲུང་བ་ཞེས་པ་དང་། ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་
འདའ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་དང་། ཁམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སེལ་བ་དང་། སྲིད་པ་སྤོང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པའི་ཁྱབ་
འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་སྟོན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་གཟོན་པ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ་དང་ལམ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པ་
དང་༑ ཤེས་རབ་རྣོ་བ་དང་། ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བ་

དང་༑ དྲན་པ་དང་། མཉེན་པ་དང་། ངང་བདེ་བ་དང་འཁྲོ་གཉེར་མེད་པ་དང་། དེས་པ་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་ཚིག་འཇམ་པ་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་ཚུར་ཤོག
ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྙོམ་ལས་མེད་པ་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་། བླ་མ་ལ་སྤྱི་ཞུ་ཆེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཆོས་དཀར་པོས་མི་ངོམས་པ
དང་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དགོན་པའི་གནས་མི་གཏོང་བ་དང་། ས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དྲན་པ་རྒྱུད་མི་གཡེན་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ
མཁས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག
པར་འཇོམས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྨོན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་འབྱིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང་། བག

TI693 - 046

༄༅། །ལ་ཉལ་བ་སྤོང་བ་དང་། སྲིད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་དང་། ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་
དང་། ལས་ལ་སེམས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་དང་། ལས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་
མི་རྒྱུ་བ་དང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་། མི་དགའ་བ་ལ་མི་ཞེན་པ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་
བསྙེན་པར་དཀའ་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་བདག་ཤེས་པ་དང་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་ཚིག་
མི་བརླང་བ་དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། མཛའ་བོ་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་ཚིག་

TI693 - 047

འཛམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསང་བའི་ཚིག་རྣམས་སྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བཟོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདུན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟན་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཅིག་པུར་དགའ་བ་དང་ཆུང་ཟད་ཤེས་
པས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་
ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་རིགས་པ་དང་ཚུལ་གྱི་སྒོར་གྱུར་པ་དང་། འདོམས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་པར་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་ས་དང་
ལྡན་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་

TI693 - 048

༄༅། །སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་དང་སེམས་ངེས་པར་སེམས་པ་
དང་། སྐྱེ་བར་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་དང་ཁྱུར་བོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་དང་། ཞེ་
སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་གཏི་མུག་སྤོང་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། མི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་ནན་ཏན་
བྱེད་པ་དང་མཚན་མོ་མི་ཉལ་བ་དང་། སྤོང་བ་མི་གཏོང་བ་དང་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་
དང་མཚན་མ་སྤོང་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་

TI693 - 049

མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། གཙིགས་པར་སྨྲ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ངག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་མི་
བརྙས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ནོར་སྦྱིན་པ་དང་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕན་
པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་གཡོ་མེད་པར་སྟེན་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་

T1693 - 050

༄༅། །ཅན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་བསྟོན་པ་དང་
བསྙི་སྣང་བྱས་པས་དགའ་བ་བསྐྱོང་བ་དང་། དགེ་ཤེས་པ་དང་སྟོན་བྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། མིང་དང་བརྡར་བརྟགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དང་བཏགས་པ་ཀུན་ཏུ་
འཇོམས་པ་དང་། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་མ་རྙེད་པས་སྐྱོ་
ཤི་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་གྲགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་བསྔགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། སྨད་པ་ལ་སྐྱོ་
གོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་མི་ཆགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྐྱོ་བ་དང་འདུ་བྱེད་ཀུན་ཏུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསྔགས་པ་ལ་མི་

T1693 - 051

ཆགས་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
མི་རྩུབ་པ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བ་དང་། སླུ་བ་ཅུང་བ་དང་མཉེན་པ་དང་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ལ་
མཁས་པ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་དུས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྤྱོད་ལམ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་དང་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་
མཁས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བར་སྨྲ་བ་དང་ལག་རྗེང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་
དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་སྨོད་པ་དང་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་གཏོང་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། མཛེས་པར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་བླ་མ་ལ་ལྟུང་བ་དང་སྟན་

༄༅། །གཉིད་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཚར་གཅོད་པ་དང་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་སེམས་ལ་འཇུག་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འོད་དུ་རྒྱུན་ཅིང་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་མི་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཤེས་པ་དང་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཤེས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་འབྱེད་པ་དང་། ལས་

TI693 - 053

དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་བརྗེད་ངས་པ་མེད་པ་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁམས་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་
གྱུར་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་རྟེན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་པས་ལྟ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་ཐོགས་པ་མེད་པས་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རྟེན་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱི་གཟུངས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅའི་སྐད་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ

TI693 - 054

༄༅། །དང་། ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྫེ་བ་ཞེས་པ་དང་
དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚར་གཅོད་པ་མཁས་པར་ཞེས་པ་དང་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་དང་ལྡན་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
འཇོམས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལུས་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུའི་ལུས་རྣམ

TI693 - 055

པར་འཕྱུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་ཅིང་བརྗེད་པ་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་ཅི་རིགས་པར་
ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་གོ་ཆ་གྱོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་ཞེས་པ་
དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་དང་། བསྐལ་པ་གཅིག་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངོན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ཞེས་པ་དང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་

༄༅། །དང་། ཞིང་གཅིག་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་
ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྐྲ་ཙམ་གྱི་ཁྲོན་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤུའི་ཁུང་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞལ་དུ་མེད་པ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བོད་དུ་ཆུད་
ཅིང་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་དགང་བ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཞེས་པ་
ལ་མཁས་པར་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྐད་གཅིག་བརྗོད་པས་སྐད་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྒྲོག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ 53

TI693 - 057

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པར་ཞེས་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་། སྤོབས་
པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་སྤྲུབ་པ་དང་མི་སྤྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། ཕྱུགས་དང་ཆ་དང་སྦྱེལ་ཞིའི་འབྱེད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་
པོའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་པ་དེང་། བདུད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཡེ་ཞེས་འགྲོ་བ་
དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་

TI693 - 058

༄༅། །རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སྡུད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་
དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མཚུངས་པ་སྨིན་པའི་
གནས་སུ་སེམས་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བས་ཁེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཚོད་ཡངས་
པ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དྲ་བ་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་མཉམ་པ་

TI693 - 059

ཤེར་ཕྱིན་ཁྲི་བརྒྱད།

དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཚིག་དང་ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་དང་མ་བསྟན་པར་རང་གིས་བཟློད་
པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དང་། སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་འཐོར་པ་ཞེས་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ཆུས་གནོད་
པ་ཡང་མེད་པ་དང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་གསོག་པ་དུས་
གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་དབུགས་འབྱིན་པ་འཐོབ་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་སྨོན་

TI693 - 060

༄༅། །ལམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འདུལ་བ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་དང་། རྩེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ཚད་མེད་པ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་མི་ཚིག་ལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། རྩོལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་པ། རྣ་མི་གསང་བ། གྲུམ་

TI693 - 061

པོ༔ ལྷུན་པོ། འོན་པ། ལོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པ་
ཤེས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞལ་དུ་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་
ཚད་མེད་པ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་པོ་དང་སྡུག་ཕོངས་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

T1693 - 062

༄༅། །གྲངས་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཚུངས་པ་མེད་གཞལ་དུ་མེད་དེ། ཚད་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་ལམ་བསྐལ་པར
ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་མཁའ་ཁྱབ་ལ་བསམ
གཏན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་ལྷའི་བུ་མོ་གླུ་ལེན་ཅིང་རོལ་མོའི་དབྱངས་སྒྲ་དང་། སིལ་སྙན་སྣ་ཚོགས་དང་ཐེག་རྡོབ་པ་དང་། གླུ
དབྱངས་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དག་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ

TI693 - 063

ཞེས་པ་དང་། གནས་གང་ནས་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པའི་ལས་རྒྱུན་མི་གཅད་པ་ཞེས་པ་དང་
སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དོན་ཡོད་པ་འདོད་ཅིང་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ
གདུལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ནས་ཇི་ཙམ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་། ཉུབ་པའི་བར་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ

T1693 - 064

ཕྱི ཀ ཤེར་ཕྱིན སྣ་ཚོགས

༄༅། །ཡང་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཡང་འཚང་མི་རྒྱ་བ་སྟེ། བཟང་སྐྱོང་འདི་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཅེས་བྱའོ།། །།བམ་པོ་གཉིས་པ། བཟང་སྐྱོང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་བ་བྲུབ་གང་ཞེ་ན། བཟང་སྐྱོང་གང་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་འཛིན་པ། མི་
འདོར་བ། མི་འཛིན་པ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟོག་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། རྣམ་པར་མི་སྤྲབ་པ། ཀུན་ནས་མི་སློང་བ། མི་སྐྱེད་པ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡང་དག
པར་གཅོད་པ། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡང་དག་པར་གཅོད

TI693 - 065

པ༔ མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ། དྲན་པ་དང་བློ་གྲོས
དང་མོས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་ཚིག་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ས་དང་ལྡན་པ། ཞི་བའི་ས
དང་ལྡན་པ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོན་ཏན
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་བཟང་སྐྱོང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱའོ། །བཟང་སྐྱོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ལ་སེམས་ཤིང་ཆོས་དཔྱོད་པ་ཡིན
ཏེ༔ དེས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་འང་དམིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཟང་སྐྱོང་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ

TI693 - 066

༄༅། །སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདིའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ། ཅི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ལས་གཞན་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གཟུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་བེམས་པོ་གཡོ་བ་མེད་པ། དཔྱོད་པ་མེད་པ། རྩྭ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་དང་། བོང་བ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་ངན་པ། དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཕན་ཚུན་ནས་བསྡུས་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་མི་རྟག་པའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གང་སྡུག་

བསྟུལ་བ་དེ་བདག་མེད་པའོ། །གང་བདག་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །གང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་སྣང་བ་མེད་པའོ། །གང་སྣང་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ༑ །གང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །གང་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་དེ་མི་བདེན་པའོ། །གང་མི་བདེན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ། ཡང་དག་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། མ་ལོག་པ་བདེན་པ་སྨྲ་བ། ཡང་དག་པ་སྨྲ་བ། ཤེས་པ་སྨྲ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཅན། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ༑ ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ། མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། མི་གོས་པ། ནམ

TI693 - 068

༄༅། །མཁའ་དང་མཚུངས་པ། གྲངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲངས་པ། མ་བྱས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། འཇིག་པ་མེད་
པ༔ མཐའ་ཡས་པ། གནས་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རིག་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་དག་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། མ་
བྱུང་བ། སྤྱོད་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པའི་སླམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ༔ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་
མཁའ་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རིག་པ། གནས་པ་མེད་པ། གཟུང་དུ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་

TI693 - 069

སླམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཅི་ཆོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་ཆོར་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་སླམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། ཆོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། ཆོར་བ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ༑ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། ཆོར་བ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུ་བུར་ལྟ་བུའོ། །ངན་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །རིག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་
བའོ༑ །རིག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུ་བུར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། ངན་པ་མ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་

༩༩

TI693 - 070

དཀོན། ཞ

༄༅། །ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན། རིགས་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། ཆོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ལས་
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་བཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་བ་དང་བྲལ་བ། ཆོས་བ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་བརྙེས་པ། གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་གཙེ་བ་དང་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། མ་བཅིངས་པ། མ་གྲོལ
བ༑ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་མཐོང
བ༑ མི་ཐོས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ། མྱང་དུ་མེད་པ། རིག་པར་བྱར་མེད་པ། མཚན་མར་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རིག་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སླམ

༦༧

67

TI693 - 071

མོ༔ །དེས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཚོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། ཚོར་བ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་ལས་གཞན་ཞིག
དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྩ་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྨན་དང་འབྲི་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར
ཞེན། རྩ་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་། སྨན་དང་འབྲི་ཤིང་འཛིངས་པ་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོར་བ་མེད་པའི་སླམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྟེ། གལ་ཏེ
ཚོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། ཚོར་བ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཅི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། འོན་ཏེ་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གམ་སླམ
མོ༔ །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ

T1693 - 072

༄༅། །བྱ། མིག་དང་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན་
ཏེ༑ སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། མིག་དང་གཟུགས་དང་། སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིག་དང་གཟུགས་
དང་༑ སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ༑ སེམས་པ་མེད་པ། སེམས་པ་དང་བྲལ་བ། སེམས་མཚུངས་པ་མེད་པ། འགྲོ་བར་འཇུག་པ་མེད་པ། འོང་བར་འཇུག་པ་མེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པ། འགྲོ་བ་
ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། དཔགས་པ་མ་ཡིན་པ། གཙང་དུ་མེད་པ། བྱུག་མེད་པ། རྫས་མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ། དབྱེར་མེད་པ་ཡང་དག་པ། རྩོམ་པ་མེད་

T1693 - 073

པ༔ བཞུགས་པ་མེད་པ། རེག་པར་བྱ་བ་མེད་པའོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཤིང་དང་བོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེ
ན༔ ཤིང་དང་བོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ
ཡང་མ་ཡིན་ན་ཅི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ། འོན་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གམ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ། བརྟེན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན། མ་

TI693 - 074

༄༅། །རིག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན༔ བརྟན་པ་མ་ཡིན། སླུ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མ་རིག་པ་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །མི་སྣང་བའོ། །བལྟར་མི་མཐོང་བའོ། །མཐའ་ཡས་པའོ༔ །སྤྲིན་དང་མཚུངས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞི་བ་མེད་པའོ། །དགག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །

TI693 - 075

ལེན་པ་མེད་པའོ། །བྲུམས་པ་མེད་པའོ། །འཁོར་བྱེད་མེད་པའོ། །འཁོར་བྱེད་དང་བྲལ་བའོ། །མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །མདུད་པ་མེད་པའོ། །འཆི་
འཕོ་མེད་པའོ། །འཆི་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །མི་
ཟད་པའོ། །མི་ཟད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ཟད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །སྐད་ཅིག་པའོ། །མི་འཁྲུགས་པའོ་སླམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ན
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྟེ། གལ་ཏེ་

TI693 - 076

༄༅། །འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འགྱུར་རམ། བོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གམ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། གསོབ་གསོག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། འདུ་བྱེད་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གསོབ་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

TI693 - 077

ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། ཡི་གེ་མེད་པ། སྒྲ་མེད་པ། ཡུལ་མེད་པ། དངོས་པོ་མེད་པ། སེམས་མེད་
པ༑ ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། བློ་གྲོས་མེད་པ། བློ་གྲོས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། རྟོགས་པ་མེད་པ། རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། འགྲོ་བ་
མེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པ། གཉིས་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། མི་འདདའ་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ། མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པ། མ་སྨྱོས་པ། སྨྲོམ་ཡིན་པ། ཆགས་པ་མེད་པ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། མཐུན་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་ཁོན་མ་ཡིན་
པ༑ དེ་ཁོན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་

TI693 - 078

༄༅། །ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ན་ནི་མིག་ཡོར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཡོར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་ལས་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ
ལས་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལས་མི་དམིགས་སོ། །མི་དམིགས་པས་མི་རྟོག་གོ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །མི་རྟོག་ན་སོ་སོར་མི་གནས་སོ། །སོ་སོར་མི་གནས་ན་འཕྲོ
བར་མི་བྱེད་དོ། །མི་འཕྲོ་ན་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞུམ་པ་མེད་ན་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་དོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་ན་ཀུན་ཏུ་གདུང་བ་མེད་དོ། །ཀུན་ཏུ་གདུང་བ
མེད་ན་རྗེས་སུ་གདུང་བ་མེད་དོ། །གང་རྗེས་སུ་གདུང་བ་མེད་ན་དེ་མི་གདུང་བའོ། །གང་མི་གདུང་བ་དེ་ཀུན་ཏུ་མི་རྨུག་གོ །རྣམ་པར་མི་རྨུག་གོ །གང་མི་རྨུག་པ་དེ་རྣམ

TI693 - 079

པར་མི་རྒྱུག་གོ །རྣམ་པར་མི་རྒྱུག་པ་དེ་མི་ཉམས་སོ། །གང་མི་ཉམས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་འཁྲུལ་ལོ། །གང་རྣམ་པར་མི་འཁྲུལ་པ་དེ་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ། །གང་འཁྲུལ་པ་
མེད་པ་དེ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རློམ་སེམས་མེད་པའོ། །གང་རློམ་སེམས་མེད་པ་དེ་བག་ཡོད་པའོ། །གང་བག་ཡོད་པ་དེ་འཕགས་
པའོ༔ །གང་འཕགས་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །གང་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་གི་རྡུལ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྡུལ་མེད་དོ། །སྲོག་གི་རྡུལ་མེད་དོ། །གང་
ཟག་གི་རྡུལ་མེད་དོ། །ཕུང་པོའི་རྡུལ་མེད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་མེད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་རྡུལ་མེད་དོ། །རྒྱུའི་རྡུལ་མེད་དོ། །རྐྱེན་གྱི་རྡུལ་མེད་
དོ༔ །དམིགས་པའི་རྡུལ་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་རྡུལ་མེད་དོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་རྡུལ་མེད་དོ། །ཆོར་བའི་རྡུལ་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྡུལ་མེད་

T1693 - 080

༄༅། །དོ༔ །ཉེ་སྦྱང་གི་རྟུལ་མེད་དོ། །གཏི་མུག་གི་རྟུལ་མེད་དོ། །ཁྲོ་བའི་རྟུལ་མེད་དོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟུལ་མེད་དོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་རྟུལ་མེད་
དོ༔ །ང་རྒྱལ་དང་འཆབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རྟུལ་མེད་དོ། །ང་རྒྱལ་དང་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྟུལ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་
རྟུལ་མེད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟུལ་མེད་དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟུལ་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྟུལ་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟུལ་མེད་
དོ༔ །འཁོར་བའི་རྟུལ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་རྟུལ་མི་དམིགས་ཏེ། གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྟུལ་མེད་པ་དེ་དག་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་
བྱ༔ གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ། ལྷའི་དམ་པ་ཞེས་བྱ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རློམ་

TI693 - 081

སེམས་མེད་དོ། །ཧློམ་སེམས་མེད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ཀུན་ཏུ་གདུང་བ་མེད་དོ། །ཀུན་ཏུ་གདུང་བ་མེད་ན་རང་བཞིན་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ཐོབ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །མི་སྤྱོད་ན་འདི་ལྟར་ཅི་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། འོན་ཏེ་ཚོར་བ་དང་
འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། སུ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། ཅི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་
སྟོན་ཏམ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། གསོབ་གསོག་དངོས་པོ་མེད་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གསོབ་མ་ཡིན། གསོག་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། སྨིག་

78

TI693 - 082

༄༅། །སྒྲ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། ཀུ་ཟླི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནས་སུ་ཞིག་ཆོས་འདི་སྟོན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཟང་སྐྱོང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དག་པ། བདེན་པ། ཡང་དག་པ། གནས་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནས། དེ་སྟོན་པ་སུ་ཡིན། ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ། ངན་པ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཧི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྨྲོས་པ་མེད་དེ། གཟུང་དུ་མེད་པ། སྒྲ་མེད་པ། མི་སྣང་བ། བལྟར་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། མཐའ་ཡས་པ། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། མཉམ་པ་མེད་པ། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། སྒྲ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ཡུལ་ན་མི་གནས་པ། ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པ། བརྟག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་དུ

མེད་པ་ཞི་བ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བ། བསིལ་བར་གྱུར་པ། ཀུན་གཞི་མེད་པ། གནས་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ། མི་སྐྱེ་བ། མི་འགོག་པ། མི་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ༔ དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། མ་འོངས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། འགྲོ་བ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པའོ། །བཟང་སྐྱོང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན། འགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམ་མ་ཡིན། འབྲིང་མ་ཡིན། མཆོག་མ་ཡིན་ནོ༔ །དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་མ་ཡིན། ཆོས་

80

TI693 - 084

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས། མཆོག་གི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས། ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་གནས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མི་གཡོ་བ། མི་གནས་པ། གནས་མེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ། རྒྱུ་བ་མེད་པ། བླང་བ་
མེད་པ། དོར་བ་མེད་པ། ཁས་ལེན་པ་མེད་པ། འཛིན་པ་མེད་པའོ། །གང་ཆོས་འདི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རློམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའོ། །རྡུལ་མེད་པའོ། །ཞི་བའོ། །བསིལ་བར་གྱུར་པའོ། །མ་སྐྱེས་པའོ། །མ་འགགས་
པའོ༔ །ཕུང་པོ་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར

རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྙམ་ནས། དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། ཅི་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། འོན་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། གཟུགས་ནི་བེམས་པོ། གཡོ་བ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ། རྩྭ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་
དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ་དང་ནས་པ། རེག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མངོན་

TI693 - 086

༄༅། །པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་འོ། །རྣམ་པར་ཞེས་པའི་སྐྱུམ་ལྷ་བུ། གསོབ། གསོག །ཡང་དག་པམ་ཡིན་པ། འདུ་བྱེད་འདུས་པ་ལས་
ངེས་པར་སྐྱེས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ་སྙམ་མོ། །བཟང་སྐྱོང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་ན། མཚན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
རྒྱའམ། ཅི་ཆོས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། འོན་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བས་སམ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། མཚན་གྱིས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །གལ་ཏེ་མཚན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་

TI693 - 087

མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཡང་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་
སོར་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་མཚན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་ན་ཅི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་
རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། བལྟར་མི་མཐོང་བ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བས་

TI693 - 088

༄༅། །བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མི་འདུག་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་
བཟུང་ནས་ཀྱང་མི་ལྡང་སྟེ། དེ་རྒྱུ་གཞན་དང་གཞན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནམ་དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་སུ་ཞིག་སྙམ་མོ། །དེས་དེ་
ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མ་དམིགས་ནས། ཅི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སམ། གཟུགས་ནི་ངེམས་པོ། གཡོ་བ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས། ཚོར་བ་ནི་ཆུ་འི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ

TI693-089

ངན་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ། རིག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས། འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། མིག་དང་གཟུགས་
དང་། སྣང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས། འདུ་བྱེད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ། བརྫུན་པ། སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
རིག་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། གསོབ་གསོག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། འདུ་བྱེད་
འདུས་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་སོ་སྙམ་ནས་དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་
པ་དང་། གང་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་ཏེ། མི་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད་དོ། །གང་

TI693-090

ཤེར་ཕྱིན། ཤ ཁྲི་ཕྱིན། སྟོང་

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། མི་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་
དམིགས་ཏེ། མི་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད་དོ། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། མི་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་
རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད། སེམས་ཅན་གྱི་རློམ་སེམས་ཀྱང་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རློམ་
སེམས་ཀྱང་མེད་པ་དེ་བཟང་སྐྱོང་བླུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རློམ་སེམས་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་
བ་ཡང་མི་མཐོང་། འགགས་པ་ཡང་མི་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞི་བའི་གནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་

TI693 - 091

པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ནི་ཞི་བའོ། །བསིལ་བར་གྱུར་བའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟང་སྐྱོང་འདི་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བཟང་སྐྱོང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མ་སྐྱེས། མ་འགགས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པར་ཀུན་ཏུ་གདའ་བ་དང་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མི་བརྗོད་ལ། འཁོར་བྱེ་བ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་ཡང་ཀུན་ཏུ་གདའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་

88

TI693 - 092

༄༅། །ཞུར་བྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙིང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐལ་པ་སྙིགས་མ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་དུས་སྙིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་སྙིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྙིགས་མ་དང་། ཚེ་སྙིགས་མ་དང་། ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་དཀྲུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམགས་ཚོགས་ཀྱིས་གཙེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡུལ་འཁྲུག་པ་དང་ཁྲག་ཁྲུག་དང་། ཆོམ་པོའི་ཉེ་བའི་

༨༩

TI693 - 093

ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀླ་ཀློས་དཀུགས་པ་དང་། རྐུན་པོས་དཀུགས་པ་དང་། མུ་གེས་དཀུགས་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། ཤ་ཟ་
དང་། གྲུལ་བུམ་དང་། ལུས་སྲུལ་པོའི་འབྲུག་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་སྙོམས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐབས་མཁས་པར་
བལྟའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙིང་པོ

TI693 - 094

༄༅། །གང་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གང་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་རྒྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙིང་པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
ནི་བསྐལ་པའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དུས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཞིང་གི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཐེག་པའི་སྙིང་པོ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན། སའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་པ་
དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནི་རང་བཞིན

TI693 - 095

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

གྱིས་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྔོན་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙིང་པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་
འདིས་ཀྱང་ངའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་དད་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་

TI693 - 096

ཕྱི ཀ ཤེ་བརྒྱ སྟོང་ཕྲག

༄༅། །དང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་ཏམ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་
འགྱུར། སེམས་མི་སྙོམས་པར་འགྱུར། མངོན་པར་ཆགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་ཚེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གང་ཅི་སྟོན་ཀྱང་
རུང་། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་
པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན

TI693 - 097

ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་མཆིས་ན། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པའོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ར་བ་འབྲིང་ཐ་
མའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་
གཞག་གོ །ཚོགས་ཆུང་ངུ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

༄༅། །ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་གཞག་གིས་ཐེག་པ་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་
དཔལ་ཐེག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་འཁོར་
ཤེས་པའི་མཆོག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཐབས་དང་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་འབད་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཅིང་སློབ་མ་ལ་འཁོར་སློབ་ཀྱང་འཁོར་ཤེས་པ་དེ་
གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་ཁམས་དང་། བསམ་པ་
དང་མོས་པ་ཐ་དད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་

TI693 - 099

སྡུག་ཚུང་ངུ་ཡར་བ་ཡང་རྣ་འི་རྒྱ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེད་ནས་གྲིག་པའི་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུར་ཚིག་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྣང་བའི་མེ་སྡུག་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིག་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་མཆེད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྣང་བའི་བར་དུ་བྱེད་ནུས་པར་
འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་གྱིས་མདུན་ནས་འདུག་པར་ནུས་པ་མེད་དོ། །འཇམ་
དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་གཅེར་བུ་པ་དང་། འཚོ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདུན་ནས་འདུག་པར་རམ་ཚིག་སྨྲ་
བར་ནུས་པ་མེད་དེ། སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སེང་གེའི་མདུན་ནས་སྒྲ་སྒྲོག་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་

༩༦

TI693 - 100

༄༅། །མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་འོད་མེད་ཅིང་། ལམ་མེ་མ་ཡིན་ལྷང་ངེ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་ནས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་རབ་ཏུ་བཀྱེ་བས། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷང་ངེ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཛེས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་

དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་གཞན་ནས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་སྦྱོང་བ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན་ གཞན་ནས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ངེས་

པར་བྱུང་བ། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རྒྱན་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་

མཆོག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་གོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་

ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས། འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བའི་

98

TI693 - 102

ཁ

༄༅། །རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལེན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཀློག་པ་
དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཞལ་ལས་ཉིམ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སྲུང་ལྷ་ལྷ་སེན་མོས་གཅད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲོག་དང་དབྲལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་
གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྐད་སྨྲ་བས་མི་སྐྲག་མི་དངང་དངང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐན་སྐྲག་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། ཞུམ་པ་མེད། གོད་པ་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་ ༩༩
ལ་། ཕྱིར་ཞིང་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་བརྩོན་ཏེ། ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། འཇམ་དཔལ། སེམས་དཔའ་
བ་། སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དཔའ་བ། བཟོད་པ་ལ་དཔའ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་དཔའ་བ། བསམ་གཏན་ལ་དཔའ་བ། ཤེས་རབ་ལ་དཔའ་བ། ཏིང་

TI693 - 103

ཇེ་འཛིན་པ་དཔའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གསོད་པའི་མི་དེ་དག་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་། ཐབ་དང་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་མི་སྐྱེད་ན། འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚངས་པ་དང་མཚུངས་པ། དབང་པོ་དང་མཚུངས་པ། ལྷུན་པོ་དང་མཚུངས་པ། མི་གཡོ་བ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བྱམས་པ་ལ་
གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་གསོ་བ་ལ་མོས་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། སེམས་ས་དང་མཚུངས་པ། སེམས་ཆུ་དང་མཚུངས་
པ༑ སེམས་མེ་དང་མཚུངས་པ། སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ཐ་
བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་

དབུ། ཁ། བརྒྱ། གཅིག

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ། དབུལ་བ་ཕུལ་ལ། དེ་ལྟར་དབུལ་བས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་བས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སློབ་པར་འདོད་ན། དེས་མ་བསླབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེས་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

ཀྱི། བཀའ་དང་མི་འགལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཡིན། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་
འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ །འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཞི་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། དུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། གཡོ་མེད་ཅིང་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་སྟེ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་

TI693 - 106

༄༅། །སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱལ་པོ་འམ། བློན་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་འདི་
སྐད་ཅེས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། ཐན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཟན་ཆང་གཅིག་ཙམ་སྦྱིན་ཞིང་
བསྒྲུབ་ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་སེན་མོས་བཏོགས་ཏེ་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལ་མི་སྐྲག་མི་དངང་དངང་བར་མི་
འགྱུར་ཞིང་འཇིགས་པ་མེད་ཀྱི། འདི་ལྟར་སེམས་སྐྱེད་དེ། གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཤ་སེན་མོས་བཅད་དེ་བོར་ཡང་བདག་སྤྱོ་བར་བྱའི་བདག་སེམས་ཅན་
གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཇི་ཙམ་དུ་ཆུང་ངུ་ན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཡང་དག་པར་མི་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་གཏང་ངོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་པོ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས

ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་གདུགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་འཇིགས་བཅིང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ན་དེ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བརྟན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ

104

TI693 - 108

༄༅། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་དེ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལྷ་གཞན་ལ་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དྲན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་འཐོབ་སྟེ། དྲན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་དེ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་
ན༑ ཚེ་རབས་དྲན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་དེ་དང་
ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གལ་

ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་བྱུང་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་འགྱུར། འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སྦྱིན་པའི་གནས་གཅིག་པུར་འགྱུར། རང་སངས་རྒྱས་དང་གཞན་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་མགུ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་དག་མགུ་བར་བྱས་ནས། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུལ་བར་
འགྱུར། བསྐུལ་ནས་ཀྱང་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར། དེའི་དྲན་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན་

TI693 - 110

ཤེར་ ཁ ཁྲི ཕྱིན

༄༅། །ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པ
རྣམ་པར་དག་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྔུངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན། ཆོས་ལ་རྟེན། དགེ་འདུན་ལ་རྟེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྟེན། བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས
ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བཅད་དེ། དེ་དག་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་བས། འཇམ་དཔལ
རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གཞན་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཐན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཟན་ཆང

107

TI693 - 111

གཅིག་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་བར་ཆད་བྱས་ན། དེ་དེ་བས་ཆེས་སྡིག་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་དགེ་
བའི་རྩ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྐྱེད་པ་རྣམ་པ་
འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨོད་ཅིང་བསྐུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད། འདུམ་པར་མི་བྱེད། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་བར་ཆད་བྱེད་ན། དེ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེར་སྐྱེས་ནས་ལུས་
དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་འགྱུབ་བོ། །ལུས་དེ་ལ་ཡང་མགོ་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར་རོ། །མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྕེ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར་རོ། །ལྕེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོང་གཤོལ་ལྔ་བརྒྱ

108

TI693 - 112

ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །ལྷ་བརྒྱུས་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ། བསྐལ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་བར་ཆད་བྱ་བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རིགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལྷའི་རིགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཚངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེ་མིའི་འཇིག་རྟེན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བར་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །འཇམ་དཔལ་

TI693 - 113

གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་རོ། །ཆོས་ཐོས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་
པར་འགྱུར། རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིར་འགྱུར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་འཐབ་བྲལ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་
དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷར་འགྱུར། ཟླ་བ་དང་ཉི་མར་འགྱུར། སྐར་མ་དང་རྒྱུ་སྐར་དང་། ཚོགས་དང་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་འགྱུར། དྲག་པོ་དང་དྲག་པོ་ཆེན་པོར་

༄༅། །འགྱུར། སངས་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ཏེ། ཚངས་པར་འགྱུར། ཚངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དུ་འགྱུར། འོད་ཆུང་
དང་ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དང་དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་དང་། མི་ཆེ་
དང་མི་གདུང་དང་། གྱ་ནོམ་སྣང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ཏེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་
འགྱུར། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར། རྒྱལ་ཕྲན་དུ་འགྱུར། དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ཏེ་
དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ཏེ་མིའི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱིད་པ་དང་། ནོར་

TI693 - 115

ཆེ་བ་དང་མཛོད་མང་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པར་འགྱུར། གླང་པོ་ཆེས་འགྲོ་བར་འགྱུར། རྟས་འགྲོ་བ་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གིས་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་བྱེད་ན་དེས་དེའི་ཚེ་གཞི་དེ་ལས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་
གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་པ་དང་། དམུས་ལོང་གི་འཇིགས་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་
པ་དང་། འཇིགས་པ་གསུམ་མོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་སྙོམས་བླངས་ཏེ། རིད་པ་དང་ཕོངས་པ་དང་སྤྲང་པོ་དང་། སློང་བ་རྣམས་ལ་
བགོས་ཏེ་བྱིན་ན་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཚེ་བརྗེས་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་སྙིང་རྗེ་བས་དོན་དུ་འདོད། ཕན་པར་འདོད། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་དང་། གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི་སྙེད་པ་
དང་། བཀུར་སྟི་དོན་དུ་མི་གཉེར་ན་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཤེས་རབ་རྣོ་བར་འགྱུར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། བརྒྱ་བྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། ཚངས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། མིའི་དམ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་ཅིང་། བདེ་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་ན་དེ་ཚེ་བརྗེས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ལུས་གསེར་གྱི་མདོག་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐམ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

113

TI693 - 117

གང་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདུ་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པའི་
ལམ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའོ། །གནས་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་གི་གནས། རྣ་བའི་གནས། སྣའི་གནས། ལྕེའི་གནས། ལུས་ཀྱི་གནས། ཡིད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མིག་ནི་མིག་གིས་དབེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དབེན་ནོ། །ཅིས་དབེན་ཞེན་འདས་པས་དབེན་ནོ། །མ་
འོངས་པས་དབེན་ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བས་དབེན་ནོ། །མིག་གི་དབེན་པ་ལ་མིག་གི་དབེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། སྣ

TI693 - 118

༄༅། །དང་། ལྟེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབེན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་
དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་གི་དང་། རྟག་པ
དང་བརྟན་པ་དང་། ཐེར་ཟུག་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་དབེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། མི་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་
མི་བརྗོད་ལ། འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །མ་འོངས་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་ལ། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་
མི་བརྗོད་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་ལ། བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདས་པས་སྟོང་ངོ་། །མ་འོངས་པས་སྟོང་ངོ་། །ད་ལྟར་བྱུང་བས་སྟོང་ངོ་། །གང་འདས་པས་སྟོང་པ་དང་མ་འོངས་པས་སྟོང་བ་དང་ད་ལྟར་
བྱུང་བས་སྟོང་པ་དེ་ནི་འདས་པས་དག་པའོ། །མ་འོངས་པས་དག་གོ །ད་ལྟར་བྱུང་བས་དག་གོ །འཇམ་དཔལ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་གཉོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
གཉོམ་པར་ནུས་སམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཉམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། ནམ་དུ་ཡང་མི་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གང་མི་མཉམ་པ་མེད་ན་མི་གཉོམ་པའོ། །གང་གཉོམ་པ་མ་ཡིན
ཞིང་མཉམ་པ་དེ་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །ལྡོས་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་པ་མེད་པའོ། །འགྲོ་བ་མེད་པའོ། །འགྲོ་བ་ཡང་དག་པར་ཆད་པའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན

TI693 - 120

༄༅། །པའོ། །གང་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་ངག་གི་འདུ་བྱེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགག་པའོ། །ཅིའི་རྒྱུས་
འགག །ཅི་སྟོན་བྱུང་བ་ལ་དེ་དག་ཕྱིས་འགགས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་འདས་པ་ནི་ཞིག་པས་འགགས་སམ། གང་ཞིག་པས་འགགས། དེ་སྟོན་མི་ཤེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཤེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །གང་སྟོན་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
པས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །གང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མིག་ནི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་
དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དོ། །ཡིད་མི་དམིགས་པས་མིག་མིག་ལ་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མིག་མི་གནས་ཏེ། རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་
དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་མི་དམིགས་པས་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཤིན་ཏུ་
མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་མི་གནས་སོ། །དེ་མི་གནས་པས་བསིལ་བར་གྱུར་པ། དབེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་སོ། །
དབེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐར་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་

118

TI693 - 122

༄༅། །པའི་མཐའ་དེ་ནི་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་དབེན་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་དོ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་
བ་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྔལ་མེད་དོ། །གང་ལ་སྤྱུག་བསྔལ་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །གང་ལ་སྤྱུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་དེ་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །གང་
འཇིགས་པ་མེད་པ་དེ་སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གང་སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་མ་
འགགས་པ་དེ་དབེན་པ་སྟེ། དེ་དང་དེས་གནས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དབེན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་
དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྟགས་པ་ནི་བརྟགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ

119

TI693 - 123

མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་ནི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་ངས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་
དང་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ལས་མེད་དོ། །སེམས་ལས་ངེས་པར་སེམས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་
དོ༔ །སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་མེད་དོ། །མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་

120

TI693 - 124

༄༅། །ལ་གནས་པའི་སེམས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་གནས་པའི་སེམས་མེད་
དོ༎ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །བསིལ་བར་གྱུར་པའོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའོ། །མི་སྣང་བའོ། །བསྒྱུར་མེད་
པའོ༎ །མཐར་ཡས་པའོ། །སྤྲིན་དང་མཚུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་
གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སྦྱོད་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངོ་། །ངེས་པར་སེམས་སོ། །ཀུན་ཏུ་འདྲིའོ། །གང་དག་ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། གང་དག་ཇི་ལྟར་འདུལ་བ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟར་གསུང་འབྱིན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

121

TI693 - 125

མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བའོ། །གང་ཆོས་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེ། ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏོ། །ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འགག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ

TI693 - 126

༄༅། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་
བའོ༔ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའོ་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེས་པ
དང་མ་འགགས་པའོ་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་མེད་པ་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལོ་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་རང་གི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རང་གི་ལུས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པར་
འདུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་རང་གི་ལུས་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པར་འདུའོ། །འདུ་ལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་

ཨ་ཏི ཕ

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལུས་དང་རང་གི་ལུས་མ་ཡིན་པ་དང་ཞིང་གི་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སའི་ཁམས་དང་ཆུའི་ཁམས་དང་མེའི་ཁམས་དང་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་སྟེ། ཆུའི་ཁམས་དང་སའི་ཁམས་དང་མེའི་ཁམས་དང་རླུང་གི་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །མེའི་ཁམས་དང་སའི་ཁམས་དང་ཆུའི་ཁམས་དང་རླུང་གི་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །རླུང་གི་ཁམས་དང་སའི་ཁམས་དང་ཆུའི་ཁམས་དང་མེའི་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །དེའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ནམ། ཚངས་པའམ། བདུད་དམ། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུལ་པའམ། སྐྱོད་པར་ནུས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་སྐྱོད་པ་འདི་ལ

TI693 - 129

མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་
བདུན་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་བཞི་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་མངོན་
པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་བཞི་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་འཇུག་ཅེ་ན། འཇམ་དཔལ་གང་གཟུགས་མི་དམིགས་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །གང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོན་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །གང་ཆོས་མི་སྐྱེ་མི་འབྱུང་མི་འགག་པར་
རྟོགས་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །གང་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །གང་གཟུགས་

126

TI693 - 130

༄༅། །རྣམ་པར་མཐོང་བ་ན་ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་མིག་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི། དེའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་
པ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་བརྗོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྣ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་དེ་
སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་དབྱེར་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་སྣང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །

ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།

གང་གཟུགས་ཀྱི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མིང་དང་རིས་པའི་ཚིག་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་
འཕྲུལ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་
འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་མི་གོས་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་མི་སྐྱེ་མི་
འགག་མི་གནས་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་

TI693 - 132

ཤེར་ཕྱིན ཙ ཤེ སྣ་ཚོགས

༄༅། །ཕར་ཞེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་

དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་མེད་ཅིང་སེམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་འདུ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་དང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་

དང་། གཏེག་པ་མེད་པ་དང་། གཞག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་

གཟུགས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འགག་པ་དང་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཡང་མི་འདུ་བ་དེ་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གནས་པ་
མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གདེགས་པ་མེད་ཅིང་གཞགས་པ་མེད་ལ། སྡིགས་པ་ལ་གནས་པ་མེད་དེ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་མཐོང་ནས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་
འགགས་པ་དང་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གདེགས་པ་མེད་ཅིང་གཞགས་པ་མེད་ལ། མི་དགེ་བ་མི་དམིགས་ཤིང་། དགེ་
བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་

130

TI693 - 134

༄༅། །ཁ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། གནས་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གདེག་པ་མེད་ཅིང་གཞག་པ་མེད་ལ། དགེ་བ་མི་དམིགས་པར་དགེ་བ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གནས་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །
ཉམས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་དོག་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
གཟུགས་ཁྱབ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་འདུན་པ་དེ་ནི་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཚུལ་དང་ཕྱི་མའི་
མཐའི་མུར་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་བླང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་

པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་སྤྱོ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་སེམས་མི་འཛིན་ཅིང་སྦྱོར་བ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་གཏན་མཁའ་ཁྱབ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
སེམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱོད་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་

༄༅། །ཚིམ་པར་བྱེད་པས་དཔྱོད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་གནས་མེད་པར་དད་པ་དང་དབང་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་། དབང་པོ་ཞུམ་པ་མེད་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དད་པ་དེ་ནི་དད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གདེག་པ་མེད་པ་དང་གཞག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དེ་ནི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ལ་དབང་པོ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

TI693 - 137

དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་གཅིག་དྲན་ཏེ། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་དྲན་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་སེམས་སུ་མཚུངས་
པས། དམིགས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིན་གྱི་རླབས་དེ་ནི་དྲན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དམིགས་པ་གཅིག་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ། གཡེང་བ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཡེང་བ་མེད་ཅིང་མི་ཐུལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་

༄༅། །ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཐར་ཡང་དག་པར་འདུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་དེ་ལ་གང་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉེ་ཚེ་བའི་ཤེས་པས་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་ལ་མི་ཐུབ་པའི་དོན་དང་། དད་པས་འཕྲོགས་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ལ་སྤྱོ་བ་དང་། སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་དང་། ཁམས་ལ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པའི་སྟོབས་སུ་སྦྱབ་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་སྦྱབ་པ་དང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པའི་
ཞེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོག་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མཚུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞོག་པ་
དང་༑ ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུལ་བའི་ཞེས་པ་དེ་ནི་དྲན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ལ་གཡེང་བ
མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲུགས་པ་མེད་པར་རྟོག་པ་དང་། མཐའ་དང་མཐའ་མ་ཡིན་པ

TI693 - 140

༄༅། །གཉིས་སུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའི་མཐའ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པ་ཤེས་པ་དང་གནས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་
རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་པའི་དྲན་པ་མངོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་
མཐུན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་
བྱའོ༑ །གང་གཟུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་མི་

TI693 - 141

ཐུལ་བར་མངོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དབྱེར་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱ
བ་གནས་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དགའ་བ་ཡང་
དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས
ཅད་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་ཆོས

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྒྱན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་མངོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་རྣམ་པར་འཕྲོད་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་
པ་དང་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་
ཤེས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཐའ་དང་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཆོལ་བ་དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་

བྱའོ༔ །གང་གཟུགས་མཐོང་ནས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
མཐོང་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལམ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་དང་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་
མེད་པར་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མི་འབྲུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་ཞེས་བྱ་བའམ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་༔ ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་

TI693 - 144

༄༅། །པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དངོས་པོར་མི་རྟོག་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཆད་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྟག་པར་མི་
རྟོག་པ་དང་སྐྱེ་བར་མི་རྟོག་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་
མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་། དབྱངས་དང་དབྱངས་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་མིང་མེད་པ་དང་མིང་དུ་བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་། ཚོལ་བ་མེད་པ་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་མི་རྒྱུ་ཞིང་
མི་བརྗོད་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ངག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལས་མེད་པར་མངོན་

པར་ཞེན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཆོལ་བ་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཆོལ་
བའམ། ལོགས་པ་ཆོལ་བའམ། ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོལ་བའམ། ལམ་ཆོལ་བའམ། ལམ་མ་ཡིན་པ་ཆོལ་བའམ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་
པ་དེ་ནི་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་ལོག་པ་ཉིད་དང་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་
ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་
ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་

TI693 - 146

༄༅། །དག་པ་དང་། ལོག་པའི་ཚོར་བ་མི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པས་འཚོ་བ་དང་། ལས་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གོ །འཚོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཚིག་གོ །ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ནི་མི་ཆོལ་བའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འཚོ་བ་དང་འཚོ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་གྱིས་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་
ཡིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་བླང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པའི་ཚིག

TI693 - 147

བླ་དྭགས་སོ། །རྩོལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་མི་དམིགས་པའི་ཚིག་གོ །ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། མི་ཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པའི་དོན་ཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དྲན་པས་མི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དྲན་པ་མེད་པ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་གོ །དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚིག་གོ །སྟོང་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚིག་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚིག་དང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚིག་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཏིང་

TI693 - 148

༄༅། །དེ་འཛིན་གྱི་ལས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་སྟེ། གཟུགས་གང་དང་མཉམ་པ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་ཞིང་། ཕུང་པོ་གང་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་འདས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་
མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་
ངོ་༑ །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རིགས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་དེ་ཁོན་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་

༄༅། །པར་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མོས་སོ། །བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སླུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་བརྗོད་པ་དང་ལས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །སའི་བདེན་པ་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་དང་སྒྲ་དང་མིག་ཡོར་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བསྡུས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྐལ་པ་དང་གྲངས་ཡོད་པའི་བསྐལ་པ་དང་གྲངས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས

པའི་བསྐལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་བསྐལ་པ་དང་འདས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་བསྐལ་པ་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བསྐལ་པ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བསྐལ་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བསྐལ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐལ་པ་འཇུག་སྟེ། འཇུག་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཉིད་བདེན་པའོ༔ །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བདེན་པའི་དགག་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ནི་

TI693 - 152

༄༅། །བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གང་གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
དང་གཏོང་བ་དང་དོར་བ་དེ་ནི་གཏོང་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ལ་བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་དང་འགྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་
བའོ༔ །བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བ་དེ་ལ་གནས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་ཞི་བ་དེ་ལ་གནས་ནས་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པས་ཚངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཀུན་ཏུ་
བསྟན་པས་མ་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཅན་རྣམས་སམ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ནི་བྱིས་པ་སོ་

TI693 - 153

སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཐོབ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་
རླབས་ཞེས་བྱའོ། །གང་བདེན་པ་མེད་པ་དང་གཞན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དེ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ལུས་འདོམ་
གང་ཙམ་པོ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གདགས་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

TI693 - 154

༄༅། །པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཡང་གདགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་
ན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཐོབ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་ལྡན་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་
ངེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཐོབ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོབས་དང་། མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། གཏོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས

TI693 - 156

༄༅། །ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒོ་བས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། བཟོད་པས་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་
དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་དང་། ཐོས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་

༄༅། །ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་འདི་འཕྲོབ་བོ། །འཇམ་དཔལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་རྣམས་ལ་ལྷའི་ཟས་དང་། ལྷའི་རས་བཅོས་བུའི་ན་བཟའ་རྣམས་
ཕུལ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་
བཀང་སྟེ། དབུལ་བ་ཕུལ་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཚད་འཛམ་བུའི་གླིང་ཙམ་

TI693 - 159

དུ་ཡོད་པ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ཐུག་པ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གློག་གི་སྒྲོན་མའི་ཁ་ཕྲེར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དྲ་བ་བྲེས་པ། རྒྱལ་མཚན་
དང་བ་དན་སྒྲེང་བ། ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བྱུག་པས་བསྐུས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་དག་བྱས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱིས་བསྐལ་པར་ལྷའི་མཆོད་པ་མཚུངས་པ་མེད་པར་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་གིས་དད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་
ལ་མོས་ནས། ཐན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཟན་ཆང་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ
ཕུམས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །སྟོང་གི་ཆ་དང་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་བྱེ་བ་བརྒྱའི་ཆ་དང་བྱེ་བ་སྟོང་གི་ཆ་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་

༄༅། །བཟོད་དོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་དད་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་བདེ་བར་སྦྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐལ་པ་ཁྲིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་གིས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་མིང་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཐན་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཉན་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེ་དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI693 - 161

ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དྲན་པ་ལྡན་ཞིང་བློ་གྲོས་ལྡན། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མི་འཇིགས་པ། །དེ་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རབ་མཛེས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཉེས་བྱེད་ན། །གང་དག་ངས་ནི་སྟོན་ཞུགས་པ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་རྣམས་རྣམ་པར་
སྤོང་། །གཟུགས་དང་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །མཚན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱན། །མཐུ་སྟོབས་དང་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡན། །ལེ་ལོ་འདོད་པར་ཡོད་མི་
འགྱུར། །སྐྱིད་ཅིང་ནོར་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ལྡན་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་མཐོང་ནས་ཀྱང་། །ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་ནི་མཆོད་པ་བྱེད། །བདག་
མེད་སྟོང་པ་ཐོས་ནས་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་སྐྲོངས་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཇི་བཞིན་མཁས་པ་ནི། །དད་པ་མྱུར་དུ་རབ་ཏུ་ཐོབ། །རིགས་ཀྱི་མཆོག་དང་མཛོད་པ་དང་། །སྐྱིད་

༄༅། །པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྨིན་པའི་བདག་པོ་དཔའ་བོར་འགྱུར། །སེར་སྣ་མེད་ཅིང་ལྷུག་པར་གཏོང་། །གང་དག་ལ་ལ་འཛམ་གླིང་
དུ། །ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་མཛེས་པར་རིགས། །དེར་ནི་བརྟེན་པ་སྐྱེས་པ་དང་། །སྨད་པའི་འགྲོ་བར་མ་ཡིན་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འདི་ལྟ་བུར། །ཁྱིམ་བདག་དབང་ཆེར
གྲགས་པ་དང་། དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་འཕགས་པ་ཡང་། །ཚུལ་འདིར་ཡི་རང་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །བྲམ་ཟེ་སྣ་ལ་ཆེ་འདྲ་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་མང་ཐོས་
འགྱུར། །རྒྱལ་རིགས་སྣ་ལ་ཆེ་འདྲ་བ། །སྲིད་ཅིང་ནོར་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཛོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེར་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་
མཚོར་བཅས་དང་རི་རབ་བཅས་ཀྱི། །ས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྒྱལ་དབང་འགྱུར། །རྒྱལ་པོར་གནས་ནས་

སངས་རྒྱས་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་བསྙི་སྐྱང་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཤི་འཕོས་ནས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་དད་པར་འགྱུར། །རི་རབ་རྩེ་མོའི་དབང་ཕྱུག་པོ། །ལྷ
ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འགྱུར། །ལྷ་དབང་འཐབ་བྲལ་རབ་ཏུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་འགྱུར། །ལྷ་དབང་རབ་ཏུ་འཕྲུལ་པ་དང་། །དབང་བྱེད་འཇིགས་པ
མེད་པར་འགྱུར། །ཚུལ་འདིར་ཡི་རང་བྱས་པ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཚངས་པའི་མཆོག །མཁས་པ་ལྷ་རྣམས་བྱེ་བ་ཡིས། །མཆོད་པ་བྱ་བའི་དབང་ཕྱུག
འགྱུར༑ །གང་ཞིག་མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་འདིར། །ཕྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། །ལུས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐའ། །བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས
བསྐྱེད་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །ནམ་དུའང་ལོང་ཟེང་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྡོན་པ་བླུན་མེད་པར་འགྱུར། །རྩ་ཤིང་རི་དང་སྡོང་པོ་དང་། །འབྲི་ཤིང་སྨན་ཡང་དེ་

༄༅། །བཞིན་ཏེ། །མི་རྟོག་འབྲས་ལྡན་ལྗོན་ཤིང་ཡང་། །གང་དུ་འགྲོ་བར་འདུད་པར་འགྱུར། །མར་མེ་མཛད་ནས་བཟུང་ནས་སུ། །བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་གང་འགྲོ་བར། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད། །གང་དག་འདས་པའི་བར་དེ་དང་། །གང་དག་མ་འོངས་ཤིང་རྣམས་ཀྱི། །མི་རྟོག་འབྲས་བུ་ཡོ་མ་དག །དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ནུས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་དང་། །ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་དག་གི་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ། །བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ནི། །མདོ་འདི་ཕྱིར་ཞིང་མོས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསྔགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཡི། །མཐའ་མ་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །མདོ་སྡེ་ཡོན་ཏན་གང་བརྗོད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ལྡན་པ། །དེ་བས་རབ་ཏུ་ལྷག་ཡོད་དེ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཐུག་

མེད༔ །མི་གང་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཡོད་པ་མིན་དང་བསྔགས་པ་མི་སྨྲ་དང་། །མི་གང་ཁྲོས་ནས་མི་སྙན་སྨྲ་བའམ། །ཡང་ན་དེ་ལ་འཁྲུགས་པ་བྱེད་པ
དག །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ལུས་ནི་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་སུ། །དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་ཏེ། །ཡིད་རབ་མི་བདེ་མ་རུངས་འགྱུར། །དཔག་ཚད་ལྔ་
བརྒྱའི་ཚད་ཙམ་དུ། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཡང་། །བྱེ་བས་བསྐོར་ནས་ཟ་བར་འགྱུར། །བསྐལ་པ་དག་ནི་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ནི་
དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར། །དེ་ལ་མགོ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་ལས་ཉུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མགོ་རྣམས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །ལྔ་བརྒྱའི་ལྕེ་ལས་མི་ཉུང་སྟེ། །ལྕེ་
གཅིག་ལ་ཡང་ཐོང་གཤོལ་ནི། །ལྔ་བརྒྱར་ཚང་སྟེ་མི་ཉུང་བ། །འབར་བས་དེ་ལ་རྨོ་བྱེད་དེ། །སྐྱུར་འདེབས་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །ཚིག་རྩུབ་དག་ནི་སྨྲས་པས་ན། །

TI693 - 166

༄༅། །ཤིན་ཏུ་ཚ་བར་སྲེག་པར་འགྱུར། །གང་དག་སྨོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་སྐྱེ་
སྟེ༔ །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཚུལ་འདི་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་དང་། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་སུ་ཡང་། །མནར་མེད་
པར་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྙེད། །དེ་ནས་ཤི་འཕོས་རབ་གདུག་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་སྦྲུལ་དུ་འགྱུར། །བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་མདོན་གཟིར་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས
རྣམས་བྱེད། །བཟའ་བ་རྙེད་ཀྱང་སྡིག་པ་ཡིས། །ནམ་ཡང་ཚིམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། །མི་ཡིན་དང་དུ་སྐྱེན་ཡང་། །ཡིད་མི་གཞུངས་ཤིང་
དམུས་ལོང་འགྱུར། །གནོད་པར་སེམས་ཤིང་སྨོན་པ་མེད། །ཉེས་པའི་ཚིག་རྣམས་སྨྲས་ནས་ནི། །འཕགས་པ་མཉེས་པར་མི་བྱེད་པ། །མི་ཡིན་དང་ནས་ཤི་འཕོས

TI693 - 167

ནས༔ །སླར་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ། །ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཐོང་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །
གནོད་པར་མི་བྱེད་རབ་བསྔམས་དང་། །གང་ཞིག་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་སྨྲ་དེ་དག་སྲུང་བྱེད་པ། །ངན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཀུན་སྤངས་ནས། །བརྒྱ་བྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་
པོར་འགྱུར། །ཚངས་པ་འཐབ་བྲལ་དགའ་ལྡན་དང་། །དབང་བྱེད་པར་ཡང་དེ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མིར་ནི་གྱུར་ན་ཡང་། །རྟག་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར། །སྟོང་
དཔོན་དང་ནི་ཁྱིམ་བདག་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་སྐྱིད་ཅིང་ནོར་ཆེར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་ཀྱི། །བསྐལ་པ་དེ་སྙེད་རྟག་ཏུ་ཡང་། །འཇིགས་མེད་དྲན་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས༔ །བདེ་དང་ལྡན་ཞིང་གནོད་པ་མེད། །ཚེ་རབས་ཚེ་རབས་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་འགྱུར། །བློ་ལྡན་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ། །བསྐལ་

༄༅། །པ་དེ་སྙེད་མཆོད་པ་བས། །ཕྱི་དུས་ཆོས་ནི་འཇིག་པ་ན། །གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་པ། །ཆོས་གང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡིས། །བསྟན་
པའི་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་ངེས། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡི། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གང་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་
མཆོད་པར་འགྱུར། །མདོ་སྡེ་འདི་འདྲ་འཛིན་པ་ནི། །གང་དག་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་དང་། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་དང་། །དེ་དག་དེ་ཡིས་མཆོད་པར་
འགྱུར༔ །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་
སེམས་དང་། ཐབ་དང་ཁྲོ་བ་སྐྱེད་དམ། འདུམ་པར་མི་བྱེད་དམ། བརླས་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་བརླས་ཏེ། ངན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེའམ། སྙེད་པ་ཆུང་བ་

ཞེའམ༔ ཡིད་གཞུངས་པ་ཆུང་བ་ཞེའམ། ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ཞེས་བརྐྱས་སམ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པ་ཞེའམ། མདོག་ངན་པ་
ཞེའམ༔ གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེའམ། གཞི་བརྗོད་ཆུང་བ་ཞེས་བརྐྱས་སམ། ཐན་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཁྲོས་ཏེ་ལྡན་ཡང་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་
མེད་པ་ཚང་བར་ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ངས་ནི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་
བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་བམ། དབྱུག་པས་བརྡེགས་པ་བས་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔའ་ལ་ཐབ་གཞོད་སེམས་སམ། ཐབའམ། ཞེ་སྡང་གི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་དམ། ཁྲོས་ཏེ་བརླས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དེ་བས་སྡིག་པ་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའམ། བརླས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ངམ། བོང་བའམ། དབྱུག་པའམ། རྡོ་བའམ། མཚོན་ཆས་གཅག་པར་མི་ནུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་
ལས་ལྔའི་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེར་འཁོར་བཞི་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གཞན་
གྱིས༑ མཐུན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཡོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཡུང་དྲུང་ངོ་ཞེས་ཚིག་ཏུ་སྨྲན་ཡང་དེ་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས
གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལས་ལྔའི་ལོ་སྟོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཅི་དགོས་པ་བྱིན་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གཞན་ཞིག་ཐན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །འདུ་

༄༅། །བྲེད་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཀླམ་དུ་དབྱིད་ན་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
བཤད་པ་ན་ལྷའི་བུ་བརྒྱད་སྟོང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་སློང་མ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྟོང་ཉི་བརྒྱ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལས་ལྷའི་མེ་ཏོག་ཨུད་པ་ལ་དང་པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ད་དང་པདྨ་དཀར་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་བབ་བོ། །ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྤོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་མངོན་པར་རབ་ཏུ་བབ་བོ། །གོས་ཀྱི་ཆར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་དང་རྒྱན་གྱི་ཆར་

དམ་ཆོས་སྡོང་པོ་བཀོད་པ།

ཆེན་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་བབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་ལག་པ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ལག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཚུངས་པ་མེད། གཞལ་དུ་མེད་པའི་གདུགས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་། རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲིན་དང་། བ་དན་གྱི་སྤྲིན་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་དང་། ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྤྲིན་དང་། རྒྱན་གྱི་སྤྲིན་དང་། སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་བླ་བའི་སྤྲིན་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པའི་སྤྲིན་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཆོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་

༄༅། །གཏོར་ཅིང་མངོན་པར་གཏོར་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ལྷའི་བུ་མོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། གཞལ་དུ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷའི་མེ་ཏོག་མནྡཱ་ར་བ་དང་མནྡཱ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མཉྫུ་ཥ་ཀ་དང་ཡིད་དགའ་དང་པ་རུ་ཥ་ཀ་དང་ཏ་ར་ཙི་དང་བ་ལ་ལ་ཀི་དང་། ཀོ་ཏ་ར་ཙི་དང་དྲི་མཆོག་དང་རྡྷ་ནུ་སྐ་རི་དེ་བ་དང་ཨུད་པ་ལ་དང་པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ད་དང་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། མེ་ཏོག་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཕབ་བོ། །

TI693 - 175

ལྷའི་གོས་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་བབ་བོ། །ལྷའི་ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་ཆར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་དང་རྒྱན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་བོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་གྲངས་མེད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཚད་ཙམ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་དང་། གོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞལ་དུ་མེད། ཚད་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། སྤོས་དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་མངོན་པར་ཕབ་སྟེ། ལྷའི་རོལ་མོའི་དབྱངས་སྒྲ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་མ་འོ་བདག་ཅག་གིས་སྔོན་མ་ཐོས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་སོ། །ཀྱེ་མ་འོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ནས༔ འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་དང་། བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་དགེ་བསྙེན་སྟོང་
ཕྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་དང་། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་
ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དག་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

རིམ་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་དཱ་ན་ཤཱི་ལ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ། སྐད་
གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ།།

༄༅། །ཨཱ ཪྻ ར ཏྣ མེ གྷ ནཱ མ མ ཧཱ ཡཱ ན སཱུ ཏྲ བི ཧ ར ཧི སྨཱ། །

༄༅། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྻ་རཏྣ་མེ་གྷ་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་

ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་

བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ག་ཡ་ན་ག་ཡ་མགོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་

༄༅། །དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ༑ དབང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཅང་ཤེས་པ། གླང་པོ་ཆེན་པོ༑ བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པ་བྱས་པ། ཁུར་བོར་བ། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ། བཀའ་

TI693 - 181

ཡང་དག་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སེམས་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་
པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས། སེམས་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ལེགས་པར་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་མ་

TI693 - 182

དཀོན
ར
གཟུངས

༄༅། །གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཡང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བབ་

TI693 - 183

པ༔ ཆགས་པ་མེད་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རོལ་
པ༔ ལམ་གྱི་རྒྱུན་མ་བཅད་པ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་འགྲོ་བ་ལ་མཁས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བ། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་
པ༔ སྨོན་ལམ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
པ༔ སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། སེམས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པ། སེམས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྟར་མི་སྐྱོད་བ། སེམས་པད་མ་ལྟར་མ་གོས་པ། སེམས་རིན་པོ་

TI693 - 184

དཀོན། ཞ། ཞི། ཉེར།

༄༅། །ཆེ་ལྡར་ཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ། སེམས་གསེར་ལྟར་ཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔལ་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལག་ན་ཕྱག་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བརྩེགས་
པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་གནས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དང་། གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་
དང་། དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། དགེ་བའི་སྙིང་པོ་དང་། དགེ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྙིང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་། ཉི་མའི་
སྙིང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། པདྨའི་སྙིང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བློ་དང་། ཀུན་ཏུ་བློ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་པོ་དང་། མཐུ་ཆེན

181

T1693 - 185

ཐོབ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཀུན་ནས་མིག་དང་། པད་མའི་མིག་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་དང་། ཡངས་པའི་མིག་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་དང་། ཀུན་ཏུ་
མཛེས་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས་དང་། བླ་མའི་བློ་གྲོས་དང་། རྡོ་རྗེའི་བློ་གྲོས་
དང་༑ ཁྱད་པར་བློ་གྲོས་དང་། སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང་། སྒྲ་ཆེན་པོའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་དང་། སྒྲ་དབྱངས་བརྗོད་པ་ཟབ་མོ་སྒྲོགས་
དང་༑ གོས་པ་མེད་དང་། དྲི་མ་ཀུན་བྲལ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་དང་། བཟང་པོའི་དཔལ་དང་། ཟླ་
བའི་དཔལ་དང་། པད་མའི་དཔལ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དཔལ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཅུ་དྲུག་

TI693 - 186

༄༅། །དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་གནོད་བྲལ་
ལ་ལ་སོགས་པ་གནོད་བྲལ་གྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། ལྷའི་བུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་འཕྲུལ་དགའ་ལ་
སོགས་པ་འཕྲུལ་དགའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། ལྷའི་བུ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང་། དེད་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་བུ་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་པའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་གཙང་མའི་

རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟངས་རིས་དང་། སྟོབས་ཅན་དང་། ནོར་སྦྱིན་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་དང་། གཟི་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། མཐའ་ཡས་དང་། ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
དང་། དཔལ་གྱི་གཟི་བརྗིད་ལ་སོགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་། ཀླུའི་བུ་མོ་མང་པོ་རྣམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་
དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དག་དང་ཡང་ཐབས་ཅིག་གོ །ཡང་དེའི་ཚེ་ག་ཡན་ག་ཡ་
མགོའི་རིའི་དཔག་ཚད་བཞི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་གང་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་

TI693 - 188

རྒྱུད། ཀ ལྔ བརྒྱ

༄༅། །དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་མ་གང་བར་གྱུར་པའི་སའི་ཕྱོགས་
སམ། བར་སྣང་གི་ཕྱོགས་དེ་མེད་དོ། །འཁོར་དེ་ལྟ་བུ་འདུས་ཤིང་འཁོད་པའི་དབུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག །ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
དཔག་ཚད་ཕྱེད་པ་ལ་ལྷའི་རས་བཅོས་བུ་དུ་མ་ནི་བཏིང་། རིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བས་ནི་བླ་རེ་བྲེས། དར་གྱི་ལྡ་ལྡི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ནི་དཔྱངས། མེ་ཏོག་སིལ་
མས་ནི་གཏོར་བཞིག་ཤ་ཤམས་ཏེ། སེང་གེའི་ཁྲི་དེའི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་གི་སའི་ཕྱོགས་དེ་དངོས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་། ཚག་ཚག་ལེགས་
པར་བཏབ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། དྲི་རབ་ཏུ་ཞིམ་ཞིང་ལྷའི་མེ་ཏོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་གཏོར་བར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ་ན་གསེར་གྱི་པདྨ་ཞིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ། །འདབ་མ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོད་པ། །ཆུ་བ་ནི་བི་དྲུ། །སྙིང་པོ་ནི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ། །ཟེ་བ་ནི་ཨ་ཤྨ
གར་བྷ་སྟེ། །དེ་རབ་ཏུ་ཞིམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་རེག་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །སེང་གེའི་ཁྲི་དེའི་གྲྭ་བཞིར་ཧ་ཅང་ཡང་མི་རིང༌། །ཧ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བ
ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས། །སྦོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བ་བཞི་སྐྱེས་སོ། །སེང་གེའི་ཁྲི་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་བཅོམ
ལྡན་འདས་བློ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐོར། །བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་བཅོམ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་གོས་ལ་མི་བསྙེངས
ཞིང་མི་འཛེམ་སྟེ། །སེང་གེ་ལྟར་བག་ཚ་བ་མེད་པ། །མཚོ་དང་འདྲ་བར་དང་སྟེ་རྙོག་པ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དང་བ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ

༄༅། །ལ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ། རི་རབ་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པ། ཉི་མ་ལྟར་རབ་ཏུ་ལྡན་པ། ཟླ་བ་ལྟར་རབ་ཏུ་སིམ་པ། ཀླུ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་པ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ། སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་འཁོར་མངའ་བ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་བལྟས་ཤིང་མ་ཁེངས་མ་དུད་པར་བཞུགས་ཏེ༔ འཁོར་ཚོགས་པ་དེ་ན་ལྷམ་མེ། ལྷན་ནེ། ལྷང་ངེ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ལྷམ་མེ། ལྷན་ནེ། ལྷང་ངེ་བའི་དབུའི་གཙུག་གི་གཙུག་ཏོར་གྱི་གསེབ་ནས་འོད་ཟེར་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་ཟེར་གྱི་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་སྣང་

བར་བྱས་ཏེ། ཕྱིར་འོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་བ་འཆམ་
བཙུམས་པར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་གསེབ་ཕྱེ་བ་འཆམ་
བཙུམས་པར་མི་མངོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཞུགས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་བ་འཆམ་བཙུམས་པར་མི་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན༔ ཁྲེ་མའི་ཐུང་པོ་ལ་མར་རམ་འབྲུ་མར་རམ། ཆུ་ཞུགས་ན་མི་མངོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱེ་བ་འཆམ་བཙུམས་པར་མི་མངོན་ནོ། །དེ་
ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན། པད་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན། པད་

TI693 - 192

༄༅། །མའི་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་རྐང་པར་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མིང་ཡང་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པར་བུད་མེད་དང་། མངལ་ན་གནས་ཏེ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྒྲ་ཡང་མི་གྲག་གོ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་གོ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཁྱབ་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། གཟའ་དང་། སྐར་མ་རྣམས་ཀྱི་འོད་
ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལག་མཐིལ་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་རྡོ་དང་། ཤིང་དང་། སོང་པ་དང་། རྩིག་པ་
དང་། རི་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་

TI693 - 194

དཀོན། ཞ བརྒྱ གོ་གཅིག

༄༅། །དེའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེ་འོད་དེས་རེག་སྟེ་བསྐུལ་ནས། རང་གི་
གནས་ནས་བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་
ཏེ། པད་མའི་སྙིང་པོ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ཀྱང་འོད་དེས་རེག་སྟེ་བསྐུལ་བ་དང་། རང་རང་གི་གནས་ནས་
བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། པད་མའི་
སྙིང་པོ་ལ་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་བླ་གོས་ཕྲག་པ་

191

TI693 - 195

གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། ཕྱུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་པད་མའི་སྙིང་པོ་ལ་བཙུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་གཡལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་བུའི་འོད་བཟང་པོ་དྲི་མ་མ་མཆིས་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཡིད་དུ་མཆི་བ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བགྱིད་པར་བྱུང་བ་འདི་སུའི་མཐུ་ལགས་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན་མི་མཇེད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

192

TI693 - 196

༄༅། །སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང༌། ཀང་པར་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། བླ་ན་
མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་བཞུགས་ཏེ། དེས་འོད་བཟང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་འདི་
ཕྱུང་ངོ༌། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ལགས། རྐྱེན་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་
མའི་སྤྱན་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་
སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་སུ་གང་དག་གིས་བདག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མིང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བཀའ་སྩལ་

T1693 - 198

༄༅། །པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་མ་ཐོས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར། གང་དེ་ལྟ་བུར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡང་ལགས་པ། ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་སྐྱེས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག

TI693 - 199

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་སྟོན་ཏོ། །མཚན་ཐོས་པ་ཁོ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱིར་མ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོད་ལ་དཔེ་བཤད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་ལའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ས་བོན་དེ་ལས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ལ། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ནས་རྟོགས་པའི་བར་དུ་རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ས་བོན་དེ་ལ་ཇི་སྐད་ཅེས་བྱ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་

།སྤྱན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
བདག་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བལྟ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འདང་
ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བགྱི་བ་དང་། བརྩེན་པར་བགྱི་བ་དང་། རི་མོར་བགྱི་བ་དང་། བཀུར་སྟི་བགྱི་བ་དང་། མཆོད་པ་བགྱི་བའི་སླད་དུ་མཆིའོ། །དེ་
སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་དུས་ལ་དབབ་པར་ཤེས་ན་འགྲོད་སོང་ཞིག བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས

197

TI693 - 201

དཔའ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ཀྱང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བལྟ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བགྱི་བ་དང་། བརྩོན་པར་བགྱི་བ་དང་། རི་མོར་བགྱི་བ་དང་། བཀུར་སྟི་བགྱི་བ་དང་། མཆོད་པ་བགྱི་བའི་སླད་དུ་མཆིའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་སྤྱན་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེའི་དུས་ལ་དབབ་པར་ཤེས་ན་སོང་དེང་ཤིག འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་བག་ཡོད་པར་གནས་པས་གནས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་མང་བ། ཞེ་སྡང་མང་

TI693 - 202

༄༅། །བ། གཏི་མུག་མང་བ། དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པ། བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ། ཕར་མི་ཤེས་པ། མར་མི་ཤེས་པ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ
མང་བ། བརླང་བ། གཏུམ་པ། ཞེ་གཅོད་པ། མུ་ཅོར་སྨྲ་བ། ཕོ་ཐིག་ཅན། གཡེངས་པ། བརྐམ་པ། ལེ་ལོ་ཅན། ངན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། སྡིག་པའི་ཆོས་
ཅན། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དུ་མས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་བཞིན་ཏེ། གང་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་གང་དེ་ལྟ་བུར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དགེ་བའི་སེམས་གཅིག་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་མཚར་ཀྱི། གང་དག་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་ཡང་དད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བཟུང་ངོ་། སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཏོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་དག་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་

དཀོན། ཞ

༄༅། །བྲལ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུང་སྟེ་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ངོ་མཚར་ཏོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་དག་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་
ཡང་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ངོ་མཚར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ཏོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཚར་ཏོ། །དེ་ནས་སྨྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལས་འདི་ལྟ་བུ་འཐུན་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དེ་མཉན་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། རང་རང་གི་གནས་ནས་དོང་ངོ་། །དོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལ་ལས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་

TI693 - 205

།སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཀ

མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་དང་ཞེང་དུ་ལྡན་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྤྲུལ། ལ་ལས་ནི་བཻ་ཌཱུརྱའི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་ཤེལ་གྱི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་གསེར་གྱི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་མེ་ཏོག་གི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་འབྲས་བུའི་ཞིང་རྣམས། ལ་ལས་ནི་གོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་རྒྱན་གྱི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་སྤོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་ཕྲེང་བའི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་ཕྱེ་མའི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་གདུགས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲིན་རྣམས། ལ་ལས་ནི་སིལ་སྙན་གྱི་སྤྲིན་རྣམས་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ངོ་། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས

TI693 - 206

དཀོན། ཞ [illegible] [illegible]

༄༅། །དཔའ་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་མའོ་གྲོགས་པོ་དག་མི་མཛེད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་བས་ན་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྫུ་
འཕྲུལ་མངོན་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་མངོན་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
སེལ་བའི་ལྟར་མཉན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་ཇི་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བའི་ལུས་ལས་འོད་དང་བ། དྲི་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་བྱུང་

TI693 - 207

སྟེ། འོད་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཁྱབ་ཅིང་སྣང་བར་གྱུར་བ་དང་། གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པའི་ལུས་སུ་གནས་པ་དང་། བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་པའི་ལུས་སུ་གནས་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་འོད་དེས་རེག
ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་བྲལ་ཏེ། བདེ་ཞིང་ཁྲོ་བ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཡང་བྲལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་དུ་ཕ་མར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དང་། གང་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དུ་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་འདི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་དབང་ཆེ་བར
གྲགས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལམ་མེ། ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་འོད་དེས་ཁྱབ་ནས་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། གང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག

TI693 - 208

༄༅། །གིས་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་གང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རི་བཏང་བཟུང་དང་། རི་བཏང་བཟུང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་རི་ནག་པོ་གཞན་དེ་དག་ཀྱང་འོད་དེས་ཁྱབ་སྟེ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང་། བླ་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད། འོག་ཏུ་ནི་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དེའི་བར་དུ་གང་འོད་དེས་སྣང་བར་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱས་པས་ཟས་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཟས་ཐོབ། བཏུང་བ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་བཏུང་བ། གོས་འདོད་པ་རྣམས་ནི་གོས། བཞོན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་

བཞིན་པ། ནོར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ནོར་ཐོབ། ལོང་བ་རྣམས་ནི་མིག་ཐོབ། འོན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཐོས། སྨྱོན་མོ་རྣམས་ནི་གོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ། སྨྱོས་པ་རྣམས་ནི་དྲན་པ་

ཐོབ། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ནི་བདེ་བར་གྱུར། སྐྲུམ་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བར་བཅས་པ་དེ་ལྷ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་གྲུབ་མངོན་པར་གྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་

རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ག་ཡ་དང་ག་ཡ་མགོའི་རི་ག་ལ་བ་དེར་ཉེ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་གྱུར་མ་ཐག་

ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་ཁེབས་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །སྟེང་གི་བར་སྣང་ལས་ཀྱང་ལྷའི་པད་མའི་ཆར་མངོན་པར་རབ་ཏུ་

ཕབ་བོ། །ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་རྣམས་དང་། ལྷའི་ཤིང་ཏོག་གི་སྤྲིན་རྣམས་དང་། ལྷའི་ཕྲེང་བའི་སྤྲིན་རྣམས་དང་། ལྷའི་སྤོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་དང་། ལྷའི་གོས་ཀྱི་སྤྲིན་

206

TI693 - 210

༄༅། །རྣམས་དང་། ལྷའི་ཕྲེང་མའི་སྤྲིན་རྣམས་དང་། ལྷའི་ཆོས་གོས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་མངོན་པར་རབ་ཏུ་བབ་བོ། །དེ་དག་མངོན་པར་རབ་ཏུ་བབ་པས་སེམས་ཅན་གང་ལ་རིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར། ཡུལ་ག་ཡ་དང་ག་ཡ་མགོའི་རི་ལ་ཞིང་ཐམལ་པ་དང་། ས་ཀྱོགས་ཐམལ་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །ས་ཀྱོགས་དེ་དག་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་རྣམས་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཞིང་རྣམས་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཞིང་རྣམས་དང་། འབྲས་བུའི་ཞིང་རྣམས་དང་། ཙན་དན་གྱི་ཞིང་རྣམས་དང་། ཨ་ག་རུའི་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །བར་སྣང་ལས་ལྷའི་སིལ་སྙན་དག་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་། །སིལ་སྙན་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །ལུམ་བིའི

TI693 - 211

ཚལ་ར་བ་མཆོག་ཏུ་གང་སྐྱེས་པ། །མཉམ་མེད་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དབང་མི་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་མཚུངས་མཉམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལ་དུ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་
བདག་ཅག་ལྷགས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྤུས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་དྲུང་། །བདུད་ཀྱི་སྡེ་སྟོབས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ། །དྲི་མེད་གཞི་ལྡན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལ་དུ། །རི་བོ་
མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །ཆོས་ཚུལ་འདི་དག་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་དང་། །ཆུ་ཟླ་འདྲ་བར་གང་གིས་རྟོགས་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་ཞིང་རབ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
དུ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །ཆོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་འཇའ་དང་འདྲ་བ་དང་། །གར་མཁན་ཆེན་འདྲར་གང་གིས་རབ་རྟོགས་པ། །མི་གཡོ་བསོད་
ནམས་གཏེར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལ་དུ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །གང་གིས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ནི། །ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀུན

TI693 - 212

༄༅། །ཧོགས་མཛད་པ། །དྲི་མེད་ཟླ་ཞལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་
བརྒྱ་མང་དང་། །ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གང་མཆོད་པ། །གཏི་མུག་མུན་སྤྲུལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །གང་གིས་
མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་བརྙེས་ཤིང་། །ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དག་ལ་བཏང་། །མཉམ་མེད་ཕན་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་
ཅག་ལྷགས། །གང་ཞིག་ཐུགས་ནི་རྟག་པར་བྱམས་པའི་ཡིད། །པད་མ་ཆུས་ལྟར་ཉོན་མོངས་མ་གོས་པ། །ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་མངའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་བོ་
མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་འབྲུ་ཚགས་འགྲོ་བའི་འཚོ་བ་གང་། །ཡལ་ག་མཐའ་

ཡས་རིན་ཆེན་ཤིང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་མཆོད་པ་ཐོགས་ཏེ་ལྷགས། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མོད་
གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་
སྦྱར་བ་བཏུད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་མ་ཐོས་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་སྤྲུ་ལྟས་གདའ་བ་འདི་དག་སུའི་ལགས། དེ་སྐད་
ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མོད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མོད་གལ་གྱི་བུ་ཤར་ཕྱོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པད་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་

TI693 - 214

༄༅། །དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པད་མའི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་བཞུགས་སོ། །འཚོའོ། །གཉིས་སོ། །ཆོས་ཀུན་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་
འོངས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
འོངས་པ་དེ་དག་གི་སྔ་ལྟས་འདི་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
སྤྱན་སྔར་འཁོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཐུགས་ཆེན་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་པ། །ཐུབ་ཆེན་
དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་པ། །སྲིད་པའི་མྱ་ངན་རྒྱལ་བ་པོ། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐ་ལེ་སྟེ། །ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་ལྷན་ནེར་བཞུགས། །ཀུན་
ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་པོ། །ཕྱག་འཚལ་མི་མཚུངས་མཚུངས་མེད་ལ། །རབ་ཏུ་མི་སྒུལ་རི་བོ་བཞིན། །གཏིང་ཚོད་ཡངས་པ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། །མུ་སྟེགས་ཀུན་ནས་མི་
བསྐྱོད་པ། །ཆོས་རྒྱལ་འཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གཟོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་

༄༅། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ལ་ལ་ལ་ནི་ལམ་ཡང་བསྟན། །ལ་ལ་ཡང་དག་ཉིད་ལ་བཀོད། །ལ་ལ་ཡང་དག་མྱ་ངན་བཟླས། །ལ་ལ་
བྱང་ཆུབ་ལུང་ཡང་བསྟན། །བག་ལ་ཉལ་དང་བསམ་པ་མཁྱེན། །ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་འདུལ་བའི་བྱ་བ་རྣམས། །གཟིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་
འགྲུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པ་ན། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །ངེ་མ་སྣ་ཚོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་བསྲེགས། །
ཐལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་ཞིང་། །གྲོལ་ནས་སྐྱེ་དགུ་གྲོལ་མཛད་དེ། །སྲིད་པའི་མྱ་ངན་འཇོམས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ལགས་སོ། །སྲིད་པའི་བཙོན་
རར་སེམས་ཅན་དག །ཡུན་རིང་མི་ཤེས་གཉིད་ལོག་རྣམས། །སད་པར་མཛད་པ་མགོན་པོ་ཁྱོད། །གཉེན་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་མཆོག་འདི་དག

TI693 - 217

ཀྱང་༑ ༑ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་དུ་ཞུགས། ༑དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཉན་འཚལ་ལན། ༑འདྲེན་པས་དེ་དག་བསྟན་དུ་གསོལ། ༑དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་སྟེ་པད་མའི་སྙིང་པོ་
ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ ༑བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ནས་པད་མའི་སྙིང་པོ་ལ་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་འཁོད་དོ། ༑དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་པད་མའི་སྙིང་པོ་ལ་
བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ༑གལ་ཏེ་ཞུས་ནས་ཞུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་

༄༅། །སྐད་དུ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན། བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཞུའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྐབས་ཕྱེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དྲིས་ཤིག
དང༌། དྲིས་པ་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ

ནམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆུ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རླུང་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན

༄༅། །བླི་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེང་གེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དུལ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཅང་ཤེས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་པདྨ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཉེམ་ཐུར་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བློ་ཞིབ་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་གྲོལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བྱེད་པའི་སྤོབས་པ་

ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་བ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བརྗོད་པ་

ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྨོན་ལམ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་

རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་

ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རོལ་པ་རྣམས་

༄༅། །ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མི་ཕོམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྟོར་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་
ན་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་རྣམས་
ལགས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་རྣམས་
ལགས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ལམ་མ་ལོག་པར་
སྟོན་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་

ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིང་པ་ཅན་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་སྙོམས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྟན་གཅིག་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཤིང་དྲུང་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བླ་གབ་མེད་པ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དུར་ཁྲོད་
པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཙོག་པུ་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་མ་མོ་འཛིན་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག

༄༅། །དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེར་སྣ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བགྱིད་མཁས་པ་རྣམས་
ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དད་པ་མང་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཤེས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་
རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ། ཇི་ལྟར་ན་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱེ། ཇི་ལྟར་ན་

ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བགྱིད་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་གཉེར་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་
ལགས། དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་འཇིག་
རྟེན་སྐྱོང་བས་བསྟུ་བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་འཚལ་བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱི་བའི་ཆོ་ག་འཚལ་
བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། དེ་ལྟར་ན་

TI693 - 226

༄༅། །ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་གནས་བཅའ་བ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྩེའི་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་བགྱི་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་ལ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་

ཞིང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་འདྲི་བར་སེམས་པ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་མཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྙིང་རྗེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་བརླས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ

TI693 - 228

ཁྲི། ཕ། བརྒྱད། [illegible]

༄༅། །ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། བསྟི་སྟང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་
ཡིན། མི་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་འཛིན་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་
བྱེད་དེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཟད་པར་བྱ་སྙམ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཇི་

T1693 - 229

ལྷར་རྒྱལ་པོ་འམ་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་གདོལ་པ་འམ། གདོལ་བུ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྟོན་ན། དེ་མ་ཡིན་པ་གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་གཞན་
དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེས་ཁེངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གིས་དབྱིག་པ་བོར་བ་
དང་། མཚོན་ཆ་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོག་གོ །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན། མར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན། བུར་
འདུ་ཤེས་པ་ཡིན། གཉེན་བཤེས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན། ཉེ་དུ་འམ་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་དག་ཀྱང་རུང་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདི་སྙམ་དུ་

TI693 - 230

༄༅། །སེམས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འཕོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སུ་གང་འགྲོད་ཀྱི་ཕ་འམ། མ་འམ་བུ་
འམ། གཉེན་བཤེས་སམ། ཉེ་དུ་འམ། སྡུག་གི་གཉེན་མཚམས་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྙམ་
ནས། དེ་སྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་ཕྲ་མོའི་ཕྱིར་ཡང་བདག་གི་ཤ་དག་གིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ན། སྲོག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཆེ་བ་གཞན་དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གང་དག་མི་དགེ་བའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཐོང་ན། དེ་དག་ཟང་ཟིང་གིས་སྡུད་ཅིང་། ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས་ནས་མི་དགེ་བའི་གནས་དེ་

ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། ངན་སེམས་གསུམ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་བསླབ་ཅིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱིན་ཞིང་སྦྱིན་པ་དེས་ཁེངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟང་
ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། ཕན་འདོགས་སུ་རེ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དོན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཡོག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩལ་གྱི་

༄༅། །ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ། དེ་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེ་དང་གཞིས་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རེ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། གཅེར་བུ་དང་། གོས་ངན་པ་དང་། བགོ་བ་ངན་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་དང་། སྐྱབས་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་མེད་པ་དག་མཐོང་ན། དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་རབ་

ཏུ་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
སྡུག་བསྔལ་བ། མགོན་མེད་པ། དཔུང་གཉེན་མེད་པ། སྐྱབས་མེད་པ། གནས་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་འབྲུམ་ན་ནམ་ཞིག་བདག་སེམས་ཅན་
དེ་དག་གི་མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་། སྐྱབས་དང་། གནས་དང་། རྟེན་དུ་འགྱུར་སྙམ་ནས། དེ་སྙིང་རྗེས་རབ་ཏུ་མི་བཟད་དེ། བདོག་ཅིང་ཡོད་པའི་དངོས་པོས་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། །ཕན་བཏགས་པའི་མོད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཀྱང་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་
བའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བརྙས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་

༄༅། །ན། བོར་བའི་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། བརླས་ཤིང་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། གཤེ་ཞིང་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། ཉོན་མོངས་ཤིང་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། ཕྱུག་པས་
རྒྱགས་ཤིང་དྲེགས་ཏེ་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། གྲགས་པ་འདོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན། མང་དུ་ཐོས་པས་རྒྱགས་ཤིང་དྲེགས་པས་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན་གྱི། ཅི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་བསྔོ་སྟང་དུ་
བྱས་ཤིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་པར་བྱས་ཤིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །རི་མོར་བྱས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བརླས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྔོ་སྟང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། བླམ་ལྟ་བུ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་མཐོང་ན། ལུས་ཀྱིས་གུས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། སེམས་

TI693 - 235

ཀྱིས་རི་མོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གུས་པ་བསྐྱེད། རི་མོ་བསྐྱེད་ནས་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྟུ་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། འདུད་
པའི་ལས་དག་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཡང་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྒི་སྟང་གི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་
དང་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐུ་གཟུགས་ལ་སྤྱོས་སམ། མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པའམ། བྱུག་པའམ། སྐྱོང་ནུལ་ལམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་བཅོས་པ་དག་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་

༄༅། །ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཉན་ཏོ། །ཀློག་གོ །འཆང་ངོ་། །ཡི་གེར་འབྲིའོ། །ཁ་ཏོན་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་སོ། །མ་ལོག་པར་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བས་གོམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ནད་པའི་རྐྱེན་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་། ཆུང་ངུ་ན་ཆུ་གྲང་མོ་ཁྱོར་གང་ཙམ་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ན། སྦྱིན་པ་འདིས་བདག་ལྷ

འམ་ལྷ་ལ་ལ་ཞིག་ཏུ་ཤོག་ཤིག་ཅེ་འམ། རྒྱལ་པོ་འམ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལ་ཞིག་ཏུ་ཤོག་ཤིག་ཅེས་དེ་ལྟར་སེམས་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་སྦྱིན་
པ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་འདི་དག་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེ་སྦྱིན་པ་ཅི་དང་ཅི་སྦྱིན་ཡང་། སྦྱིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་གང་འདི་སྦྱིན་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་དྲི་མ་དང་། སྦྱིན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

དཀོན། ཞ། སོ་གཉིས། ༡༢༧

༄༅། །པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་རྣམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ལས་ཀྱི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཇིགས་
པ་རྣམས་ཡིན། འཇིགས་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན། མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཡིན། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་

T1693 - 239

འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོ་སྡེ་འམ། འདུལ་བ་འམ། གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལ་དག་ཏུ་བསླབ་པའི་གནས་འདི་དག་གང་བཅས་པ་དེ་
དག་སྟོན་པས་བསྟན་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གནས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སློབ་ཀྱི། རིགས་ལ་འདོད་ཆགས་པས་མ་ཡིན། ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་པས་མ་
ཡིན། འཁོར་ལ་འདོད་ཆགས་པས་མ་ཡིན། གང་ཟག་གི་སྐྱོན་གྱི་ཕྱིར་བསླབ་པའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་རི་མོ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་

༄༅། །ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསླབ་པའི་གནས་འདི་དག་གང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་གང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་
མི་སྤྱོད། དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྨྲ་བ་ཡིན། དུས་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ཡུལ་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ཚོད་མི་ཤེས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་དང་། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་འཛུམ་པར་སྨྲ་བ་

དང་། དལ་བུས་སྨྲ་བ་དང་། འདུ་འཛི་མི་མང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་དང་། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་གནས་འདི་དག་གང་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་གནས་དེ་དག་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བརྩོན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བའམ། ཞེ་སྡང་གིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་

༄༅། །འམ། གཏི་མུག་གིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འམ། ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལ་འམ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཡོངས་
པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་རྟེན་ཅིང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
སྤོང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ནི་གང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དེ་དག་ནི་གང་ཞེ་ན། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་ནི་
འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཏོ། །མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་སྐྲ་དང་། སྤུ་དང་། སེན་མོ་དང་། སོ་དང་། རྡུལ་དང་། དྲི་མ་
དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། རུས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། རྩ་དང་། མཁལ་མ་དང་། སྙིང་དང་། མཆིན་པ་དང་། གློ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། གཉེ་མ་

དང་། ཐོབ་དང་། སྤུ་ལ་མངས་དང་། ཡོང་ག་དང་། ལྷང་པ་དང་། མཆེར་པ་དང་། ཕྱིས་དང་། མཆིལ་མ་དང་། རྔུལ་དང་། སྣབས་དང་། ངར་སྣབས་དང་། ཞག་དང་། ཆུ་སེར་དང་། རྐང་དང་། རྐིལ་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། རྣག་དང་། ཁྲག་དང་། ཀླད་པ་དང་། ཀླད་རྒྱས་དང་། གཅིན་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བྱིས་པ་བླུན་པོ་མི་གསལ་བ་མི་མཁས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་འདི་དག་ཤེས་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེད་ན། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་བཟང་མོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བུད་

TI693 - 244

མདོ། ཞ ཉིས་བརྒྱ་ ཞེ་གཅིག

༄༅། །མེད་གཟུགས་བཟང་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ། མཛེས་པ། མིག་ཏུ་སྡུག་པ། སེམས་འཕྲོག་པ་མཐོང་ཡང་དེས་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཐོང་ན་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ནི་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དག་སྟེ། བྱུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སུ་ཞིག་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྟེན་ཅིང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ལ་སྟེན་ཅིང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་གང་དང་རྒྱུ་གང་དང་རྐྱེན་གང་གིས་ཁྲོ་ཞིང་གནོད་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་

241

TI693 - 245

རྒྱུ་དེ་དག་དང་། རྐྱེན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ལ་རྟེན་ཅིང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ལ་རྟེན་ཅིང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཞེ་ན། དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་གཏི་མུག་དང་བྲལ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་དང་བྲལ་བས་འདོད་པ་མ་འབྱོར་ཏམ། ཡོ་བྱད་མ་འབྱོར་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་ལྐོག་ཏུ་སོང་སྟེ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ན་གནས་ཤིང་འདི་ལྟར་བདག་ནི་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་སྟེ། བདག་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ན་འདུག་པའོ། །བདག་

TI693 - 246

༄༅། །ཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་ངམ། བྲམ་ཟེ་གཞན་དག་གི་ཀུན་ཀྱང་འདྲིས་པར་གནས་པ། འདུ་འཛི་མང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཉམས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་རྣམས་བསོད་ནམས་དག་གུས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གུས་པར་བསྲུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་གུས་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་གུས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཐད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་

མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁན་མ་ཐོབ་པས་འཇིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁན་མ་ཐོབ་པ་བུ་མོ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་ཁྲུད་དུ་མི་
གསོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་དག་དུག་ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་དག་དུག་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་
འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ངན་སོང་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྡིག་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ངན་སོང་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་
སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་ཁན་མ་ཐོབ་པས་འཇིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁན་མ་ཐོབ་པས་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན

དཀོན། ཞ ཉིས་བརྒྱ་ ཞེ་ལྔ

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་རྡལ་གྱི་མི་
དང་། ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་རྡལ་གྱི་མི་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འགྲོན་བུ་དང་། གསེར་དང་ནོར་བུ་དང་། མུ་ཏིག་དང་བཻ་ཌཱུརྻ་དང་། དུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་བྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་ནོར་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་
རྣམ་པ་དག་འདེབས་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྣབ་སེམས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་རྟེན་གྱི་འམ། དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོའི་
ཕྱིར་ལས་སུ་བསྒོས་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་འཚོ་སྟེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བདག་གི་ལུས་ལས་ཤ

ཐོས་ཀྱང་བློའི་གཞན་གྱི་ཐས་སམ། སྙམ་འམ། ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དག་མ་བྱིན་པ། མ་གནང་བར་སྤྱོད་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སམ། ནོར་དང་། འཁྲིག་པའི་ཡན་ལག་གིས་བརྗོད་ཀྱང་མི་གཡོ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འདིས་བདག་ལྷར་ཤོག་ཤིག་ཅེ་འམ། ལྷ་ལ་ལར་ཤོག་ཤིག་ཅེ་འམ། རྒྱལ་པོར་ཤོག་ཤིག་ཅེ་འམ། རྒྱལ་པོ་ལ་ལར་

TI693 - 250

༄༅། །ཤོག་ཤིག་ཙམ་སེམས་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གང་ལུས་ཀྱིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལ་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གང་འདི་དག་ངག་གིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། ངག་

གིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྟུན་དུ་སླུ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ཚིག་རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ
ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གང་འདི་དག་ཡིད་ཀྱིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་ངན་དུ་
སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི
བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ
ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ

༄༅། །ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཕྱིའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉེ་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དགོས་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་མི་འཕྲུགས་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྙིང་རྗེའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དམ་བཅས་པ་ལས་སློལ་བར་བྱེད་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ནང་གི་མྱང་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་

ཀ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་པ།

འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དེ་དག་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ་ཡོངས་སུ་ཡི་མི་ཆད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་
བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ལས་སྨྲོས་
པའམ། ཕ་ལས་སྨྲོས་པའམ། ཉེ་དུ་ལས་སྨྲོས་པའམ། མཁན་པོ་ལས་སྨྲོས་པའམ། སློབ་དཔོན་ལས་སྨྲོས་པའི་ཚིག་གི་ལམ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ངན་དུ་སྨྲས་པ་
ཕ་རོལ་ལས་ཐོས་སམ། སངས་རྒྱས་སམ། ཆོས་སམ། དགེ་འདུན་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ཐོས་ན། མི་ཁྲོ་ཞིང་གནོད་པར་མི་སེམས་ལ་ཁོན་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་བཟོད་
ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ་གནོད་སེམས་མི་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་

250

TI693 - 254

༄༅། །བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་དག་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དག་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
བསྟན་པ་རྒྱུད་ཆད་པ། མཚམས་མས་སྦྱོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བསྒྱུར་མེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་ཞི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐོས་ཀྱང་མི་འཇིགས་མི་དངངས་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་དག་མ་ཤེས་སམ་མ་ཐོས་པར་ནི་བླ་ན་མེད་པ
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཆོས་དེ་དག་འཛིན་པ་དང་། སེམས་པ་
དང་། སྒོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། མོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན

ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེས་སམ། གནོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན། འདི་ལྟར་ཁྲོ་བ་འདི་གང་ནས་བྱུང་། གང་དུ་འགག གང་ལས་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ཇིའི་དོན་དུ་འབྱུང་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན། ཁྲོ་བའི་སྐྱེ་བའང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། འགག་པའང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གང་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། རྐྱེན་གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་

TI693 - 256

དཀོན། ཕ། ཉིས་བརྒྱ་ང་གསུམ། ཕྱུག

༄༅། །ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉིན་པར་བཟོད་ལ་མཚན་མོ་
མི་བཟོད་པའམ། མཚན་མོ་བཟོད་ལ་ཉིན་པར་མི་བཟོད་པའམ། བདག་གི་ཡུལ་ན་བཟོད་ལ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ན་མི་བཟོད་པའམ། གཞན་གྱི་ཡུལ་ན་བཟོད་ལ་བདག་གི་ཡུལ་
ན་མི་བཟོད་པའམ། ཤེས་པ་ལ་བཟོད་ལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་བཟོད་པའམ། མི་ཤེས་པ་ལ་བཟོད་ལ་ཤེས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
དུས་ཐམས་ཅད་དུའང་བཟོད། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུའང་བཟོད། ཐམས་ཅད་ལའང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་དང་། མ་དང་། བླ་

མ་དང་བུ་དང་བུ་མོ་དང་ཆུང་མ་དང་ཉེ་དུ་འམ་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ལ་བཟློད་ལ། གཞན་ལ་མི་བཟློད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐན་གདོལ་པ་གཞོན་ནུ་
ཡན་ཆད་ལ་ཡང་བཟློད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོས་པ་ལ་མི་ལྟ་
བའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་གྱི་ཕྱིར་བཟློད་པ་མ་ཡིན། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཕན་ཐོགས་སུ་རེ་བའི་ཕྱིར་མ་
ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན། ངོ་ཚ་བས་བཟློད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟག་པར་ཡང་བཟློད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དགོས་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་འཁྲུགས་པའི་བཟློད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་

TI693 - 258

༄༅། །ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ན། ཁེ་ཆུང་གྱིས་འཚོག་པར་འགྱུར་བ་འམ། ཐལ་
མོས་འཚོག་པར་འགྱུར་བ་འམ། དབྱིག་པས་རྡེག་པར་འགྱུར་བ་འམ། མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་འགྱུར་བ་འམ། མི་གཙོགས་པའི་ཚིག་གིས་དོན་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྐྱེན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བརྡེགས་སམ། བསྡིགས་སམ། སྤྱོས་སམ། བརྒྱད་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འདི་དག་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །མས་མ་བྱས། ཕས་མ་བྱས། ཉེ་དུ་དང་། སྣག་གི་
གཉེན་མཚམས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་མ་བྱས་ཏེ། ལས་འདི་དག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱིས་འདི

TI693 - 259

།ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སའི་
ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་གཞག་པར་
བྱའོ༔ །དེ་དེ་ལྟར་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན། དེའི་གཞིས་རྣམ་པར་དཀྲུགས་ཀྱང་བཟོད། རྣམ་པར་མ་དཀྲུགས་ཀྱང་བཟོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་འཁྲུགས་པའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་འམ། བློན་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱུག་ཅིང་ནོར་མང་བ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ལ། དེ་ལ་སེམས་

256

T1693 - 260

༄༅། །ཅན་དེ་དག་གིས་མི་སླན་པར་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཀྱལ་ཀྱང་རུང་། གཙེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མི་ཁྲོ་ཞིང་གནོད་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ལ། བདག་
པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུར་མི་སྟོན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་ན། བརླག་པར་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་མི་ཆའོ་ཞེས། དེ་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་
ལ་གནོད་སེམས་མི་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་
བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འདམ་
དུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྒྲལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུལ་བ་དང་། ཞི་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པར་བརྩོན་ལ། བདག་ཉིད་ཁྲོ་བ་མང་བ་དང་། གནོད་སེམས་མང་བ་དང་། མི་བཟོད་པ་མང་བ་
དང་། ཐོག་སྙ་མེད་པ་ནི་བདག་གི་མི་ཆའི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་ཐུར་མ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རབ་རིབ་
ཀྱིས་ལྡོངས་པར་གྱུར་ན། སྨན་པ་དེས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲོན་བསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསམས་ལ། དེ་ནས་སྨན་པ་དེ་བདག

༄༅། །ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་པར་གྱུར་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཇི་ག་སྨན་པ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་
བསལ་བར་ནུས་སམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཡོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་དྲི་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བསལ་བར་འདོད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་
ཡོངས་ན་བདག་གི་མི་ཆོར་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ་གནོད་སེམས་མི་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་བཅས་པ་ལས་
སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་

ནོ༑ །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་གཉིས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། མི་འཁྲུགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། སྟོབས་པོ་ཆེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། འབར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། རྒྱུན་དུ་ཆུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་
རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན། མི་བརླས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་
ཡིན། སྙེམས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་

ཀློ། པ ཉིས་བརྒྱ། རྩ་གཅིག

༄༅། །སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་དང་། མ་ཀྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་གནས་པའི་དྲུང་དུ་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཐོང་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་དང་། མ་ཀྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་རྫོགས

261

T1693 - 265

པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་འདི་ལྟ་བུ་བརྩམས་ཏེ། དེ་ནི་བརྩུན་དང་འདྲིད་པའི་ཆོས་ཅན་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་སླུ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ནི་སེམས་ཅན་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམས་པ་གཅིག་འགས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མ་ཞེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ནི་སེམས་
ཅན་བྱེ་བ་དུ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞེས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ཟློག
ཤིག དོན་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྟེན་པ་པོར་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་དད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུལ་ཀ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས
ཏེ༔ ཀྱེམ་འདི་ནི་བདུད་སྡིག་ཅན་བདག་ལ་ཀུལ་ཀ་བྱེད་པར་འདོད་དོ་སྙམ་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བདུད་སྡིག་ཅན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས

༄༅། །ཞིག འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོ་ཤམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། སྡིག་ཅན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་
ཏེ། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པའོ། །ལས་ལ་རྟེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱང་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་བགོ་
སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ། ལས་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱིས། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་གདངས། འོངས་པའི་ལམ་ནས་སོང་ཤིག ངལ་ཀྱལ་ཀ་བྱས་པས་ཁྱོད་ཡུན་རིང་
པོར་དོན་མེད་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་བསྒོའོ། །བདུད་སྡིག་ཅན་དེ་ཡང་བདག་གི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་བར་རིག་ནས་ཡིབས་
ཡིབས་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཐམས་ཅད་དམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱལ་ཀ་བྱས་ཏེ་དད་པ་དང་བྲལ་

བར་བྱས་ཀྱང་མི་འགྱུར། མི་འཇུམ། ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མི་འཕྲོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གྲངས་སུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། ཆ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེནས་རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་
བར་མི་འགྲོན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་སེམས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འཕྲོགས་པའི་

༄༅། །བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཧ་ཅང་བརྟུན་ངས་པའམ། ཧ་ཅང་ཞན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཧ་ཅང་བརྟུན་ངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཡབ་ཡབ་པོར་འགྱུར། ཧ་ཅང་ཞན་པ་ནི་ལེ་ལོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླབས་པོ་ཆེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཅི་འདྲ་བར་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་སྣང་བ་དང་། འོད་འདོམ་གང་བ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས

TI693 - 269

ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླབས་པོ་ཆེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་རམ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེ་སྟེ། དེ་ནི་ཨ་ལ་ལ་འབར་བའི་གསེར་རོ། །ཨ་ལ་ལ་འབར་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ནོ། །སྙོམ་ལས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ནོ། །ཟས་ལ་ཚོད་མི་ཤེས་པ་ནི་

T1693 - 270

༄༅། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ནོ། །བདག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ནོ། །ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་
སྐྱོན་ནོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ནོ། །འདུ་འཛིན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་སྐྱོན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་སྐྱོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་འབབ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུན་དུ་ཆུད་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྐྱོ་བར་

མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྔོན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྔོན་འགྲུས་རྒྱན་དུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་དུ་ཆུད་པའི་བསྔོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན
ནོ༑ ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྔོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་ཆུད་པའི་བསྔོན་འགྲུས་ཅན་དེའི་གང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་གནོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་ཡིན། གང་ཡང་འདི་དག་དགེ་བའི་ཆོས་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འཐུན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་
ཚོགས་དང་འཐུན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འབྲང་བ་དེ་དག་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཕྲ་ཞིང་
ཆུང་བ་འགའ་ཡང་མི་སྐྱེན་ཆེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྔོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྔོན་འགྲུས་ཅན

༄༅། །ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་
སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གྱེ་མ་སྙེད་ཅིག་མཐར་མེད་པའི་མིའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོས་བྱུར་བུར་གང་བར་གྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་དག་འདས་པ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། སྐྱབས་མེད། མགོན་མེད་དེ། གནས་དང་། རྟེན་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་
དེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མིའི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་རྐང་གིས་འབོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་འདས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཐར་བར་བྱ་བར་བདག་སྤྲོན་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་ལྟ་
ཅི་ཞིག་སྨོས་སྙམ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

ཤེར་ཕྱིན་ཁྲི།

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བརླས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ
ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་མིར་གྱུར་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། བདག་གི་བརྩོན་འགྲུས་འདི་ནི་ཆུང་ཤིང་ཞན་ལ་བདག་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཅན
ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་མགོའི་ཐོད་ལ་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་མང་པོ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ། བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་བསྒྲུབ
དགོས་པས་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁུར་བསྐུར་བར་མི་སྤྲོའོ་སྙམ་དུ་སེམས་མི་སྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་དང་། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

T1693 - 274

༄༅། །རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་དང་འདྲ་བ་དང་། ལམ་འདི་དང་འདྲ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འདི་དང་འདྲ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅིནས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཙལ་ལོ་འབད་དོ། །བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ན་གནས་ཀྱང་བླའི་བདག་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་ན་མྱུར་ན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བརླས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙེམས་པ་མེད་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ན་བརྩོན་འགྲུས་དེའི་རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་དེས་གཞན་ལ་མི་
སྨོད། བདག་ལ་མི་སྟོད་དེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སུ་ཞིག་བདག་གི་ལས་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་ལ་སྨོད་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙེམས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

༄༅། །སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན། སྐྱོ་བ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་
ཡིན༔ མ་ལོག་པར་གདམས་ངག་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་བ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཞེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བསགས་ཤིང་ཆོ་ར་བས་ཐ་དད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྤྱོད་པ་
ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ

འམ༔ ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཁྱིམ་དེའི་མི་དང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དག་དང་རྐྱེན་དེ་དག་དེ་བས་ཀྱང་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་གམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གོ །དེ་སྐྱེས་ནས་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གོམས་པས་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ༔ །ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་ཉམ་ཐག་པའོ། །ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་ན་བའོ། །ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་མི་གནས་པའོ། །ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ནད་པར་གྱུར་པའོ༔ །ཀྱེ་མ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ནི་གཏི་མུག་གིས་ལྡོངས་པའོ། །དེའང་འདོད་པའི་རྒྱུ་དང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གིས་འདོད་པ

༄༅། །རྣམས་ལ་བསྟེན་པ་ནི་བདག་གི་མི་ཆའི། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་གསལ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་མཚོན་ཤག་ཏི་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་རལ་གྲིའི་སོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤུ་གྲིའི་སོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྲུལ་གྱི་མགོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་རུ་ལ་པའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་དྲི་ང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་སྐྱོ་ནས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ། གོས་ངུར་སྨྲིག་དག་བགོས་ནས། དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་མ་བྱས་པ

T1693 - 279

མཛོད་དུ་བྲུ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེའི་རྒྱུ་དེ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཆ་ཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་
ཆ་ཤད་པའི་ཕྱོགས་པ་འཛིན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཁས་པས་གདམས་ངག་ཡང་དག་པར་བསྒོམས་སོ། །གདམས་ངག་མ་ལོག་པར་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་ཆོས་དེ་འང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཏོ༑ །དེས་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་དབང་པོ་གསལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་

TI693 - 280

དཀོན། ཞ། ཉིས་བརྒྱ། [illegible]

༄༅། །དབང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་དབེན་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་། རྙེད་པ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་
སྟེ༔ དེ་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པས་སེམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ལ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་འདི་ཅི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་རམ། དེ་སྟེ་མི་དགེ་
བའམ༔ འོན་ཏམ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འམ། ཆོས་གང་ལ་སྦྱོར་ཅེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ན་དེ་ལ་སེམས་དགའ་བ་དང་། རངས་པ་དང་། མོས་

པ་སྐྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །འོན་ཏེ་མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་མང་བ
དང་། རྟོག་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ
སྡང་དང་། གཏི་མུག་གོ །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གང་ཞེ
ན། གང་ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཀུན་ནས་བཟུང་ཞིང་གནས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་མི་འཐོབ་པ་སྟེ། དེ
ལ་གཞོལ་བ་དེ་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་། འཇིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ངོ་ཚ་བ་དང་། འཇིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ

TI693 - 282

༄༅། །ན། དེ་གཅིག་པུ་ཀློག་ཏུ་སོང་སྟེ། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་སེམས། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་ཤིན་ཏུ་
སྨོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཛེམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ཕ་
མ་འམ། ཀླམ་ལྷ་བུ་གཞན་དག་དང་། རྗོད་ཅིང་ཕྱིར་བཟློགས་པ་དང་། ཐོལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་ངོ་མི་ཚ་ལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ངོ་ཚ་བ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་འབྲིང་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་
གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟེན་པར་གྱུར་ན་བྱ་བ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟེན་གྱི། བྱ་བ་གྲུབ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་འཐོབ་པ་དང་། འགྱོད་པ་འཐོབ་པ་

དཀོན། ཞ [illegible]

279

TI693 - 283

དང༌། སེམས་ལ་མི་ཆ་བ་འཛོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེན་པར་གྱུར་ཀྱང་
མནམས་པ་དང༌། བྱུགས་པ་དང༌། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་འམ། ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཙམ་འམ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆུང་ངུ་ཞེས
བྱའོ། །མདོར་ན་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གང་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ
རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཆུང་ངུའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྡང་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་གི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེ་སྡང་ཞིང་ཧམ་འཁྲུགས་གཏུམ་པར་གྱུར་ནས
མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལ་བྱེད་པ་འམ། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་གང་བྱུས་པ་ལ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་གྲངས་སུ་ཡང་ཉེ་བར་མི

དཀོན། ཀ། ཀ་ཀྲི། ཡ་ཐ།

༄༅། །འགྲོ། ཆ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ལུས་ཞིག་ནས་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལམ་ན་མིར་སྐྱེན་ཡང་གནག་ཅིང་མིག་དམར་ལ་གཏུམ་ཞིང་གནོད་སེམས་མང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་
རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཞེ་སྡང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྡང་འབྲིང་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེ་སྡང་བར་གྱུར་
ཏེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ན་སྨྱུར་བ་སྨྱུར་བ། སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པ། ལ་གོར་ལ་གོར་དུ་འགྱོད་ཅིང་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་ཡང་སྟེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེ་སྡང་འབྲིང་པོ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྡང་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེ་སྡང་བར་གྱུར་ནས་ཚིག་ཙམ་དང་། མི་སྙན་པ་ཙམ་དང་། ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོགས་པ་

TI693 - 285

སྟེ༔ དེ་ཡང་དེ་ལ་བརྒྱལ་བར་འགའ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ན་ཡང་དེའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུད་ཙམ་དེའི་ཐང་ཅིག་ལ་གཉེན་པོ་ལ་སྟེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞི་སྟོང་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཏི་མུག་གང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའོ། །གང་དེ་ལ་གཏི་མུག་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་ཇི་
སྐད་དུ་སྨོས་པའི་གནས་དེ་དག་ལ་ཉེས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་མྱ་ངན་དུ་མི་བྱེད། སྡི་སྡུགས་མི་འདོན། འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཏི་མུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཏི་
མུག་འབྲིང་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ལ་བྱས་ཀྱང་། ལ་གོར་ལ་གོར་དུ་འགྱོད་ཅིང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འཆགས་ཤིང་
མི་འཆབ་ལ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཏི་མུག་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཏི་མུག་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ

༄༅། །མ་ཡིན་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསླབ་པ་ཀུན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གཉིས་གསུམ་ལས་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ནི་གཏི་མུག་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་མཁས་པ་ལ། གང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མོས་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྤྱོད་ན། དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་བརྟག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུའང་མི་རྒྱུ། ནང་དུའང་མི་རྒྱུ། དགེ་བ་ལའང་མི་སྤྱོད། མི་དགེ་བ་ལའང་མི་སྤྱོད། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད། ཞི་གནས་ཀྱང་མི་འཛིན་ཅིང་ལུས་ལ་གཉིད་

གྱིས་ནོན་པར་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པ་མིག་གཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་མི་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་མི་
གསལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་
གཞག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་འདི་དག་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་
འདི་དག་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་དགེ་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་གནས་པ། སེམས་ལས་བྱུང་བ། སེམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་

དཀོན། ཞ། ཉུག ལྔུ

༄༅། །བཅིལ༔ ཤིན་ཏུ་བཏུལ། ཤིན་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ན། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཅིལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བཏུལ་བ་དང་༔ ཤིན་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མཐོང་བས། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་སེམས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་སེམས་ཉིད་ལ་སེམས་འདོགས་སོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཉིད་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་གཞོག་གོ །དེ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ལ་བརྩོན་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་རེ་ད་ནས་མཉམ་པར་གཞོག་གོ །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡིད་དགའ་བར་གྱུར་ནས་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་

285

TI693 - 289

དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མི་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་ཅིང་དགའ་བ་དང་། བདེ་བའི་རོ་དེ་འང་
མྱོང་བར་མི་བྱེད་དེ་མི་རྟོག་གོ་སྙམ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡིད་དུ་གྱུར་པས་ནང་ཡོངས་སུ་
དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས་རྟོག་པ་མེད་པ། དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་
བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ལོ་སྙམ་ནས་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་ཡིན། བཏང་སྙོམས་ལ་
གནས་པས་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་

༄༅། །པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་གཏོང་ངོ་སྙམ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སེམས་གཏོད་སྟེ། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིར་ལྡོག་པས་བདེ་བ་ཡང་སྤོང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་སྤོང་སྟེ། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྔནས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདག་གི་ལུས་དང་ནམ་མཁའི་ལུས་སུ་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་དེ་ལྟར་མོས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ནུབ་

པ་ཡིན་ནོ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནོ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེའི་གོང་ན་གང་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་

TI693 - 292

༄༅། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙོམས་པར་འཇུག་གི དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་རྟེན་གྱི་གནས་མི་སྐྱེད་དོ། །དེ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཚད་མེད་པ། མི་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་དང་། སྟེང་དང་། འོག་དང་། ཐ་ཡི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ། མི་གཉིས་པ། ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་མོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱས

ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། གནོད་པ
མེད་པ། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ། མི་གཉིས་པ། ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །
གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་དང་། སྟེང་དང་། འོག་དང་། གྲྭའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ
ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ། མི་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ
བསྒོམས་པས་མོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་མཁན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི

TI693 - 294

༄༅། །ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། འཁོར་བའི་རྒྱུན་
ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། འཁོར་བའི་ལྡོག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། བདུད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཡིན་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཡིན་

ནོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས
གཟུགས་ལ་རྟོག ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་སྟེ། དེ་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས། ཀུན
འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས། ཀུན
འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐ
སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དེ། མགོའི་ཐོད་ལ་མེ

TI693 - 296

༄༅། །འབར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོལ་ཞིང་འབད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་
དེ༔ འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་གར་མཁན་གྱི་ཆོས་དང་འདྲ་བ། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ན་འོན་ཀྱང་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་དག་ནི་འདི་སྙམ་དུ་གལ་ཏེ་བདག་གམ། སེམས་ཅན་ནམ། སྲོག
གམ༔ སྐྱེ་བ་པོའམ། གསོ་བའམ། སྐྱེས་བུའམ། གང་ཟག་གམ། ཤེད་ལས་སྐྱེས་སམ། ཤེད་བུ་མེད་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་

མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མངོན་ནོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་མེད་ལ། ཇི་ལྟར་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མངོན་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་གནས་པ། གཡོ་བ། ཟིལ་པའི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུ། རི་བོའི་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་པར་བྱེད་

TI693 - 298

༄༅། །པའམ༔ དེ་དག་མེད་པར་གྱུར་པས་ཀྱུ་ངན་དུ་བྱེད་སླམ་ནས། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་སྐྱོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང༔ འགོག་པ་ལ་སེམས་གཏོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ལ་མཁས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། ཀྱི་མའོ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པས་ལྡོངས་པ། འཁོར་བ་ལ་ཕྱོགས་པ། སྲིད་པའི་ཞགས་
པས་བཅིངས་པ་སྟེ། ལེན་པ་ཉེ་བར་ལེན་ཏོ། །དེ་ལེན་པའི་རྒྱུས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་སྲིད་པར་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་རྒ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འཆི་བར་

འགྱུར་རོ། །འཆི་བ་ལས་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་མོའི་འཁོར་ལོ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ལྡོག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། མ་རིག་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་འདུ་བྱེད་ལ་ཞེན་པར་མི་འགྱུར། འདུ་བྱེད་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ

དཀོན། པ། ཉིས་བརྒྱ། ལྔ།

༄༅། །དང་། ཚོར་བ་དང་། སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ལེན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་མེད་པས་སྲིད་པ་ཡང་
མཚམས་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར། སྲིད་པ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་པས། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྱུར་པས་རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་
འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ལྡོག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་

T1693 - 301

འོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར། འདིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཆད་པ། ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ། མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་པུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་འདི་དག་མངོན་དུ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ༑ སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བདག་གིས་བཟུང་། བདག་གིས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཏེ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ལོ་ཞེས་དམ་
བཅས་ལ། གཅིག་པུ་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་ནི་བདག་གི་མི་ཆོར་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་

TI693 - 302

༄༅། །པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སློབ་ལ། སློབ་པ་ཡང་མི་དམིགས། བསླབ་པའི་ལམ་ཡང་མི་དམིགས། གང་སློབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ཚད་
པར་ལྟ་བར་ཡང་མི་ལྟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། མི་ཆ་བའི་ཡུལ་ལ་གནས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་
པའི་གསང་ཚིག་ལ་སྙེན་ཅིང་སྒོམ་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་ལ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་

TI693 - 303

ངོ༔ །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལ་ཡང་
སྟེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ཞེ་
ན༔ འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙུག་ལག་དང་། གསང་ཚིག་དང་། ལས་དང་། བཟོའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་རབ་གཏོང་སྟེ། དེ་ཡང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
གྱི༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གསུང་རབ་འདི

༄༅། །ཞི་དམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་སླམ་ནས། དེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ཞེ་
ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུད་དང་བཅས་པ། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ། སྐྱེ་དགུའི་དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེར་
བཅས་པ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པར་གང་དེ་དང་ཤེས་རབ་
མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་མེད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པ། བདུད་དང་བཅས་པ། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ། སྐྱེ་དགུའི་དགེ་སྦྱོང་

དང་བྲམ་ཟེར་བཅས་པ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ནང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམ་
པར་ཟློག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ཟློག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། འགྲོད་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་
ཡིན། སེམས་ཅན་ལ་དཔྱང་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་འཚོ་བའི་ཐབས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ལེན་པའི་ཐབས་མཁས་

༄༅། །པ་རྣམས་ཡིན། གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་དག་མི་རྟོག་གི་རྣམ་པ་འམ། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་གང་འདི་དག་བདུག་པའི་ཞིང་ངམ། སྤོས་ཀྱི་ཞིང

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

ངམ༔ རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ངམ། དཔག་བསམ་གྱི་ཞིང་ངམ། མེ་ཏོག་གི་ཞིང་ངམ། འབྲས་བུའི་ཞིང་ང་ཡིར་གྱུར་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་
གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་གང་འདི་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཉན་ཅིང་དེ་དག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་
གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །གང་ཕྱོགས་བཅུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་
བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

304

T1693 - 308

༄༅། །དགེ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པའམ། སྤོས་གསོལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ངན་པའི་དྲི་ངབ་བསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་ཕྱུག་དར་དང་ཞལ་ཞལ་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་སྡུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས་གསོལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ༔ །དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགྲོན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟུད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་ན་འདི་

T1693 - 309

ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་འདོན་ཏོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་གནས་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་ན་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའོ། །སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་སྒོ་གཅོད་ན་འདི་ལྟར་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་གཅད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་འདུག་ན་འདི་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་དགོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། དེ་གློ་གཡས་པས་ཉལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་དེ་ནས་ལྡང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་རྣམས་ལས་བསླང་ངོ་སྙམ་དུ་
སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལུས་ཀྱི་ཆེད་ལ་འགྲོན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་འགྲོས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་དེར་འདུག་ན་

T1693 - 310

༄༅། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ནུག་རྡུ་དབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཀྲ་ཤིས་ཕལ་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མིའི་སྐྱོན་རྣམས་བཀྲུའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལག་པ་བསླལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ངན་བ་རྣམས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་རྐང་པ་འཁྲུ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སོ་ཤིང་ཟ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་བཅས

ཀ་ དཀོན་བརྩེགས།

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་ཤོག་ཤིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ
རྒྱུ་དང་། གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འཕྲུལ་པ་དག་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་བྱེད
ཅིང་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཀྱེ་མའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ང་རྒྱལ་གྱི་ཞིལ་གྱིས་ནོན་པས་བདག་གིས་ཕྱར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བར་ནི་མི་ནུས་ཀྱིས། སློབ
མར་ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཁྲིད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དམན་ཆོགས

TI693 - 312

༄༅། །ཀྱེས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དེ་དག་ཐེ་ལ་གྱིས་གནོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་རྩོལ་ལོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་དག་གི་ནང་ན་
སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་ལྟ་བུར་བཀུར་བར་འགྱུར། ཚིག་བཟུང་ཞིང་དག་མི་ཅོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་སླམ་དུ་ཤེས་ནས། གྲོགས་པོ་དག་
འདི་ནི་སྐྱོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མུ་སྟེགས་ཅན་དེ་དག་གི་མ་ལེགས་པ་རྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་མུ་
སྟེགས་ཅན་གཞན་དེ་དག་གནས་དེ་རྣམས་ལས་བསླང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་གན་
དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཅིང་རྩོལ་ལོ། །འབད་དོ། །དེ་རྩོལ་ཞིང་འབད་པས་བསམ་གཏན་

309

TI693 - 313

དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་གཞན་དེ་དག་པས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆེས་
འཕར་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱིན་དཔོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པར་བཀུར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བོ། །དེས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་
དུས་དང་། ཚོད་ཤེས་ནས་གྲོགས་པོ་དག་ལམ་འདི་ནི་སྐྱོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བསམ་གཏན་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མ་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་དེ་ལས་བསླང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་
འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམ་པར་ཟློག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལས་

༄༅། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གང་རབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་ཅན་རབ་ཏུ་འདོད་
ཆགས་མང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་ན། དེས་དེ་དག་གདུལ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་དོ་སྙམ་ནས་དེས་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་བུད་མེད་སྤྲུལ་པ་བཟང་མོ་བལྟ་ན་སྡུག་པ་བུད་
མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དག་སྤྲུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་དེ་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པར་རིག་ནས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་དེ་མལ་དེ་ཉིད་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ །
དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དང་། ཡུད་ཙམ་དེ་ཉིད་དང་། ཐང་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རུལ་ཅིང་དྲི་ང་བ་དང་འཇིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་ནས་དངངས་སྐྲག་སྐྱོ་
བར་རེད་དེ། བདག་ཅག་འདི་འདྲ་བའི་དྲི་ང་བའི་ནང་ནས་གང་ཐར་བར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དེ་

དག་གི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། དེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོད་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་སུ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱེད་པའམ། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་མཐོང་ན། དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ། ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ཅིའི་
ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་མི་དགའ་བར་གནས་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་རོ། །དེས་ཀྱང་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་གིས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཡུན་
རིང་པོར་གནོད་པ་དང་། ཕན་པ་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འགྱུར་གྲང་ཞེས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་མི་དགའ་བར་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །སྨོན་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ །ཉེས་པ་ཡང་འཆགས་སུ་འཇུག་གོ །དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་སྟེ་འགྱོད་པ་མི་
གཏོང་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོག་མར་འདི་ལྟ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་ལམ། སེམས་ཀུན་རྗོད་པས་ཡང་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་
ཡང་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། རངས་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དགའ་བ་དང་། མོས་པ་
དང་། རངས་པ་རྙེད་པས་དེ་ཆོས་བསྟན་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་འཐུན་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེའི་
མདུན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕམ་པར་སྤྲུལ་པ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ལྟོས་ལ་འགྱོད་པ་ཆོད་ཅིག ང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་ཏེ། ལས་འདི་ལྟ་བུས

སྐྱུའང་ཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་འམ། དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ལས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་དུ་མི་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲས་ནས། ཕམ་སྡིག་དང་ལྡལ་ཡོ། །སྡིག་དང་ལྡལ་ནས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ཕམ་སྡིག་དང་ལྡལ་ན། བདག་འདྲ་བ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས་སྙམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་ལས་དེ་སྦྲང་མའི་འདབ་མ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱོད་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་དབྱུང་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གང་ཆོས་བསྟན་པར་རུང་ཞིན་ནུས་པ་དག་མཐོང་

༄༅། །ལ། དེ་དག་ཀུན་ཤིན་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཕྲུལ་པ་དག་མངོན་པར་
སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་རྣམས་རྒྱལ་པོས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་པོར་སྤྲུལ་པ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་རྣམས་བློན་པོ་ཆེན་པོས་
འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བློན་པོ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་པ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་རྣམས་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་
མིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་མིར་སྤྲུལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་རྣམས་ལྷས་འདུལ་བ་དེ་དག་ལ་ལྷར་
སྤྲུལ་པ་དང་། གང་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་འདུལ་བ་དེ་དག་ལ་ལག་ན་རྡོ་རྗེར་སྤྲུལ་པ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་རྣམས་འཇིགས་པས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་

དགའ་ལ་འཇིགས་པ་སྟོན། སེམས་ཅན་གང་རྣམས་བརྡེགས་པ་དང་། བསྡིགས་པ་དང་། གསད་པ་དང་། བཅིང་བས་གདུལ་བ་དེ་དག་ལ་དེ་འདྲ་བར་སྟོན། སེམས་ཅན་གང་རྣམས་དེས་པས་འདུལ་བ་དེ་དག་ལ་དེས་པས་འདུལ། སེམས་ཅན་གང་རྣམས་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལ་བརྒྱད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཟློག་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད། ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡང་བསྐྲར་བར་བྱེད་དོ། །མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་སྤངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བར་དེའི་མདུན་དུ་སྤྲུལ་པ་སྟོན་ཏོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་སྟོན་ཏོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེའི་མཚན་མ་ཤེས་པ་ནི་བྱེད་འདོད་པ་དང་། གསོད་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་ཕུང་བར་

༄༅། །འདོད་པའོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་བརླག་པར་འདོད་པའི་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་དེས་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྲ་རྩ་འི་འབྲུ་བཞག་པ་ལྟར་མཐོང་ནས་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །བདག་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རབ་ཏུ་མ་བཞག་པའི་བར་དུ། མནར་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཀུར་བར་བཟོད་ན། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ཏེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་བཟློག་པར་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཚེ་ཡང་ཐུང་དད་པ་ཡང་མེད་པ་དག་ཅིག་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྐུར་བའམ། ཐེལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ནི་བདག་ལ་མེད་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མི་དགེ་བའི་ལས་འདིས་ལུས་ཞིག་ནས

མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྲང་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་ནས་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་འདྲ་བར་བྱས་
ནས་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་བྱམས་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་ནས་ཆད་པར་བཀྲིས་འཚོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་
ལ་དཔྱང་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་འཚོ་བའི་ཐབས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གང་རྣམས་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཞེས་པར་མི་ལྟོགས་མི་ནུས་ཏེ། ཟས་དང་གོས་ལྷུར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་རྟེ་བ་མཐོང་ན། དེ་
རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་དང་། གཙུག་ལག་དང་། རྩྒྱ་དང་། གྲངས་དང་། ཞིང་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་སྟོན་ཏེ། མི་དགེ་བ

318

TI693 - 322

༄༅། །དང་ལྡན་པ་མི་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་འཚོ་བའི་ཐབས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་རི་རབ་ཙམ་ཐོབ་ན་ཡང་ལེན་ཏེ། དངོས་པོ་ངན་པ་ཞིག་ཐོབ་ནའང་ལེན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སེར་སྣ་ཅན། བརྐམ་པ། འདོད་པས་འཕོངས་པ། འཇུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོས་ནོན་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འབྱུང་ཐུབ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། དེ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་བླངས་ནས་བདག་གིར་མི་བྱེད། ཆགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་དོ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དགེ་

འདུན་དགའ་ལ་བྱུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་དེ་ཡང་གཟིངས་སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་

དོ།། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་

ན།། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ལྦྱུགས་ཤིང་ནུས་པ་ཞིག་ལ། དེ་

ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་པར་རྩོལ་ཞིང་འབད་དེ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་མཐོང་ན། དེ་གནས་དེ་ནས་བསླང་སྟེ། ཐན་འཁོར་དབྱེ་བ་ཡང་བྱས་

ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་

༄༅། །པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཟེངས་སྟོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་དུ་འཇུག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་བ༑ ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དག་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛོག སེམས་ཅན་གང་རྣམས་བསླབ་པ་ཀུན་སྤྱོད་པ་ཕྲ་མོ་ལས་འགལ་བ་དག་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞན་སེམས་ཀུན་ཁེབས་ཤིང་འཁོད་དེ། དགའ་མགུ་རངས་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ། དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་གནས་དེ་ནས་ལྡང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཟེངས་སྟོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་

ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། རྙེད་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་གཅིག་པུ་སྙོག་ཏུ་སོང་སྟེ། རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་ནས། དེ་འདི་ལྟར་སེམས
ཏེ། མ་ལ་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་བསམ་མོ་སྙམ་ནས་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ
ཚོགས་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས
པར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལ་གང་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དེ་ལ་གང་སེམས

༄༅། །ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་གང་
སེམས་མངོན་པར་མོས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་དེའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་སེམས་མི་སྐྱོ་བ་འདི་ནི་དེའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་འདི་ནི་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །མཆོད་པ་
དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་

ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དམན་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས
ཡིན། མ་ཞུམ་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
བསྔགས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། བདུད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། མཐའ་
ཡས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། མི་སླུག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་སྨོན་ལམ་པ་རྣམས་ཡིན། ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམན་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་

TI693 - 328

༄༅། །འདོད་ཅིང་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམན་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མ་ཞུམ་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་སྐྱོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པར་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཞུམ་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པར་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བདག་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་

སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྔགས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། མཐར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
དུ་བཙུད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྔགས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་སྒྲ་འམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་ཡས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་བཟུང་
ནས་ཉེ་ཚེ་བའི་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བློ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཙུགས་ཏེ། སེམས་མི་སྐྱོ་བར་
བྱས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་བལྟས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཕྱོགས་བཅུན་གནས་པ་དང་། གང་དག་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་
དང་། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་དེ་དག་
རྣམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ལ་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མོས་པར་གྱུར་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་

མདོ ཁ

༄༅། །སྨན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་ཡས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྱག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་ཐོས་ཀྱང་མི་སྐྲག་རབ་ཏུ་མི་སྐྲག་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མཐའ་ཡས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མཐའ་ཡས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་ནི་བདག་འདྲ་བས་ཤེས་པར་མི་នུས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི། བདག་གིས

329

TI693 - 333

མི་ཤེས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྲག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དམུ་རྒོད་སེམས་ཅན་གདུལ་དཀའ་བར་རིག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་ཆད་ནས། འདི་ལྟ་བུའི་དམུ་རྒོད་འདི་ལྟ་བུར་གདུལ་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་ཞིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གདན་སེམས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་དག་གི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གང་རྣམས་ངན་པ་བརྩོན་འགྲུས

TI693 - 334

༄༅། །ཆུང་བ། བླུན་པོ་གླེན་པ། ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་འདི་ལས་བཟློགས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱངས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ལ། བདག་གིས་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་བསྔགས་པ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱང་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ། བདུད་ཀྱི་དཔུང་གཞོམ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལས་འདས་པར་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་རམ། འབྲུ་མར་གྱི་སྣོད་ཁ་ཐ་ཆད་དུ་གང་སྟེ། ལྷག་པར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་གྱི་ཐིགས་པ་ཡང་མི་ཤོང་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་མའི་སྣོད་གང་བ། ཞེ་མའི་སྣོད་ཤིན་ཏུ་གང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས

༄༅། །ཕ་ལ་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་མ་རྫོགས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་ཚུགས་པའི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། འཁོར་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་གི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས

ཡིན༔ གཟུངས་ཀྱི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་མི་འཁྲུགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། བཀའ་མི་གཅོག་པའི་
སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མི་ཚུགས་པའི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤོབས་ལ་གང་སྤོབས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་
གྱི་རིས་ན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ཚུགས་པའི་སྤོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤོབས་ཕུན་

༄༅། །སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་བསྒྲུབས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་། མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེ་དག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མ་ཡིན། ལྟ་བ་ཉམས་པ་མ་

335

TI693 - 339

ཡིན། ཆོ་ག་ཉམས་པ་མ་ཡིན། འཚོ་བ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། དེ་འང་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། མཆོག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་འདོད་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་སྐྲ་ཉག་མ་གཅིག་གི་རྩེ་མོ་ལ་འཇོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་གླིང་བཞི་པ་དང་། སྟོང་
གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན

TI693 - 340

༄༅། །ཀྱི་ཁམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་འཇོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་གང་གཱའི་ཀླུང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་
དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས
རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་འཇོག་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལ་གང་བ་དང་། བྲི་བར་ཡང་མི་མངོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་འདོས་པར་མི་
འགྱུར། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་དབང་གི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན

གྱིས་གང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །དེ་འདོད་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་གི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་སྙེད་ཅིག་དོན་ཐ་དད་པ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་དང་བརྗོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་

T1693 - 342

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་འཕྲུལ་བ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་འཕྲུལ་བ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་མི་གཅོག་པའི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེན། ཐབས་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པར་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཀའ་གཅོག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་མ་མཐོང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་མི་གཅོག་པའི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

TI693 - 343

རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་འཁྲུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་

༄༅། །ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་དག་
པར་མཐོང་། འཇིག་པ་དང་། འགོག་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་མཐོང་ངོ་། །དེས་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གསོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་
མཐོང་ངོ༔ ཕུང་པོ་འགག་པ་རྣམས་འཇིག་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་ཕུང་པོ་འདི་དག་ནི་བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྲོག་མེད་པ། གསོ་བ་
མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་དག་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་

341

T1693 - 345

གོ །བདག་ཅག་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ། །བདག་ཅག་གི་བདག་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་དོ། །བདག་ཅག་གི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཅན་ནོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་འཁྲུམ་མོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐུར་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མིང་གདགས་ཏེ། ཆོས་དེ་ཡང་

༄༅། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་མིང་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱའི། འདི་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་རྐྱེན་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་
རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་ཞིང་རྐྱེན་དང་བྲལ་ན་འགག་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་

སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀུན་རབ་ཏུ་ཤེས། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀུན་རབ་ཏུ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀུན་རབ་ཏུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀུན་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
གང་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་

༄༅། །ཞེས། དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐབས་ཕྱེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་པར་སྨིན་པས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མཛོད།

ན༔ སེམས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་གི་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མི་འཕྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་
དང་༔ ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འཕྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་
ནོ༔ །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་སྟེ། དེས་དེ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་དང་། ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་

དཀོན། ར། ཁྲི་བརྒྱད། ༡༧༤

༄༅། །སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དག་དང་། ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུབས་པ་དག་དང་། ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྒྲུབས་པ་དག་དང་། ལ
ལ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དག་དང་། ལ་ལ་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པ་དག་དང་། ལ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག་དང་། ལ་ལི་མངོན་པར་རྫོགས་པར
སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བ་དག་དང་། ལ་ལ་བྱ་བ་ཀུན་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དག་དང་། ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ
ངན་ལས་འདའ་བ་དག་དང་། ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དག་དང་། ལ་ལ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དག་དང་། ལ་ལ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ
དག་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ཡེ

TI693 - 351

ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་
པའམ། འགྲེང་བའམ། འདུག་པའམ། འགྲོ་བའམ། འོང་བ་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་དབུགས་
འབྱུང་བ་དང་། རྔུབ་པ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཆགས་པར་
འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་ཡང་རབ་ཏུ་

TI693 - 352

༄༅། །ཤེས་མཚན་ཉིད་དུ་མར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

མདོ། །བམ་པོ་གསུམ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡངས་ཤིང་ཚད་
མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། གནོད་པ་དང་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ཟེད་
པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ཡིན། རྩི་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། མི་སྐྱུལ་བ་རྣམས་ཡིན། མི་དངངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡངས་ཤིང་
ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡངས་ཤིང་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདི་ལྟ་

ཉི ཁ [illegible]

༄༅། །སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་ཤིང་ཚད་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་ལོ་ཏོག་
རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་
དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་དང་། ཕན་པར་འགྱུར་བའི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པ་དུ་མ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་གནོད་པ་དང་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་གནོད་པས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར། ཕན་པས་ཀྱང་
ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་གནོད་པ་དག་གིས་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར། ཕན་པ་
དག་གིས་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ཡང་མི་སྐྱེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནོད་པ་དང་ལན་དུ་ཕན་
འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ཟད་པ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་
ལས་འབབ་པའི་རྒྱུ་གླང་ཆེན་པོ་ཀུན་ཟད་དེ། བཟོད་ཅིང་ཀུན་འཛིན་ཏོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་

352

TI693 - 356

༄༅། །ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཞབ་པ་ཀུན་ཟད་ཅིང་བཟོད་ལ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་
དང་། འོང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བོན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སབོན་ཐམས་ཅད་ནི་ས་ཆེན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་ཆེན་པོ་གང་དག་ནད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་ངོ་། །དེ་

༄༅། །བཞིན་དུ་གང་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྩི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་གནས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩི་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་ཤ་སྦྲང་དང་། སྦྲང་བུ་དང་། རླུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྦྲུལ་གྱིས་རེག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དངངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་

ཆེན་པོ་ནི་གླང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲོས་ཀྱང་མི་སྐྲག་རབ་ཏུ་མི་སྐྲག་ཤིན་ཏུ་མི་སྐྲག་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་གྲོས་ནམི་སྐྲག་རབ་ཏུ་མི་སྐྲག་ཤིན་ཏུ་མི་སྐྲག་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དངངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཡིན། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་རངས་པའི་གཞིར་བ་ཅན་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྨྱུལ་བ་རྣམས་ཡིན། དང་ཞིང་རྙོག་པ་

356

T1693 - 360

༄༅། །མེད་དེ་གསལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་ཟློག་པ་རྣམས་
ཡིན། ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་རྣམས་ཡིན། མཐོན་དམན་འགེངས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་གཞོལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། གཞོལ་བར་
རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གཞོལ་ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཆོས་
ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་རྩྭ་དང་། ཤིང་གེལ་བ་

དང་༑ རྩི་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དེ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཚོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པའི་གཤེར་བ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ༑ དཔེར་ན་ཆུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཤེར་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་གཤེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་། དད་པ་

TI693 - 362

༄༅། །དང་། རངས་པའི་གཤེར་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པའི་གཤེར་བ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །
དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཚོལ་བའོ། །དད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་རྟེན་པའོ། །རངས་པ་ནི་གང་སེམས་དགའ་བ
སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པའི་གཤེར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུན
ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དང་རྩྭའི་རྣམ་པའི་རྩ་བ་དག་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཡང་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆུས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུན་འདི་དག་གི་མིང་ཡང

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

མི་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དང་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་དེ་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དང་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བྲལ་བས་ན་དང་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བས་ན་རྙོག་པ་མེད་པའོ། །དབང་པོ་རབ་ཏུ་དང་བས་ན་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ཅེ་

༄༅། །ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཉི་ས་ཆེན་པོ་དཔྱིད་ཀྱི་ཚ་བས་གདུངས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱིད་ཀྱི་ཚ་བས་གདུངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་གདུངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཆུས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་ཟློག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་སྐོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐོམ་པ་རྣམ་པར་ཟློག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡུལ་ལ་སྲེད་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཉེན་པར་གྱུར་པ་དག་ལ་གང་གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་

ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་འཛིངས་ནི་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བདུད་
ཐམས་ཅད་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོན་དམན་འགེངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་ཀླུང་ནི་སའི་ཕྱོགས་མཐོན་དམན་འགེངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐོན་དམན་འགེངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཆུས་འགེངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་

TI693 - 366

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་འབེབས་ཤིང་དེ་དག་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོན་དམན་འགེངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུས་ནི་སའི་ཕྱོགས་སྐམ་ཞིང་རྡུལ་འཕྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྦུམ་པར་བྱེད་ཅིང་། རྡུལ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་སེམས་རྩུབ་པ་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆུས་སེམས་སྦུམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་

དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱུག་དང་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲེག་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐེམ་པར་བྱེད། མེའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན། སྣང་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། སྐྲག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། དབུགས་འབྱིན་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། མཆོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། མི་བརྙས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱུག་དང་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་བསྲེག་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ནི་ཕྱུག་དང་ཁྲུང་དང་། རྩྭ་དང་། ཤིང་གེལ་བ་དང་། རྩི

༄༅། །དང་། སྤོང་པོ་ཐམས་ཅད་སྲེག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་
དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དར་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་བསྲེག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་
དར་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་
ནི་ལོ་ཐོག་དང་། རྩི་དང་། སྤོང་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའང་ཇི་ལྟར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མེ་ནི་ཆུ་བྲན་གྱི་
འདམ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟག་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྲང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མེའི་ཕུང་པོ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་
གྲང་བའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གྲང་བའི་ནད་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཟྡོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

TI693 - 370

༄༅། །མེའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གངས་ཀྱི་རྩེ་མོ་འམ་རི་བོ་ན་དའི་རྩེ་མོ་ལ་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་ན། དེས་དཔག་ཚད་གཅིག་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད། དཔག་ཚད་གཉིས་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་དང་། དཔག་ཚད་གསུམ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད། དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེས་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་སྣང་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཁྲ་བོ་འམ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲ་བོས་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་སྐྲག་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཅིང་། འདི་ལྟ་སྟེ། མེའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པས་གནས་ཏེ། དེ་རིང་བ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་སྤྱོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བདུད་རྣམས་སམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་སྐྲག་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཅིང་༑ འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་བརྗོད་ཆུང་བའི་ཕྱིར་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་ན། མཐོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་མི་སྨོས་པར་རིང་བ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་སའི་ཕྱོགས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུགས་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེ

༄༅། །ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་འབྲོག་དགོན་པར་འཁྱམས་པ་ལས་མིའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་མཐོང་སྟེ། དེ་དེ་ཡོགས་སུ
སོང་བ་དང་། དེས་དེ་ན་གྲོང་དམ། རྗེའུ་བྲང་མཐོང་ན་དེ་ཤུགས་ཕྱིན་ཏེ། རབ་ཏུ་དབུགས་ཕྱིན་ནས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་འཁྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ན། ཤུགས་ཕྱིན་པར་འགྱུར། རབ་ཏུ་དབུགས
ཕྱིན་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུགས་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན

རྒྱལ་པོ་ལ་ཕན་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ལྟར་གདོལ་བུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕན་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ལྟར་གདོལ་བུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྟོན་པར་འདུ་
ཤེས་པས་མཆོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་མི་བརྙས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟག་ཆུང་ངུ་

TI693 - 374

༄༅། །ཡང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་སྟོབས་མ་སྐྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡོང་དུ་ཆུད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུང་མར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བཙུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་གྱིས་སླེམས་པའི་རྩེ་མོ་འཕོར་ཞིང་འཛིག་ལ་རབ་ཏུ་
ཉེ་ལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྐྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆོས་དཀར་པོ་ལས་འཐུན་པར་འགྱུར་བའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྫུ་བ་པའི་སྲོག་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་འཛིན་པ་
དང་། ཆོས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགོད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་མི་རྟོག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆར་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་འབེབས་པ་དང་། བསྐལ་པ་

TI693 - 376

རྒྱུད། ཞ བརྒྱ་ཕྲག

༄༅། །གྲངས་མེད་པར་དཀར་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་བསགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་མཚོ་
དང་༔ རི་རབ་དང་། འོད་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ཁང་པ་དང་། དགེ་བའི་འཁོར་ལྷུག་གི་རི་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་
སུ་བསྐོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གདུལ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མང་པོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་བླན་མེད་ཅིང་ལུས་མེད་པའི་གནས་འཕོ་བར་འཇིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ༔ དཔེར་ན་སྣང་མར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་རྟེན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱང་ནགས་ཚལ་དང་། ཁང་པ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། རི་

373

T1693 - 377

རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་དགོས་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉུང་ངམ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིག་
གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྗེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་

374

TI693 - 378

དཀོན། ཞ ཉི ཤུ ལྔ

༄༅། །པའི་ཁམས་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་
དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་

མི་གནས་པས་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རྣམ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མས་མ་གྱུར་ཅིང་
དམིགས་པ་མེད་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པས། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་འདང་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་
བཅུ་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་ཐུག་པའི་བསྐལ་པར་ཐམས་ཅད་
དུ་འང་རྒྱུ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྣང་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷུང་མར་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ

༄༅། །དག་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་དེ་གཡོ་བ་ཅིང་རྒྱུ་འོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནཱ་ངམ་ར་ཡང་ཆོས་མུ་མེད་པ་དག་ཀུན་རྟོག
དང་། དོན་དམ་པར་ཀུན་ནས་མཐོང་ཞིང་རྒྱུས་པར་བྱེད། རིག་པར་བྱེད། རྣམ་པར་འགོད་ཅིང་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མགྲོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར
ཐུག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བར་གྱུར་ནས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ངར་རྒྱལ་གྱིས་སློམས་པའི་རྩེ་མོ་འཐོར་ཞིང་འཇིག་ལ་རབ་ཏུ་རྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནཱ་ངམ་ར་ནི་རི

TI693 - 381

དང་། ཕྲིམ་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་རྩེ་མོ་དག་འདུད་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་ཉེ་ལ་བར་བྱེད། རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད། འཐོར་བར་བྱེད། མི་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནྲྀ་ངམ་ར་ཡང་སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོམ་པ་དང་། དྲེགས་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩེ་མོས་སློམས་པ་རྣམས་གཟུགས་
དང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། དབང་དང་། སྟོབས་དང་། ཆོ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་། བཟོ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཡིད་
གཞུངས་པ་དང་། གཡོག་དང་། སྨྲ་མཁས་པ་དང་། དཔལ་ཆེ་བའི་དྲེགས་པས་མྱོས་པ་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉན་ཏན་གྱིས་བདག་བསྟོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྲེད་
ཀྱགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པས་ང་རྒྱལ་ཆོམས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དཀོན། ར། ཆི་གསུམ། ཕྱི

༄༅། །སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྙེམས་པའི་རྩེ་མོ་འཐོར་ཞིང་འཇིག་ལ་རབ་ཏུ་ཀླིལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀླུ་ང་མ་ར་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་སྤྲིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཅན
དང་། ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་མཉེན་ཞིང་འཇམ་པའི་འབྲུག་སྒྲ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་ཅན། ཀླུང་རེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དབྱངས་རྗེས་སུ་གྲགས་པ། སློག་གི
ཕྲེང་བའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་གང་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་དག་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པར་བྱས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད
དགའ་བ་དང་། ལོ་ཏོག་དང་། སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མངོན་པར་འབེབས་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སློང་ངོ་། །དེ

བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླུང་མར་ཡང་ལུས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་
སྣང་བར་བྱེད་པ། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པའི་གློག་གི་ཕྲེང་བའི་རྒྱུན་འབྱུང་བ། ཡང་དག་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་ཡན་ལག་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པ་སྒྲོགས་
པ༔ སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རླུང་མར་གྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླུས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ཁེབས་པར་བྱས་ཤིང་ངན་སོང་དང་མི་ཁོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་བསླང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་དང་། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་དང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་

༄༅། །ཀུན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ལྷ་དང་མི་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་དང་རངས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དཀར་པོའི་ལོ་ཏོག་དང་། རྩི་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་དུ་སྐྱིད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་
ཆེན་པོ་མངོན་པར་འབེབས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀླུང་མར་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན

ལྡང་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སིམ་པ་དང་། བསིལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུང་མར་
ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། ངན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕོངས་པ་མི་
བཟད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཕྲད་པ་དང་། ནད་རྣམས་བཅིལ་ནས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
གདུང་བ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་དང་འདྲེས་པའི་བླན་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རིག་པ་དང་། འགྲོགས་པ་
དང་། བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་

༄༅། །བར་བྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ས་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་
དཀར་པོ་ལས་འཐུན་པར་གྱུར་བའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྟབ་པའི་སྒྲོག་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྟབ་
པའི་ཀླུང་གི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚོར། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟབས་པའི་ཆོས་དཀར་
པོའི་ཀླུང་མར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན
ཀླུང་མར་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་དག་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གླིང་ཆེན་པོ་

[illegible]

བཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རི་རབ་དང་། རི་རབ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་མ
ཡིན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རི་དང་། གངས་དང་། རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་བ་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དག་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་དག
དང་༔ གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། སྟོང་དག་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དག་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་དག་བཀོད་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་སྒྲུབ
བོ༔ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླུང་མར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བོ། །སྒྲུད
དོ༔ །ཡོངས་སུ་གཞོག་གོ །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གངས་ཀྱི་རི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བལྟའོ། །ཇི་ལྟར་གླིང་ཆེན་པོ

༄༅། །བཞི་དང་རི་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བལྟའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བལྟའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བལྟའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གྲགས་པ་མཆོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ

རྣམས་བལྟའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བལྟའོ། །གླིང་དང་། བར་གྱི་གླིང་དང་། རི་གཞན་དང་། གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནི་
སྦྱོར་བ་དང་། གཟུངས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྨོན་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་བལྟའོ། །གྲོང་རྡལ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། གཞལ་
མེད་ཁང་ལྟར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་རྣམས་བལྟའོ། །དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ནགས་ཚལ་ལྟར་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དང་། དབང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་བསྒྱུར་བ་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་རྣམས

TI693 - 390

༄༅། །བཅྭ་ལྔ་བོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བའི་མཚན་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་བཟུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གྲངས་མེད་པའི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསུམ་ཕྲག་བཅུའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་བསྡོམས་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅིག་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཞར་ཕྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འདས་ཏེ། དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གནོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྙེད་ཅིག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་བཉིད་

T1693 - 391

དང་སོ་སོར་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། སྟོམ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་དག་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག
ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་དང་སོ་སོར་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བགྲང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྙེད་དུ་གཏོགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གྲངས་
མེད་པའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གཏོགས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ཅིག་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་བྱིན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ལ། བགྲང་

༄༅། །བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གྲངས་མེད་པའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག
ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ལ། བསོད་ནམས་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་དང་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅིག་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་བགྲང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ
ཐོབ་པ། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོན་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བས་དབང་བསྐུར་བ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད
ཕྱོགས་བཅུ་མུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་དུས་གསུམ་གྱི

TI693 - 393

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བརྒྱུར་བསྒྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ། །བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་བཅུར་བསྒྱུར་བས། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རེ་རེ་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཅུར་
བསྒྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལས་མཚན་རེ་རེ་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཅུར་བསྒྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིན་
མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ཨཱུརྞ་སྐྱེ་དྲི་མ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཛེས་པའི་འོད་དང་ལྡན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་སྟོང་

༄༅། །ཕྱག་བཙུར་བསྐུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་བལྟར་མི་སྣང་བ་གཙུག་ཏོར་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ། །ངོ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བཙུར་བསྐུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡན་ལག་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུང་གི་སྒྲ་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཡོངས་
སུ་རིམ་པར་གྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
བརྒྱ་པའི་མཚན་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་དང་

TI693 - 395

ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་ན། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་
པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་གནས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་
ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་འཆང་བ། དབང་བཅུ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འཛམ་བུའི་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ནམ་མཁའི་ཚད་ཙམ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་སོ་སོ་
ནས་ཐོགས་ཏེ། ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་བསྐལ་པར་ཡོངས་སུ་བཀང་ཞིང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་བླངས་ཤིང་ཕྱིར་ཡང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

༄༅། །ཕུང་པོ་དེ་གང་བའམ་འབྲི་བར་མི་མངོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
པོ༏ །དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་
འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་དཀའ་རྒྱལ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་སུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་། སངས
རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ། ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དེ་དག་གོ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ
དང་༏ ལོག་པའི་ནན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། ཉན

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་
དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མུ་མེད་པ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་
སྤོབས་ཀྱི་ཤུགས་འཆང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་ན་དྲི་ཞིམ་པོ་དང་། འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྤྲོང་ཆེན་པོ་བཞི
པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་པད་མས་རྐང་པ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པ། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སྙན་གྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་པའི་

༄༅། །ལྷུམ་བཟང་པོ་མཐོང་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཐིབས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
རབ་ཏུ་འགྱེད་པས་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱན་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྙེད་ཀྱི་བདག་གི་གཟུགས་བརྙན་
གྱིས་དབང་བསྐུར་བ། ཡང་དག་པར་མངོན་པའི་དབང་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚར་གྱི་སྣང་
བའི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་པ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགེངས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་གཏོང་བ་ལྟར་བྱེད་པ། བལྟན་བཟང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་
མཛེས་ཞིང་དགེ་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འཐུན་པ་མེད་ཅིང་དོན་ཡོད་པར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་རབ་ཏུ་

གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ། མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འཛིན་ནུས་པ༔ ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་གྲངས་མེད་པས་རྣམ་པར་རོལ་པ། ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པས་ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགའ་བའི་ཞུགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཐོབ་པ། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཐེར་འབུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བསྒོམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ནན་ཏན་ཆར་ཕྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ས་

༄༅། །དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཐོབ་པར་གང་གནས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ
སྟེ༑ དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་ཁ་དོག་ལས་འདས་ལ། ལྷའི་ཁ་དོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ
དང༑ ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན
ཏུ་འོད་ནི་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་མ་ལུས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ལྟ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར
བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་གང་ཞེ་ན། བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ

སྟེ། རིན་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། མི་སྒུལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །གཟུངས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་བསྐུར་ལྡན་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟམ་ཏོག་དང་། འཁྱིལ་པ་མཐའ་ཡས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། པདྨ་བཀོད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ

༄༅། །དང་། །ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཁ་དོག་རྫོགས་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་བཞིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་པ་ཟད་པར་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གོ །དབང་ནི་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེའི་ཚད་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པས་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་ཅིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་

TI693 - 403

གྱིས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། དུས་ཇི་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་
པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དུས་དང་ཞིང་གང་དུ་འདོད་པར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པས་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པས་རྫུ་
འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་
པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དང་། དུས་ཐམས་

T1693 - 404

༄༅། །ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་
དང་། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པའི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་སྟོབས་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བའི་སྟོབས་ཏེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱིས་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་དོན་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཞན་གྱིས་གཅེ
བའི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་སྨད་དུ་མེད་པའི་ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་
བཟུང་བ་ཡུན་དུ་མི་བརྗེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་ཞིང་དད་པ་སྟོན་པ་དང་། དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མི་འཇིགས་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་ཤིང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
དག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ

༄༅། །བརྒྱད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མ་བསྟན་པའི་སྤྲིན་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན། མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་གི་ཐེག་པའི་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་ཉམས་པ་རྣམས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་དང་སྦྱོལ་ཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པར་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན

ཤེར་ཕྱིན། ཉི་ཁྲི། ཀ

པར་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པའི་ལུས་ལེན་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བར་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། བྱིས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མི་བཟད་པ་
ཇི་སྙེད་ཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་དགེ་བ་མང་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་དཔག་བསམ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅོལ་བ་བསྟན་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཏེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་

T1693 - 408

༄༅། །དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ

སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཞེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་
རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
མི་འཇིགས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། ཅ་ཅོ་མེད་པ་དང་། བསྙེལ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མེད་པ་དང་། མོས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་

TI693 - 410

༄༅། །ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་
མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་
ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་

ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་དག་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ༑ སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་མ་མོས་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྲོག་ཏུ་སྨྲའོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོད་པར་སྨྲའོ་ཞེས་

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གནས་ལ་རྟེན་ཏོ་
ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞི་ལ་དགའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ང་ཡིར་བྱ་བ་ལ་རྟེན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་པོ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྟེན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

སྐྱོའོ༔ ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་
འཕོས་མ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མ་མོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་སྡང་
དང་བྲལ་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེ་སྡང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་མུག་དང་བྲལ་

༄༅། །བན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཏི་མུག་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་འོང་བ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འོང་བ་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་འགྲོ་བ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲོས་པ་ལ་དགའོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་

TI693 - 415

ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་ཏོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་ན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སྨོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་རྩོད་པས་ཡོངས་སུ་
ཟིན་ཅིང་གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐ་བའི་སྐྱོན་ལ་ཞུགས་པར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཞིང་ལམ་ཉམ་ངང་བར་ཞུགས་པ་ལམ་གོལ་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་

༄༅། །དགའ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་གཟུད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་དག་ནི་བཀྲམ་ཞིང་འདོད་པའི་ཐྲེལ་གྱིས་ནོན་པ་སྟེ། ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་འཕགས་པའི་ནོར་དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་ནོར་ལ་དགོད་དོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བུ་སྨད་དང་། ཁྱིམ་དང་། ནོར་དང་། འབྲུ་ལ་སྲེད་པས་འཕོལ་བ་སྟེ། སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་མི་རིགས་པས་འཚོ་བ

TI693 - 417

སྟེ། །གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲིད་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་ལ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་སོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟེ། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་ཆོག་ཤེས་པའོ་སྙམ་དུ་
འཛིན་གྱིས། དེ་དག་ལ་གང་འདི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཤིན་ཏུ་ཆོག་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་སྒྲོགས་སོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཁྱིམ་གྱི་གནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཤིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་པ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུས་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་

TI693 - 418

དཀོན། ཞ བརྒྱ་ ཉེར་བརྒྱད ཕྱུག

༄༅། །སྟེ། བསྒྲུབ་པས་ནི་བར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ལེ་ལོ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་
དག་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལྷུར་བླང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་བཏང་ཞིང་གང་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཚོལ་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་ལ་གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །

དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་སེམས་ཅན་དག་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་
དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོས་རྒྱས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་བརྩོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་ལེའུ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པ་ན་སྲོག་ཆགས་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་

TI693 - 420

༄༅། །སྤྲུར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགོད་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་དེ། དེ་དག་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་ཐུག་པའི་བསྐལ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བསྟན་ཀྱང་མཐའ་མེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དཀར་པོ་ལས་འཐུན་པར་འབྱུང་བའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྟབ་པའི་སྤྱོག་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་འཛིན་ནུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀླུང་མར་ནི་ཀླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མུ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་
བརྟན་ཞིང་སྲ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པ་དང་འབྱུང་བ་ཆར་སྤྲིན་དང་བཅས་པ། རྒྱ་མཚོ་དང་། གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པར་བཅས་པ། རི་རབ་དང་། རི་བཏང་བཟུང་

TI693 - 421

དང་། རི་བཏང་བཟུང་ཆེན་པོ་དང་། གངས་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་ཆེན་པོ་དང་། རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་བ་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། འབབ་ཆུ་
དང་། ནགས་ཚལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྣམ་པར་བཅས་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྙིང་
མར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མུ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ཕབ་པའི་གཏན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་
ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཚེ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པ་དང་། རི་བཏང་བཟུང་དང་། རི་བཏང་བཟུང་
ཆེན་པོ་དང་། གངས་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་ཆེན་པོ་དང་། རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་བ་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། ནགས་ཚལ་

དཀོན། ར། ཕྱི། ཉི་ཁྲི། [illegible]

༄༅། །དང་། གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་། གཟུངས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་མུ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་འཛིན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་

པར་འབྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀླུང་མར་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དགོད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་
གཞོག་པར་བྱེད། རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ། ནགས་ཚལ་དང་། ཤིང་དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་། ལྗུམ་བུ་དང་། སྨྱུ་གུ་དང་། མེ་ཏོག་
དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལོ་མ་དང་། སྡོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་ཡོངས་སུ་གཞོག་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུང་མར་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མ་ཐོགས་མ་ཆགས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཡོངས་སུ་གཞོག་པར་

དཀོན། ཞ། ཤེ་ཕྱིན། ༤༢༡

༄༅། །བྱེད། རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། སྟོང་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་འདི་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ནི་ངན་སོང་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་བདེ་འགྲོ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་བདག་པོར་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་མིར་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལྷར་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། འདི་དག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་གཟུགས་དང་། གཡོག་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། དཔལ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་རིག་པའོ། །འདི་དག་ནི་སྒྱུ་རྩལ་ཏོ། །འདི་དག་ནི་བཟོའི་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་གཙུག་ལག་སྣ

TI693 - 425

ཚོགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་དག་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བདག་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲོབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ས་རྣམས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་། རིག་པ་རྣམས་དང་། དབང་རྣམས་དང་། གཟུངས་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་དང་། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཚད་མེད་

T1693 - 426

༄༅། །ཕྱེས་གཟུངས་བདུད་མ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་པས། ཆོས་བཀོད་པ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་དག་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་མི་ཏོག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆར་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་
འབེབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷུང་མ་ར་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ནགས་ཚལ་དག་ལས་གང་གིས་ལྷ་དང་། མི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་
དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བྱུང་ན་མེད་པར་རྣམ་པར་རྩེ་བ་དང་། ཉམས་བདེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དེ། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཁ་དོག་དང་། སྤོབས་དང་། མཐུ་

དང་། ཡིད་བདེ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རྒྱན་དང་། གོས་དང་། ཟ་དང་། སིལ་སྙན་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས། ཡོངས་སུ་སྐྱོད་ཅིང་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླུང་མར་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སེམས་ཅན་དག་ལ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདུན་པ་དང་། ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟི་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣང་བར་གྱུར་པས་རྟག་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་

༄༅། །འདོད་པར་འགྱུར་བའི་མདོ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་
དང་། གླེང་གཞི་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་
པར་བསྟན་པ་དག་དང་ལྡན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་མི་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་སོ། །ལུགས་དང་འཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་འཐུན་པ་
དང་། སྒྲོལ་ཞི་དང་། སྒྱུ་ཚུལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་ཞི་ཞིང་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗོད་ཅིང་སྟོན་ལ་རྣམ་པར་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཏོ། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྲབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པས་ཆེམ་པར་བྱེད་དོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་མེ་ཏོག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆར་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་
འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་དཀར་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་བསགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་རབ་དང་། འོད་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ཁང་པ་དང་། དགེ་བའི་འཁོར་

TI693-430

དཀོན་ ཙ བཞི་ཉེར་བདུན་

༄༅། །ཡུག་གི་རི་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་གདུལ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མང་པོ་ཡང་དག་པར་
གནས་པ། བློན་མེད་ཅིང་ལུས་མེད་པའི་གནས་འཕོ་བར་འཛིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རླུང་
མར་ནི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ན་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
སྟོང་རི་རབ་དང་། ཁོར་ཡུག་རི་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར་བཅས་པ་ཀུན་ནས་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཐོར་བ་དང་། རྨེག་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་
བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ལྡང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རླུང་མར་ཡང་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཚོགས་བསགས་པའི་

427

TI693 - 431

སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རི་མཐོན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐོར་བའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣ་ངོ་ཀུ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གིས་འདུལ་བ་ཆོས་སྟོང་བའི་ལྷག་མཐོང་དམ་པ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་གཞོག་པ། ཇི་ལྟ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། ཡང་དག་པར་སེམས་ནང་དུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་གཏོར་ཏེ་ལུས་མེད་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་ཞིག

༄༅། །སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་གཟུགས་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ཞིག་པས་གནས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་ཐུག་པར་གནས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐའ་
དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་གཏོང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་དཀར་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་བསགས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་རབ་དང་། འོད་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
རྩལ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ཁང་པ་དང་། དགེ་བའི་འཁོར་ཡུག་རི་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་གདུལ་བ་ཡོངས་སུ་

T1693 - 433

སྨིན་པ་མང་པོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ། བླན་མེད་ཅིང་ལུས་མེད་པའི་གནས་འཐོབ་དང་། འཇིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣྒྱ་ངས་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣྒྱ་མར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཨ་ལ་ལ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཅུ་པོ་འདི་བསྟན་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ཏོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་དང་མི་གང་ལ་ལ་ཆོས་འདི་
དག་ལ་མོས་ཤིང་ནན་ཏན་བགྱིད་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཅས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་

TI693 - 434

༄༅། །བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་བགྱིད་ནའང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཆེ་འདི་དང་། ཆོར་བས་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་བལྟས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་ནི་མུན་པ་ནས་མུན་པར་གཞོལ་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པའོ། །ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷམ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྨྲ་ངན་དུ་བྱ་བའོ།། །འཕགས་པ

དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་བཞི་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་
ནོ༔ །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། མ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཞི་བ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་པ་རྣམས་ཡིན། སོ་སོར་
མི་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡིན། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་

དཀོན། ཞ ཉི ཁྲི བཞི

༄༅། །རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་ཡང་མི་
འགྱུར། ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་རྣམས་དང་། དྲི་རྣམས་དང་། རོ་རྣམས་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་དང་། ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྙེད་པ་དང་། མ་རྙེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་
བ་དང་། གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་སྨད་པས་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

433

TI693 - 437

བཙུགས་ནེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ན་དགའ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ནག་པོ་རྣམས་གྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། བཙོན་པ་མཆོག་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་ཡིན། རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདུན་པ་རྣམས་ཡིན། འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཤར་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་བསིལ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བས་རབ་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཤར་ན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་

༄༅། །པའི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུས་རབ་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཤར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞི་བ་དང་། དྭང་བ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཤར་ན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བ་
དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་ཟླ་བ་ཉ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་འཕེལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཡང་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡོངས་སུ
རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དེ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་ལ
བབ་པ་ན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་དང་། སྣང་བ་དང་། ཆུ་ཞེང་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྲི་སྟེ། བཅོ་ལྔ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མི་མངོན་པ་དེ་ལྟར
འགྲིབ་བོ༑ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཡང་ནམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ན། དེའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས
ཅད་རབ་ཏུ་འགྲིབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འགྲིབ་བོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཤར་ན

༄༅། །གྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། ཁྱེའུ་དང་། བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཤར་ན་ཡང་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཟླ་བའི་ལུས་འདི་ལྟར་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། རྙོག་པ་མེད་ཅིང་དྭང་བ་དང་། གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བའི་ལུས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་གྲུབ་པ། ཐུས་ཏེ་སྐྱེས་པ། ཕ་མའི་བཙོག་པ་དང་། མེར་མེར་པོ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྙོག་པ་མེད་ཅིང་དྭང་བ་དང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ

སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཟླ་བ་ནི་བཞོན་པ་མཆོག་ལ་ཞོན་ཏེ། གླིང་བཞིར་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ
མཆོག་ལ་ཞོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པར་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཟླ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྒྱན་ཅིང་རྒྱན་མ་རྙིངས་པ
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཟླ་བ་ནི
རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ལྷའི་འདོད་པའི་དགའ་བ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་མོས་ཤིང་
འདུན་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཟླ་བ་ནི་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ

438

TI693 - 442

༄༅། །སེམས་དཔའ་ལྷག་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་པ་ནས་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟན་ནེར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་ཆོས་མངོན་པར་ཤར་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་གི་ཟག་པ་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན། སྣང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། མུ་སྟེགས་ཅན་ངན་པའི་

TI693 - 443

ལུགས་རྣམས་ཟློག་གྱིས་མནན་ཏེ་འདུག་པ་རྣམས་ཡིན། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ཀུན་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཡིན། སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་ནས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་དགའ་
བའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་
མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་པདྨ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་པདྨ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་

440

TI693 - 444

༄༅། །ཧོཾ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
རབ་ཏུ་ལྡན་ནེར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དགན་མ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་ན་
ཤར་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནམ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་ན་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཤར་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ནམ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
དུ་ཐམས་ཅད་ནམ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཟག་པ་ཟད་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་བར་བྱེད་

T1693 - 445

ཤེར་ཕྱིན། སྣ་ཚོགས། ཀ

ཧོ༔ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་ཅིང་། གཏི་མུག་གི་མུན་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཁེབས་པ་རྣམ་པར་
སེལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་འོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་ནི་ངས་འོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་མི་སྣང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་
མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་འོད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་མུ་སྟེགས་ཅན་ངན་པའི་འོད་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་
ངན་པའི་ལུགས་ཐམས་ཅད་འོད་མེད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉི་མ་ནི་ངས་འདི་དག་འོད་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་
ཐོབ་པས་འོད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལེགས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་

TI693 - 446

༄༅། །བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལེགས་པར་
སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལམ་ངན་པའི་ཚིག་བླ་དགས་
སོ།། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་རྨོ་བརྐོ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་དགེ་བའི་
ཆོས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ན་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་ནི་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། མི་སྡུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ནི་
དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་། སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་རྣམས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ནི་

TI693 - 447

དགའ་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། མི་སྨྲུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་དང་། བྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་དང་། འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
ལྷར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་ནས་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་དགའ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བག་
མི་ཚ་བ་རྣམས་ཡིན། མི་བརྟབས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་ཟློགས་པ་རྣམས་ཡིན། སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཡིན། ནགས་ཚལ་

དཀོན། ཞ ཤེ། སྟོང་། [illegible]

༄༅། །དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་འདབ་ན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཡིན། རིའི་ཕུག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། བདག་གི་བརྩོན་
འགྲུས་དང་། སྟོབས་དང་། མཐུ་ཐོབ་པས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་སྐྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བག་མི་ཚ་བ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་སྐྱུང་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་གར་འགྲོ་ཡང་བདག་དང་འདྲ་
བ་མེད་པར་མཐོང་བས་བག་མི་ཚ་ཞིང་མི་སྐྲག་པར་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བ་མེད་པར་མཐོང་བས་གར་འགྲོ་ཡང་བག་མི་
ཚ་ཞིང་མི་སྐྲག་པར་འགྲོའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་ཕ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་མི་བརྟབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་

TI693 - 449

ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྩད་པས་བཀྲལ་ཡང་མི་བརྟབས་ཤིང་རྒོད་པ་དང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་བསྐྲགས་ན
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྲགས་ན་མི་ཟློགས་ཤིང་མི་ཞུམ་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་སྒྲ་གང་གིས་རི་དགས་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་ཕ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བཅུར་འབྱེར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྒྲོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་གང་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རི་དགས་རྣམས་དང་། གཞན་མུ
སྟེགས་ཅན་གྱི་ཕ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བཅུར་འབྱེར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས

༄༅། །ཙན་གཞན་དག་གདུལ་བའི་དབང་དུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་མི་སྒྲོག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ནན་ཏན་ལ་ལྟ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནགས་ཚལ་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་འདབ་ན་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་ནགས་ཚལ་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་འདབ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་རི་འི་ཕུག་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་རི་འི་ཕུག་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་

ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་མི་ལེན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱུར་ཐམས་ཅད་བོར་ཞིང་ལེན་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ནི་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བདག་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྟོབས་དང་། མཐུ་ཐོབ་པས་ཕ་རོལ་གྱི་སྡེ་འཇོམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ནས་བདག་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྟོབས་དང་། མཐུ་ཐོབ་པས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཇོམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་གི་འདབ་གདན་སེང་གེ་རྒྱུ་བ་དེར་རི་དགས་ཕྲ་མོ་དག་གིས་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཆུད་མི་གཟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་ན་འདུག་པ་དེར་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རི་དགས་ཕྲ་མོ་དག་གིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ཆུད་མི

༄༅། །གཞོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བག་མི་ཚ་བ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཐོག་སྤྱང་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱི་དོར་ཤིན་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་བསྡམས་པ་རྣམས་ཡིན། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་ཐོད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡང་དག་པས་འཚོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ཁ་གསག་གི་རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། གཡོ་སྒྱུ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། དྲང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་བས་དྲང་བ་རྣམས་

T1693 - 453

ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅང་ཤེས་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པ་མང་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། སྨིན་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བས་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མ་བཅད་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་མི་གཙོག་པས་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཡིན། དམའ་བ་དམའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གདོལ་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
བསོད་སྙོམས་བླང་བར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གཞག་པས་ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སངས་

༄༅། །ཀྲུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ནུར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་རང་གིས་རིག་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། རང་གིས་ལམ་མཐོང་བས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་ཞིང་ཕ་རོལ་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་རྣམས་ཡིན། རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་འཇིག་རྟེན་ནས་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅང་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པདམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་གོས་པ་རྣམས་ཡིན། སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པ་རྣམས་ཡིན། གཙང་བ་རྣམས་ཡིན། བཞིན་འཛུམ་པ་རྣམས་ཡིན། མི་རྩུབ་པ་རྣམས་ཡིན། མཐོང་ན་བཀྲ་ཤིས་པ་རྣམས་ཡིན། བློ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཡིན། བློ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས

TI693 - 455

ཡིན། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གོས་པ་ཡིན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བར་དུ་
ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པདྨ་ནི་ཆུའི་ནང་ནས་འབྱུང་ཡང་མི་ཆགས་པར་སྐྱེའོ། |དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། |
དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་ཆུ་ལས་འབྱུང་ཡང་མི་ཆགས་པར་སྐྱེའོ། |དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། |བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་ནི་འཁོར་བ་ན་སྤྱོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དག་གིས་མི་གོས་ཏེ། དེའི་ཐབས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པ་
ཡིན་ནོ། |རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པདྨ་ལ་ནི་ཆུའི་ཐིགས་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མི་ཆགས་སོ། |དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མི་ཆགས་

༄༅། །སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་པདྨ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སའི་ཕྱོགས་དེ་དྲིས་ཁྱབ་པར་འདུག་གོ །དེ་བཞིན་
དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིས་ཁྱབ་པར་འདུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པདྨ་ནི་
སའི་ཕྱོགས་གར་སྐྱེས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་གཙང་ཞིང་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གར་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཙང་སྦྲ་ཀུན་སྤྱོད་པས་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་
མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འདུ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་

དགོངས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པད་མ་ནི་ཁ་བྱེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བས་འཛུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཁྲོ་གཉེར་མེད་ཅིང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་དང་བས་བཞིན་རྟག་ཏུ་འཛུམ་པ་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པད་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་ཞིང་མི་རྩུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་ཞིང་དལ་གྱིས་
སྨྲ་བ་ཡིན། མི་བརླང་ཞིང་མྱུ་ཅོར་མི་སྨྲ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པད་མ་ནི་རྨི་ལམ་དང་། ལྟས་དང་། ཡུད་ཙམ་དགའ་ལ་མཐོང་
ན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་ཤིང་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༄༅། །པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པདམ་ཉི་ནམ་
རྒྱས་པ་དེ་ན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ནམ་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་དེ་ན་སྒྲོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཞེས་
བྱའོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་པདམ་ཉི་ནམ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་ན་བལྟས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད། མཉན་ན་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་
བྱེད༔ མནམས་ན་སྣའི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད། རེག་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད། སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ནམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བལྟས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། མཉན་ན་རྣ་བའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་

TI693 - 459

དག་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་མནམས་ནས་སྣའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། རེག་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་
བྱེད། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་བསམས་པས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་མནི་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དང་
མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་
མ་ཡིན་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དག་གིས་ཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གོས་
པནས་ཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པདམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་

456

TI693 - 460

༄༅། །ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདུལ་ལོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་དགེ་སློང་ངམ། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པར་སྔོན་མ་བསྐོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པར་སོང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲུ་སྦྲུར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་བསྒྲལ་ལོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །མགོན་མེད་པ་དང་། སྐྱབས་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་དང་། གཉེན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་བྱའོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །ལྷ་དང་བཅས། བདུད་དང་བཅས། ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པས་རྣམ་པར་རྩེའོ། །གླང་པོ་ཆེན་པོའི་བལྟ་བས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བས་

དཀོན། ར། བཞི་བརྒྱ། ལྔ།

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བར་བྱའི་སྤྱོད་པ་ངན་པས་མ་ཡིན། དཀའ་བར་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན། ཞན་པའི་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན། ཞུམ་པའི་སྤྱོད་
པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་མི་གཡོ་བས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་
ཡིན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་ལ་སྒྱུ་མེད་པས་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པ་ཆུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟ་

459

TI693 - 463

སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱུའི་སྦྱོར་ལམ་དང་བྲལ་བས་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ཀུན་སྟོན་པས་ངག་གི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་འདུ་འཛི་མེད་པ་དང་། ངག་གིས་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཡང་རྒྱུད་མི་གཟོན་ནམ་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་གཟོ་བ་རྣམས་ཡིན། བྱས་པ་ཚོར་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་བྱས་པ་ལ་མི་སྨོད་མི་སྐྱུད། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཡང་ཚོར་ཞིང་དེ་ལ་སྟོད་པར་བྱེད། གཟེངས་སྟོད་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད། རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་སླབ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ

ཁྲི་ ཞ ཤོ བཞི་བརྒྱ དྲུག

༄༅། །རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་གིས་སླན་པར་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་མི་འཕྲུན་པར་སེམས་པ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་དག་གིས་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་ངན་དུ་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་གིས་འཇམ་པར་སྨྲ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་ཞེ་ལ་ནོན་ཏེ་ཤར་གཉེར་
བ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལུས་ཀྱིས་དེས་པ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་འཁོན་གྱི་མདུད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལུས་ཀྱིས་རི་མོར་
བྱ་བ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་བརླས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུལ་མི་འཆོས། ཁ་གསག་མི་བྱེད། འཇུངས་པ་དང་ཕྲག་དོག་གིས་ཀུན་ཏུ་གླགས་
པ་མ་ཡིན། སྒྱུ་དང་གཡོས་མི་སྟོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཕབ་སྨྲུན་མི་བྱེད། ཕན་ཚུན་དུ་དཔར་བ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་

ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་མོ་བྱེད་པ་ཡིན། ངག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་སྨྲ་བ་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་
ལ་སྐུར་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་པ་མ་
བཏབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས། གོས་ངུར་སྨྲིག་དག་གྱོན་
ནས་ཡང་དག་པར་དད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ན་རྒྱལ་པོས་མནར་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། རྐུན་པོས་གཙེ་བ་
མེད་པ་དང་། བུ་ལོན་གྱིས་གཙེ་བ་མེད་པ་དང་། འཇིགས་པས་གཙེ་བ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དང་དེ་རབ་

༄༅། །ཅུ་བྱུང་ནས་དགེ་བཅུ་ཡིན་ཞེས་འཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་བཅུ་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བསླེན་པར་བྱེད། སློན་
པར་བྱེད། བསླེན་བཀུར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱུང་ཉན་ཏོ། །ཐོས་ནས་ཀྱུང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད། ངརྒྱལ་གྱི་ཞིལ་གྱིས་མནོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ངརྒྱལ་དང་བྲལ་བས་མ་
ལོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། མ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་བོ། །ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་པ་མ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ནེམ་ནུར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བཙུགང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་
གྱི་གསང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་གི་ཚུལ་བསྟན་པ་
དང་། ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ཟབ་མོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལ་མངོན་པར་དད་
དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལ་མངོན་པར་
དད་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞི་བའི་སྐུ་དང་། མི་

TI693 - 468

༄༅། །མཉམ་པའི་སྒྲ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྒྲ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། ཕལ་ལ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོས་
པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་ནེམ་ནུར་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུའི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་
སེམས་སོ། །གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། གསང་སྟེ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ལྡེམ་པོ་ངག་
གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུང་སྟོན་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་འམ་ཅ་ཅོ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟན་དུ་སྨྲ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། རྡུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། དབང་དུ་གྱུར་པ། ཞི་བ། དང་བ། ཡོངས་སུ་དག་པ། རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་གསལ་བ་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་པ་འམ། ཅ་ཅོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་ཞེ་མ་ནུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་གསང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་དགོངས་པའི་དོན་གང་སེམས་དང་

T1693 - 470

༄༅། །འགྲོགས་པ། སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ། ཡངས་པ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་པ། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་ནེམ་ནུར་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་གསང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

TI693 - 471

ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། མི་སྐྲག་པ་དང་། ཁུར་
ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་དང་། མཐུ་བརྟན་པ་དང་། རྟུལ་བ་བརྟན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཐར་གྱིས་ཡང་དག་པར་
སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་བློ་དང་། མི་མཉམ་པའི་བློ་དང་། ཕ་ཡེ་ལ་མེད་པའི་བློ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་དང་། གོ་ཆ་བརྟན་
པོ་དང་། དམ་བཅས་པ་བརྟན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། དམ་བཅས་པ་ཕལ་ལ་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་

TI693 - 472

༄༅། །དང་། ཡངས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་དེ་ཉེམ་ཉམ་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་ནས་ལྷའི་མིག་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་འཐོབ་བོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཤེས་པ་ཆགས་པ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་འཐོབ་བོ། །

TI693 - 473

དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་གིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ༔ ཡིད་ཀྱིས་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ། ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ལུས་ཞིག་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ལུས་ཞིག་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག

༄༅། །ཧྲེན་དུ་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེའོ་སྙམ་ནས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་
དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟའོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྔོན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པས་གང་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་རྣམ་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་བདག་གི་སྨོན་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །བདག་གི་བརྣག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
སོ་སྙམ་མོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་ཞེམ་ནུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གཅིག་གི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ
ན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་འདི་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་པོ་ན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པའོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བོ
ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་པའོ། །མ་ནོར་པའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི
བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གང་གླིང་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གིས་ཐ་དད་པར་ཤེས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འདུའོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ལ
རྟེན་ཏོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གླིང་གཅིག་པོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི

དཀོན་ ཞ ཉིས་བརྒྱ ལྔ

༄༅། །ཐེག་པར་འདུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག
ཡོན་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་དེ་ཉེམ་ཉུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གཅིག་གི་ཚུལ
བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་འདི་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་དེ་བཞིན
གཤེགས་པའི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བཤད་པ་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཡོན་ནོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུལ་བའི་དབང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན
གཤེགས་པ་དང་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་དེ་ཉེམ་ཉུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་སྣ

473

TI693 - 477

ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲའི་དབྱངས་ཟབ་མོ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ༔ །གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲའི་དབྱངས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་ཀུན་ཟབ་ཅིང་སྙན་པ་ཡིན་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས་སླམ་སྨེ། གནས་འདི་ལ་དེ་ཉེམ་ནུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲའི་དབྱངས་ཟབ་མོ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལ་མངོན་པར་དད་ཅེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །གང་འདི་དེ་

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཁྱེན་ཏེ། སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། འདུལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གསུང་སྒྲའི་
དབྱངས་གཅིག་བརྗོད་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་ལོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བདག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་སྙམ་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །
འདི་ནི་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་སླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ། གནས་འདི་ལ་དེ་ཉེམ་ནུར་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཉེམ་ནུར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་

ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས
ཡིན། ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་རྣམས་ཡིན། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། བགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འདུག
པ་རྣམས་ཡིན། རོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན། ཆུ་བོ་ཀུན་ཟད་པ་རྣམས་ཡིན། དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་རྣམས་ཡིན། འབྱུང་པོ་མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། མི་ཟད
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་མི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི
བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་བས་མི་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ

དཀོན། ཞ [illegible]

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བླང་བས་
མི་ཟད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡིན་នོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
པ་ཡང་ཟབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུ་ཚད་མེད་པས་ན་
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་ཚད་མེད་པས་ན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་བགས་ཀྱིས་གཞོལ། བགས་ཀྱིས་འབབ། བགས་ཀྱིས་བབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་

477

TI693 - 481

གཞོལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འབབ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བབ་བོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཤི་བའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འདུག་གོ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་དང་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་བོ་ཇི་སྙེད་བབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལན་ཚྭའི་རོ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་ཇི་སྙེད་སྤྱད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རོ་འོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཆུ་བོ་ཚད་མེད་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱང་དེ་ལ་བྲི་བའམ། གང་བར་ཡང་

༄༅། །མི་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ཚད་མེད་པ་ཀུན་ཟེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐྲི་བ་འམ། གང་བར་མི་མངོན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་
བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་འབྱུང་པོ་མང་པོའི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆུ་བཏུས་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ཡིན་
ནོ༑ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་

TI693 - 483

གནས་སུ་གྱུར་པ་ནས་མི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་མཆོག་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་
ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བརྟགས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། སྨྲས་པའི་དོན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན། དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཁོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་

ཤེར་ ཀ ཁྲི་ བརྒྱད་ ཕྱི

༄༅། །ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཁོན་ལ་མཁས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། ཀྱེ་མ་འོ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་རོ། །རབ་ཏུ་འབར་རོ། །
ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་མཆེད་ཅིང་འབར་རོ། །ཀྱེ་མ་འོ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེ་སྡང་གི་དུ་བ་འཁྲིགས་པའི་དུ་བ་འཚུབས་པས་རྣམ་པར་རྨོངས་སོ། །ཀྱེ་མ་འོ་
འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཏི་མུག་གི་མུན་པས་མུན་ནག་ཏུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་སྙམ་སེམས་
ཏེ། དེ་དེ་དག་གི་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །

TJ693 - 485

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་རྣམ་པར་སེམས་སོ། །དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་རྣམ་པར་སེམས་པས་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་ངོ་མཚར་ཏོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བློ་ཞིབ་མོ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཤེས་སོ། །དེས་དོན་ཤེས་པས་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དོན་ཡང་དག་པ

དཀོན། ཞ། བཞི་བརྒྱ་ གྱ་གསུམ

༄༅། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་ཐར་པར་བྱེད་དེ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་ལ་མཁས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་འཇོག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་དང་མཐོང་བ་པོ་མེད་པ་དང་། གསོག་གསོབ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་

ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་འཇོག་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་འཐུན་
པའོ༑ །ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་མེད་པ་སྲོག་མེད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་འཐུན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསོ་བ་མེད་པ་
དང་༑ གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་དང་མཐོང་བ་པོ་མེད་པ་དང་། གསོག་གསོབ་སྟོང་བ་དང་བྲུན་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་འཐུན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ཆོས་
ཉིད་དང་འཐུན་པ་དེ་ནི་རིགས་པའོ། །གང་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་རིགས་པའོ། །གང་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འགྲུལ་བ་དེ་ནི་རིགས་པའོ། །གང་ཆོས་ཉིད་ལ་འབབ་པ་

༄༅། །དེ་ནི་རིགས་པའོ། །གང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ནི་རིགས་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་སྤོབས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པར་སྤོབས་པ་རྣམས་ཞེས་
བྱའོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གྲོལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་
མི་ཟད་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་མི་བཏབས་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་མ་ཞུམ་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་མི་སྐྲག་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་ཕལ་ལ་མེད་པ་རྣམས་
ཡིན༔ སྤོབས་པ་ཟིལ་གྱིས་མནོན་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཡིན། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་

TI693 - 489

བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག
པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདར་འདར་པོ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན། མི་འཁྲུལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན། མི་
ཞན་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན། ཡིང་ཡིང་པོ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་གི་སྤོབས་པ་དོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན། ཚིག་འབྲུ་དང་བྲལ་བ་མ་
ཡིན། སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན། དུས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་བ་མ་ཡིན། མི་གསལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས
ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་འདར་འདར་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་གྱི་འཇིགས་པའི་བག་ཚ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་

TI693 - 490

༄༅། །འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་བརྟན་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་ཞན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་མི་འཇིགས་མི་སྐྲག་སྟེ། སེང་གེ་ལྟར་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་མི་སྐྲག་མི་དངངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་ཡང་ཡང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤོབས་པ་ནི་ཡང་ཡང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་དོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར

ཀྱི༑ ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་ཚིག་འབྲུ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཙུག་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཙུག་ལག་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚིག་འབྲུ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་གྱི། གཙུག་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྦྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ནི་གང་ཕྱིས་སྨྲ་བར་བྱ་བ་དེ་སྔར་སྨྲ་བའམ། གང་སྔར་སྨྲ་བར་བྱ་བ་དེ་ཕྱིས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུར་དུས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་

༄༅། །ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་ཤེས་པ་ཡིན། ཚོད་ཤེས་པ་ཡིན། སྐབས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱོབས་པ་ནི་ཐུབ་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། མི་སྙན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གནས་ངན་
ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོབས་པ་ནི་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོབས་པ་ནི་མི་གསལ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོབས་པ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ༑ རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་

489

TI693 - 493

སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བྱེད་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇམ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་
གཉེར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། དོན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། མཚུངས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། མི་ངོམས་པ་རྣམས་ཡིན། བརླས་པ་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། འཁྲུག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཇམ་པར་སྨྲ་བ་ནི། འཇམ་པར་སྨྲ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་གཉེར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདངས་བཟང་པོས་
སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་རན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་

༄༅། །ཕན་པར་སྨྲ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚུངས་པར་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ངོམས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པ་དང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱོད་པ་མཚུངས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀླས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རི་མོར་བྲིས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ངང་ཚུལ་དེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ནི་བཟོད་པ་མང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཚིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་

TI693 - 495

ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོབས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚིག་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་
མི་སྟོན་ཏེ། ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། ཀླན་ཀ་ཆོལ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། རི་མོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། མ་དད་པ་མང་བ་
རྣམས་ལ་མ་ཡིན། གཡོ་དང་སྒྲུས་གླགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། འཚོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན། ཆེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་
སྣུས་གླགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཅན་གླེན་པ་རྨོངས་པ་ལ་ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་མི་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་

TI693 - 496

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སེར་སྣ་ཡང་མེད། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་འཆབ་པ་ཡང་མེད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རི་མོར་མི་བྱེད་པ་ཡང་
མེད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བཏང་སྙོམས་
སུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་སེམས་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་སྟོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་དད་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྣོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས་

དང་། གཡོ་མེད་པ་རྣམས་དང་། སྨྲ་མེད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་ལམ་མི་འཆོས་པ་རྣམས་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས
དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ལེགས་པར་སྟོན
ནུས་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བ་གང་ཟག་བཤད་པའི་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད
གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས
བཙུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚིག་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བརྗོད་པ་རྣམས

ཤེར། ཀ ཞི ཀ་བརྒྱ ཕྱི

༄༅། །ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མི་
དམིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་
པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡང་མི་

495

TI693-499

དམིགས་སོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་
སོ༑ །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་འཇོག་མོད་ཀྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོས་གང་
མིང་གང་གིས་བརྗོད་པ་དེ་མིང་དེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཀུན་

༄༅། །རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན། བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མིང་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མིང་དུ་འདོགས་སྟེ། མིང་དེ་ཡང་
གསོག་གོ །གསོབ་བོ། །གང་གསོག་དང་གསོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་མེད་དོ། །གང་ལ་དོན་དམ་པ་མེད་པ་དེ་བརྫུན་ཏེ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །གང་བརྫུན་ཞིང་སླུ་བའི་ཆོས་དེ་ནི་
བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་སླུ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། །།འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་ལྔ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲང་ལ་གཟུགས་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འང་འབྲང་ལ་ཚོར་བ

དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་ཀྱང་མི་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་
ཆོས་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་ཆོས་ལས་འདའ་བར་ཡང་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་
འབྲང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འབྲང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འངང་འབྲང་ལ་ལམ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་

T1693 - 502

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡིན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། གདམས་ངག་ལ་རི་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། དམིགས་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཁོན་མཐོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་ཏེ། དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་རངས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་ན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མ་བཅད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གདམས་ངག་ལ་རི་མོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གདམས་ངག་ལ་རི་མོ་དང་བཅས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སྒོམ་པ་མང་བས་དམིགས་པའི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ལམ་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་དེ་ཁོན་མཐོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཁོན་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་

༄༅། །བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་
ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་མི་སླུ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་སླུ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ཅི་
ལགས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་འདི་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཡི་གེ་དག་གིས་
གདམས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཚིག་གི་

TI693 - 505

སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ངག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བླང་བ་དང་དོར་བ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ། ཕྱེ་བ་དང་། བཙུམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བརྟགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་
གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། གནས་མ་ཡིན་པ། མི་གནས་པ། ཞི་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་

༄༅། །པ། དྲི་མ་མེད་པ། མ་གོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ། གྱ་ནོམ་པ། མཆོག དམ་པ། ཞུལ། རྟག་པ། བརྟེན་པ། ཐེར་
ཟུག མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འདུག་པ་ཁོ་ནའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོན་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་དོ་སྙམ་སྟེ། དོན་གང་གི་ཕྱིར་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དཀའ་བ་བརྒྱ་དག་བྱེད་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་བགྱི། ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱའོ། །རང་གིས་རིག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བགྱིས་པ་དེ་རང་གིས་རིག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །ལུས་ཀྱིས་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དག་གིས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའམ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་

T1693 - 508

༄༅། །བའི་ཞེས་པས་ཆོས་འཁོར་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ་དེ་རང་གིས་རིག་པ་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ཙམ་འམ། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་དཔེ་ཉོན་ཅིག རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་འབྲོག་ཆེན་པོར་དབྱིད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐ་མ་ལ། མི་ལ་ལ་ཞིག་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་མི་གཞན་ཞིག་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འོང་
སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིད་ཀྱི་ཚ་བས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པར་གྱུར་ནས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པ་དེ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་མི་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་བོ་བོ་དབྱིད་ཀྱི་
ཚ་བས་ཡོངས་སུ་གདུངས་ཏེ། སྐོམ་གྱིས་ཉེན་ན། གང་ན་མཚོ་འམ། ལྟེང་ཀ་འམ། རྫིང་གང་ཆུ་བསིལ་བ་དང་རྙོག་པ་མེད་པ། གསལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། གང་

དུ་བདག་ཆ་བ་དང་། སློམ་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་བདག་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་མི་དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་པ། ལམ་མཁས་པ། ལམ་མཐོང་བ། ལམ་གྱི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ན་རྒྱུའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་སྟོན་ཆད་མཐོང་ལ། སྟོན་སྦྱངས་ཤིང་སྟོན་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་ཀྱེ་གྲོགས་པོ་ལམ་འདི་ནས་ལམ་ཁ་བྲག་མཐོང་གི་བར་དུ་སོང་ལ། ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཡོན་གྱི་ལམ་འོར་ཏེ། གཡས་ཀྱི་ལམ་ནས་ནགས་ཚལ་སྟོན་པོ་དང་། ནགས་ཚལ་དེའི་དབུས་ན་མཚོ་འམ། ལྗིང་ཀ་འམ། རྫིང་བུ་བསིལ་ཞིང་དང་ལ་རྙོག་པ་མེད་པ་གསལ་བས་གང་བ་མཐོང་གི་བར་དུ་སོང་ལ། དེར་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་སློམ་པ་དང་། ཚ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དཔྱོད་ཀྱི་ཚ་བས་ཡོངས་སུ་གདུངས་ཏེ། སློམ་གྱིས་ཉེན་པའི་མི་

T1693 - 510

དཀོན། པ ཤོ་ ལྔ་བརྒྱ་ བདུན

༄༅། །དེས་ཆུ་ཐོས་མ་ཐག་དང་། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རམ། སྐོམ་པ་དང་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་རམ། ཆུ་དེའི་བསིལ་བ་
ཡང་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་དེ་ནམ་དེར་ཕྱིན་ནས། དེས་ཆུ་དེར་ཞུགས་ཏེ་འཚོལ་བར་གྱུར་པ་
དེའི་ཚེ། མི་དེའི་ཚ་བ་དེ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐོམ་པ་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་བསིལ་བ་ཡང་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་པ་ཙམ་དང་། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་འབྲོག་ཅེས་
བྱ་བ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་འབྲོག་གི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །མི་དབྱིད་ཀྱི་ཚ་བས་ཡོངས་སུ་གདུངས་ཤིང་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བས་

507

T1693 - 511

ཡོངས་སུ་གདུངས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་སྲེད་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ལམ་ཤེས་པའི་མི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་པ། ཆོས་སྟོང་བ་ཆོས་རང་གིས་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཆུ་བསིལ་ཞིང་དང་ལ་རྙོག་པ་མེད་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་
དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དཔེ་ཉོན་ཅིག རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེའི་ཚད་བསྐལ་པར
བཞུགས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་བདུད་རྩི་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། གྱི་ནོམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་དང་། རེག་ན་བདེ་
བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བསྔགས་པ་བརྗོད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཅི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ལྷའི་བདུད་རྩི་དེའི་བསྔགས་པ་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་

དཀོན། ཞ ཉིས་བརྒྱ་ ལྔ

༄༅། །རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་
གྲངས་འདིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཙམ་འམ། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཡང་དཔེ་ཉོན་
ཅིག རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ཤིང་ཐོག་གི་རྣམ་པ་སྔོན་སེམས་ཅན་སུས་ཀྱང་མ་མྱོང་བ་ཞིག་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་མི་གཞན་ཞིག་གི་
མདུན་དུ་ཤིང་ཐོག་གི་རྣམ་པ་དེའི་བསྔགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་
དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཅི་མི་དེས་ཤིང་ཐོག་གི་རོ་དེས་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ༔ རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཙམ་འམ། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་སུ་དག་གི་ནར་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་གིས་ཆོས་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བགྱིའོ༔ །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་གིས་ཆོས་འདི་ཐོབ་པར་བགྱི་བ་ལ་འདི་ཉིད་མ་ལོག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་གིས་ཆོས་འདི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ཉིད་མ་ལོག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་

TI693 - 514

༄༅། །ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། མི་འཇིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་

T1693 - 515

གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའང་མི་དམིགས། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་
གཉིས་མེད་པར་ཡང་མི་ལྟུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་
ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ནང་གི་མཚན་
མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་ཡིན། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་

དཀོན། ར

༄༅། །ཤེས་པ་མི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ལ་གནས་པའང་དེ་འདྲ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་འདྲ
བར་བལྟ་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གནས་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི
ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེས་སུ་བསམས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨྱོས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ

ཀ། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བདུན།

ཧྨ། ཚུ་རོ་ལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར། མི་དམིགས་ཀྱི། ཐམས་རན་དྭབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟབ་ཅིང་
གཏིང་དཔག་དཀའ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བརྟག་པ་འམ། བསམ་པ་འམ། གཞལ་བ་འམ། ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། གལ་ཏེ་ཞུས་ནས་ཞུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན། བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཞུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

༄༅། །ཧྲག་ཏུ་སྐབས་ཕྱེས་ཁྱོད་དྲིས་ཤིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བདག་བསྟོད་པ་ནི་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ལགས་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བདག་ལ་བསྟོད་པ་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བརྒྱལ་བཞིན་དུ་དྲིས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། ངས་
ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ

བའི་ཕྱིར་བདག་བསྐྱོད་པ་མ་གཏོགས་པར་ང་རྒྱལ་གྱི་ཐྱིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། སྙེད་པའི་ཐྱིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། བཀུར་སྟིའི་ཐྱིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་འཆོས་པ་འམ། ཁ་གསག་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་བསྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་མ་འཚལ་ཏམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར

དཀོན་ ཞ

༄༅། །ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆུང་དུ་ལ་མོས་པ། དམན་ཚོགས་ལ་མོས་པ། ཤེས་རབ་ཆུང་བ༔ དད་པ་ཆུང་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་དུས་བརྟན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་མི་ཤེས་པས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཉིད་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་དེ། དེའང་ནན་ཏན་གྱིས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པར་གྱུར། སའི་ཕྱོགས་དེ་ནའང་སྨན་པ་གཅིག་པུར་ཟད་དེ་གཉིས་སུ་མེད་ལ། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྨན་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཀྱེ་མའོ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ། ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ། སྨན་ལ་མི་མཁས་པ། གསོད་པ་ལ་སྐྱེན་པ་ཡིན་གྱིས། བདག་གིས་དེ་དག

517

TI693 - 521

གསོ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས། སྨན་པ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཀྱེ་སེམས་ཅན་དག་བདག་ནི་སྨན་པ་སྟེ། ནད་ལ་མཁས་པའོ་ནད་ཀྱི་གཞི་ལ་མཁས་པའོ། །སྨན་ལ་
མཁས་པའོ་ཞེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདི་ནི་སྨན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ནས་སྨན་པ་
དེ་ལ་རྟེན་ཏོ། །དེ་ནས་སྨན་པ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསོ་ཞིང་ནད་དེ་ཞི་བར་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། སྨན་པ་དེ་བདག་ལ་བསྟོད་པར་འགྱུར་
རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བླ་ན་
མེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལ་མཁས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བ་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྨན་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བས་པ་

༄༅། །ཡིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟིགས་ནས། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྔགས་པ་བདག་ཉིད་བརྗོད་དེ། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པའི་ཆེ་བ་ཐོས་ནས། ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟེན་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྨན་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྨན་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བདག་

TI693 - 523

ལ་བདག་ཉིད་བསྔོད་པ་མཛད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་སྨོན་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན
དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། ལམ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྨོན་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྣམས་ཡིན
ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་གནས་པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྤྱོད་དོ། །རིགས
ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ

༄༅། །སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་ཚེ་བ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཡིན། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། གནོད་
པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། ཕན་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཡིན། གནོད་སེམས་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱམས་པ་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་

TI693 - 525

ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཙུན་པ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྐྱབས་མེད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་
དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་དག་མཐོང་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
ཅིང་རྩོལ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། དཀའ་བར་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་དག་ཀྱང་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཆོས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་
སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་གཞོག་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ཅན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། གནོད་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་
ལ། སེམས་འཁྲུགས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ། སེམས་ཅན་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ལ་གཞོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་

522

TI693 - 526

༄༅། །བཟང་པ། རྫུབ་པ། ཚབ་དག་གིས་ཉེན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ནི་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་རབ་ཏུ་འབར་བ་ནས་བྱུང་བའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་གིས་འཁོར་བའི་དབྱུང་ཐག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐོགས་པ་ཆད་དོ་ཞེས་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོའི་ཆུ་སྲིན་གྱིས་དཀྲུགས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒལ་ཏོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་གིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྒྲེང་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྙལ་ལོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རི་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་

སྟོ༔ ཇི་ལྟར་རྡུལ་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་བཅོམ་མོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་ནི་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་གཞན་ཡང་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་གནས་པ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་གཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྙོམས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་པའི་ནང་ནས་
སད་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སད་པར་བྱའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་ནི་ངན་འགྲོ་དང་། ངན་སོང་དང་། ལོག་པར་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱིས། དེ་གཞན་ཡང་ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་
དོ༔ །བདག་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཁྱམས་ཏེ། གྲོགས་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གང་ཡང་འཁྱམ་ཞིང་ལམ་ལ་མི་མཁས་ལ། ལམ་མི་ཤེས་

༄༅། །ཞིང་ཡུལ་མི་ཤེས་པས་ལམ་སྟོར་བ་རྙེད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་
ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་
སུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨུས་པར་མི་འགྱུར། གནོད་པར་མི་འགྱུར། སྨ་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་དང་། སྣས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དྲི་རྣམས་དང་། ལྕེས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རོ་རྣམས་

དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རེག་བྱ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྨས་པར་མི་འགྱུར། གནོད་པར་མི་འགྱུར། རྨ་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་
སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་
བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྨས་པར་མི་འགྱུར། གནོད་པར་མི་འགྱུར། རྨ་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཏོ། དེ་དག་ལ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་བདག་གིས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ་

དཀོན། ཞ

༄༅། །ཞེས་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རོལ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤི་
འཕོ་བའང་སྟོན། སྐྱེ་བའང་སྟོན། བཙས་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སླས་ཀྱི་ནང་ན་རྩེ་བའང་སྟོན། མངོན་པར་འབྱུང་བའང་སྟོན། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའང་
སྟོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བའང་སྟོན། བདུད་འདུལ་བའང་སྟོན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའང་སྟོན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའང་སྟོན། ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའང་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཅིའི་རྒྱུ་ཅིའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ནས་ཤི་འཕོ་སྟོན་པ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་སྟོན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཞལ་དུ་བྱུང་བ། མི་མཉམ་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་མ་ཆགས་པ་ཤི་འཕོ་བར་མཐོང་ན། རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་

TI693 - 532

དཀོན། ཞ ཉི་བརྒྱ།

༄༅། །དགའ་བ་ཡོད། དད་པ་ཡོད་རངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་མི་འདོང་ངམ་ཧེན་བསྙེན་བཀུར་མི་
བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བཞུགས་པ་ལ། བདག་ཅག་ཀྱང་འཁོད་དེ། དུས་ཀྱང་རིང་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ལ་བས་ཀྱིས་འདོང་བར་
བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་བག་མེད་པ་བསྙོག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་འཚོ་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་འཚོ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བ་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་སྐྱོ་བར་གྱུར་ནས་བག་མེད་པ་མི་བྱེད་དེ། བག་ཡོད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་
སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེ་བས་འདུལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་མངལ་ནས་འདུག་པ་དེ་དག་གི་མཐུ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་

529

TI693 - 533

དག་ཅིང་ཀུན་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་མང་ལན་འདུག་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙམས་པ་དང་། བྲིས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སླས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། དམན་པ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙམས་པ་དང་། བྲིས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སླས་ཀྱི་ནང་ན་
འདུག་པ་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡོངས་
སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་ཅིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་

530

T1693 - 534

༄༅། །དང་། ཐྲི་ཟ་དང་། ལྷམ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་བའི་སྦྱིན་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྲུ་སྐྱེགས་ཅན་གཞན་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་བ་སྦྱིན་པ་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་ཅག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བའི་ཆོ་མཆོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་སྟོན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ལ་སོ་སོའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་ང་རྒྱལ་

TI693 - 535

དང་༑ རྒྱུགས་པ་དང་། ཐྲེགས་པས་ནོམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ཅིང་བདུད་འདུལ་བ་སྟོན
ཏེ༑ སེམས་ཅན་གང་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དེ་ལས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་སྟོན་ཏོ། །གང་གི་ཚེ
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེའི་ཚེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཅ་ཅོ་སྣ་ཚོགས་གང་ཡོད་པ་དེ
དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཐུ་དེ་མཐོང་ན། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང
པོ་ལ་འཁོད་དེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་སྟོན

TI693 - 536

༄༅། །པར་བཀུར་བ་དང་། སྨོན་པར་དམ་བཅའ་ལ་དེ་དག་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ཆོས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཚར་གཅད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ཀ་ཤིའི་གྲོང་རྡལ་དུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པས་འདུལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་རྒྱུ་འདི་ནི་རྐྱེན་ཏེ། དེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ནས་ཤི་འཕོ་སྟོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་

TI693 - 537

ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རོལ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསླབ་པ་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་རྣམས་
ཡིན། སེར་སྣ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་
ཡིན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན། སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྐྱོབ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་
བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཚོར་བ་མི་བཟད་པ། རྩུབ་པ། ཚ་

༄༅། །བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་འམ། ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་འགྱུར་བ་འམ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་
གནོད་པའི་སེམས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་བཅས་པ་ལས་འདའ་བ་གང་གིས་བྱོལ་སོང་གི་ནང་དུ
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་འམ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་བྱོལ་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་སེར་སྣར
འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་དང་། རྐྱེན་དེ་དང་། གཞི་དེས་ཡི་དགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཡི་དགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་རྩུབ་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་

ཊོ༔ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་གང་དུ་སྐྱེས་པས་དགེ་བའི་ལ་ཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་པ་འཐོབ་པའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རིགས་སུ་མི་སྐྱེའོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྔོན་སྦྱང་པ་སྟེ། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་རྐྱེན་དེ་དག་དེ་བས་ཀྱང་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི
དབང་པོ་མཚང་བའི་རྣམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བར་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བམ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
ནི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། ཆོས་སམ། དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་གང་བྱས

TI693 - 540

༄༅། །ཤིང་། བསྙེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། བསྒོམས་པ་དང་། མང་དུ་བྱས་པས་དབང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་
དག་བྱེད་ཅིང་། དབང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གདན་
སེམས་ཅན་བླུན་པ། རྨོངས་པ། ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། སྐལ་པ་མེད་པ། ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཐུ་མེད་
པ༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ། མར་མི་ཞེས་པ། ཕར་མི་ཞེས་པ། དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པ། བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ་དག་གི་ནང་དུ་མི་
སྐྱེའོ༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གདན་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་བ། དབང་པོ་གསལ་བ། མཁས་པ། མཁས་པར་བཀུར་བ། སྐལ་པ་ཡོད་

པ༔ ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཉེས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ། ཕར་ཤེས
པ༔ མར་ཤེས་པ། དགེ་སྦྱོང་དུ་འཛིན་པ། བྲམ་ཟེར་འཛིན་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔོན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གང་ན་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་པ་དུ་མ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲིབ་པར་འགྱུར
བ༔ ལྷ་ཚེ་རིང་པོའི་ནང་དུ་མི་སྐྱེའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་གནས་སེམས་ཅན་གདུལ་བར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱེས་པ་མཉེས
པར་བྱར་ཡོད་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐབས་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གང་ན་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པ་དང་། ཆོས་མི་ཐོས

༄༅། །པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་པ་དག་ཏུ་མི་སྐྱེའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་ཀྱང་སྐྱོ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། དམུ་རྒོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་
སྐྱོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོ་བར་གྱུར་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཀ

སྡོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་དེ་དྲང་ཞིང་གྲུ་གྲུ་མེད་ལ་སེམས་དང་བ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དེ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་། ཞེ་ནུར་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་འཆབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སེར་སྣ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་དེ་མི་སླུ་བ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་མཚུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཞེས་དང་བཅས་རི་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུ

540 TI693 - 544

༄༅། །ཞེས་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྟོར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། འགྱོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན༔ དགའ་བ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། སྙོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཡིན། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རིམ་གྲོ་ཡོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་ཡོད་པ་ཡིན། དམ་པའི་

ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་ཡོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ལུས་དང་། སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་འཆང་ངོ་། །ཤློ་ཀ་གོ །ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཏོ། །དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ༏ ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ༏ དེ་ཡང་རིམ་གྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་འགྱོད་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་མེད་པས་དགའ་བ་མང་བ་ཡིན། དགའ་བ་མང་བས་སྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན། སྒོམ་པ་མང་བས་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར

དཀོན། ར

ཉི་བརྒྱ་ ལྔ

༄༅། །འགྱུར། འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཐུས་ཏེ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མཚོངས་པའི་ཕྱིར་ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ་ཚེ་རབས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་
ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་ནས་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་རབས་
རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། དགེ་འདུན་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་

T1693 - 547

དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་
དང་། གདུང་བའི་ལས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་
རྣམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་
མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཉན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །བཙུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པས་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པར་རིག་པར་
བྱའོ༎ །ལྟ་བ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་
དང་༎ འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་
དང་༎ བྱང་ཆུབ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་སྟེན་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱངས་
པས་ན་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གནས་འདི་དག་རྣམ་པར་སྤོང་བའི་ཚེ། གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཞེ་

545

TI693 - 549

སྤྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་། བརླས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའི། དེས་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉི་ཁམས་སོ་སོར་བསྟེན་ཏེ། བསྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཀྱིས། དེ་བས་ན་བདག་གིས་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་མཉམ་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་རྨ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ལུས་རྣམས་ཡིན། ལུས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ

TI693 - 550

༄༅། །རྣམས་ཡིན། ལུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཞི་བ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལུས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དང་གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་
ཆོས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ས་དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ལུས་མི་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

ཉི་ཁྲི། ཀ ༢༧༧

དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་བོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང༌། གནོད་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་རྨ་མེད་པ་འཐོབ་བོ། །ས་བཞི་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་འཐོབ་བོ། །ས་ལྔ་པ་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བདུན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང༌། ཐབས་མཁས་པ་ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཐོབ་བོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞི་བ་འཐོབ་བོ། །ས་

T1693 - 552

དགེ ཞ ཉིས་བརྒྱ [illegible]

༄༅། །དགུ་པ་ལ་ལུས་ཚད་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་འཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ལུས་འཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་
པ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མཆིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལུས་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུས་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུས་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མཆིས་པ་གང་

ལགས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལུས་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་སུ་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དང་མཐུའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པར་བལྟའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཇི་ལྟར་གང་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བལྟ་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བས་ན་དོན་གྱི་དབང་འདི་ཉིད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་དཔེར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱི་དོར་མ་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱི་དོར་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་བྱི་དོར་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུ་དང་། ཡིད་དུ་

༄༅། །འོང་བས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་བྱི་དོར་མ་བྱས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྲོ་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཚད་མེད་པའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དྲི་མའི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ནས། ཟླ་བ་ཉ་བའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་ཡང་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་
འགྲོ་མོད་ཀྱི། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཟླ་བ་ཉ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བཅས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྲོ་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་དྲུང་ན་
ལམ་མེར་མི་འགྱུར། ལྷན་ནེར་མི་འགྱུར། ལྷང་ངེར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཟླ་བ་ཉ་བའི་དྲུང་ན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱང་ལུས་སུ་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་མོད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ

TI693 - 556

༄༅། །ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཁྲོ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་དང་། དྲི་མ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་
དང་༑ དྲེགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། ངན་སོང་གི་སྡུག་
བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་
སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། བདུད་ཐམས་ཅད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་སུ་

གཏོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཀུར་བ་རྣམས་ཡིན། མཆོད་པར་འོས་པ་རྣམས་ཡིན། ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། བརྟན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། རྒྱགས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་ངོམས་པ་རྣམས་ཡིན། ཐོག་མར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་

TI693 - 558

༄༅། །བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀུར་བ་ཡིན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བློན་པོ་དག་གིས་བཀུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ

TI693 - 559

འཕྱེ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་འཆན་པས་གཙེས་པ
དག་ལེགས་པར་བདེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ན
སེམས་ཅན་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆན་པས་གཙེས་པ་དག་ལེགས་པར་བདེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ
སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཕོངས་པ་དག་འབྲོག་དགོན་པ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་
དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་སྟོན་པ་ཅན་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

༄༅། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་དང་། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་ཆས་ཏེ་ལམ་གྲོགས་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲོག་དགོན་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འབྲོག་དགོན་པ་དེ་ནས་ལེགས་པར་བདེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་ནམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལམ་གྲོགས་

མང་པོ་དང་དེ་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་འདོད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
རྒྱགས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འགྲོའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། ནོར་བུ་
དང་། མུ་ཏིག་དང་། བཻ་ཌཱུརྻ་དང་། དུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསགས་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་ནམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་མངོན་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་ཤིང་འགྲོའོ། །རིགས་ཀྱི་
བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་ནོར་བསགས་པས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ནོར་བསགས་

༄༅། །ལམ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་
དང་། དབང་ཡོད་པ་དང་། དག་མཉན་པས་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་དང་། མ་ལོག་པར་སྨྲ་བས་སེམས་ཅན་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀུར་བ་ཡིན་

པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལམ་མཁས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལམ་མཉམ་པ་
ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་ཉམ་ང་བ་འང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་བདེ་བ་འང་རབ་ཏུ་ཤེས། འཚམ་པའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་ཆུ་ཆེ་བ་དང་། ཆུ་མེད་པ་ཡང་རབ་ཏུ་
ཤེས༔ ལམ་གྱི་དགོང་མོ་ལ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་གྱིས་ཚུགས་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་འཁྲོག་པ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། ལམ་དྲང་པོ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་
ཤེས༔ ལམ་འབྱུང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་

TI693 - 564

༄༅། །བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གྱི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གྱི། བདག་དང་

སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་གི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི། མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པ་མི་སྟོན་ཏོ། །སེམས་གཡེངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་སྟོན་གྱི་གཡེང་བའི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གྱི་སྤྲོས་པ་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་འཁོར་བའི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་སྲོལ་མ་རྡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚེར་མ་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚེར་མས་གང་བའི་ལམ་མི་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །དཔའ་ལམ་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སེམས་
མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཚོར་བ་རྣམས་དང་། སེམས་དང་ཆོས་
རྣམས་དང་། ཡུལ་རྣམས་དང་། དགོན་པ་རྣམས་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། གཞོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
འཁོར་རྣམས་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསླབ་པ་བཅས་པ་རྣམས་
དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད།

ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལུས་དང་ལྡན་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་འོག་གི་རྐང་པའི་མཐིལ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡར་ལ་ཀླད་པའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་
ཉེས་པ་ལ་རྟོག་གོ །ལུས་ལ་བདག་མེད་པར་ཡང་རྟོག་གོ །ལུས་མི་བརྟན་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ཆུ་རྒྱུས་ཀྱིས་གླགས་པ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་ང་བ་
དང་། ཁ་དོག་མི་སྡུག་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚེ། གང་ལུས་ལ་ལུས་སུ་འདོད་པ་དང་། ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལུས་ལ་
བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་

༄༅། །ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཚོར་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལན། བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འཛིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྨོངས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ཚོར

བདག་ལ་ཆགས་པ་འང་མེད། །ཁོང་ཁྲོ་བ་འང་མེད་ཅིང་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སེམས་འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ལ་མྱུར་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ངན་སོང་རྣམས་ཀྱི་སྒོའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའོ། །བདེ་འགྲོ་རྣམས་ཆུད་སོན་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་སེམས་འགྲོ་སྟེ། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། །དགེ་བ་འམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའོ། །སེམས་ནི་མགལ་མེ་ལྟ་བུར་འཁོར། །སེམས་ནི་རྟ་ལྟར་འཁྱམས་པ་ཡིན། །སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་ལྟར་འཚིག །སེམས་ནི་ཆུ་ཆེན་བཞིན་དུ་སྐྱེད། །དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོའི་སེམས་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟེ། སེམས་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་

རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་
དང་། དེ་དག་ལ་གནས་པ་གཞན་དག་ལ་འདི་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་
སྟེན། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ལ་སྟེན་ཅིང་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་དེ་དག་ལ་སེམས་
གཏོང་ཞིང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བླངས་ཤིང་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་བསླབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལ་

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པར་
འཛིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། འོང་བྲོ་བའི་སེམས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་བདག་གི་
མི་ཆ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་ཕྱིས་པ་དང་། རྨོངས་པ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཞེན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེན་ནས་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །རྨོངས་ནས་དགེ་བ་འམ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་
སོ་ཞེས་དེ་འདི་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་བདག་ཆོས་གསོག་རྣམས་ལ་འོང་བྲོ་བའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི་བདག་གི་མི་ཆ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་གོ་མི་བཟོད་པ་དང་། དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། བྲོ་

བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྨད་པར་འགྱུར། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་
ཡུལ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྨས་ཤིང་རྨ་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་བསླབ་པ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་
དེ༏ དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་
བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཞེ་ན། དེ་འདི་སྙམ་དུ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །ཞི་བར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སོ། །དགོན་པ་ལ་ནི་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་གཞན་གྱི་སེམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་དག་བདག་གི་སེམས་དང་། སེམས་ 570

TI693 - 574

༄༅། །ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་ན། བདག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མི་ཆའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་གཏོང་ཞིང་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། གཞོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། གཞོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་གནས་གང་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་

ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆང་མའི་ཁྱིམ་འམ། སྨད་འཚོང་གི་ཁྱིམ་
འམ༔ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ། བརྒྱན་པོའི་གནས་སམ། ར་རོ་བའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སམ། གར་མཁན་དང་། གླུ་གར་གྱི་གནས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་རུང་
སྟེ༔ རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོང་
དང༔ གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། གཞོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དག་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྨྲ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལ་

དཀོན་ ཞ [illegible] [illegible]

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉི་བར་བཟུང་ཞིང་། སྙིང་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ལ་སེམས་གཏོང་སྟེ། ཅིནས་ཀྱང་ཞེན་པར་མི་འགྱུར། སྲེད་པ་མི་སྐྱེད། ཆགས་པ་མི་སྐྱེད། བདག་གིར་མི་བྱེད། ནོར་དུ་མི་འཛིན། བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དང་། ཅིནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཏོང་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་གྲགས་པ་དང་། སྔ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར། ངརྒྱལ་མི་སྐྱེ། རྒྱགས་པ་མི་སྐྱེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གྲགས་པ་དང་། སྔ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གང་གིས་ཕྱུང་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྔ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ

573

TI693 - 577

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ཅིང་མི་གནས་པའི་ཆོས་མི་བརྟན་པ། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་
རུང་བ་དག་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེས་པ་འམ། ཞེན་པར་འགྱུར་བ་འམ། ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པས་དྲེགས་པར་འགྱུར་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཉེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྙན་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྔགས་པ་བཅས་པ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་འདས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྔགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །གང་མ་བྱོན་པ་འབྱུང་

574

TI693 - 578

༄༅། །བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབས་ཤིང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདའོ་ཞེས་དེ་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པས་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱབ་བྱེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ༑ དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསླབ་པ་བཅས་པ་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་

TI693 - 579

སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་གང་གིས་བྱུང་བའི་གཞི་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དང་། རྒྱུ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། །།འཕགས་པ་
དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དྲུག་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་

T1693 - 580

༄༅། །ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་དམའ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་རྣམས་
ཡིན།། དེ་ལ་མ་ཞེན་པ་རྣམས་ཡིན། ཉེས་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན། བདག་ལ་མི་སྟོད་པ་རྣམས་ཡིན། གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་
རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ལྷ་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་
བརྟན་པ་ཡིན་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ན་ལྷ་འདྲ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་ཅིང་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན། དེ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་མི་འདོར་ཞིང་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པར་

TI693 - 581

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་སེམས་དམའ་ཞིང་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་སེམས་དམའ་བས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ངན་ངོན་
ཡོངས་སུ་བོར་བ་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འཕྲུན་པ་དག་སྤྲུད་དོ། །དེ་དག་བསྡུས་ནས་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་འབྲུ་བ་དང་། གླན་པ་དང་། བཙེམ་པ་དང་། བཙོ་བར་བྱེད་
པན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཆེན་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ཙམ་གྱིས་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལ་ཞེན་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །ཀྱེ་མའོ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་འདི་དག་ནི་ཞིགས་པའོ། །ཀྱེ་མའོ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་འདི་དག་ནི་སྙོམ་པའོ། །ཀྱེ་མའོ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་འདི་དག་ནི་ཤིག་མང་བ
སྟེ། ལུས་ལ་མི་བདེ་ཞིང་རྟུལ་འཇིན་ཏོ་ཞེས་ཉེས་པར་ལྟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་འདི་དག་ནི་དྲང་སྲོང་གིས་བགོས་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འཕྲུན་

༄༅། །པའོ༔ །འཕགས་པའི་རིགས་དང་འཕྲུན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟོད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྔགས་པའོ་ཞེས་ཕྱག
དར་ཕྲོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་བདག་ལ་མི་བསྟོད། གཞན་ལ་མི་སྨོད་དོ། །བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་བྲལ
བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ལྷ་རྣམས་འདུ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ཡིན། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ
དང་༔ ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱུག་དར་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དམན་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཡིད་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཐུན་པར་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཐོབ་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལ་མོས་སམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་ལན་

ཤེར། ཞ ཁྲི་བརྒྱད། བཞི ལྔབརྒྱ

༄༅། །གསོལ་དུ་བདག་གིས་ཆོག་མི་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལགས་ཀྱི༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཆོས་གཟིགས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མོས་པར་བགྱི་བ་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གླིང་བཞིའི་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་༔ དྲི་ཟ་མོས་པ་དམན་པ་གཞན་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དམན་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སླད་དུ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས

581

TI693 - 585

དཔའ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་མཛད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་
ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོབས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་བའི་དབང་གི་ཕྱིར་ཕྱུག་དར་བྲིད་པར་འགྱུར་གྱི། དམན་པ་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
ནོ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱུག་དར་བྲིད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན། འདོད་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཡིན། ཀུན་ཏུ་བཙལ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་ཡིན། བསགས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། བསགས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་

༄༅། །ཡིན། འཁྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་
བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གོས་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཡིན། དེ་འདོད་པ་ཆུང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་མེད་པས་ན་
སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན། སོགས་པ་མེད་པས་ན་བསགས་པ་ཆུད་ཟ་བ་མེད་པ་ཡིན། བསགས་པ་ཆུད་ཟ་བ་མེད་པས་ན། བསགས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་
བསྔལ་མེད་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་མེད་པས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པས་ན་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ཡིན། འཁྲུག་པ་མེད་པས་ན་ལེན་པ་མེད་པ་
ཡིན༑ ལེན་པ་མེད་པས་ན་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་རྣམས་

ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིང་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པས་མི་འགྲོ
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིང་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པས་མི་འགྲོ། གཏི་མུག་གི་བསམ་པས་མི་འགྲོ། ཁྲོ་བ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པས་མི་
འགྲོ། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣའི་བསམ་པས་མི་འགྲོ། ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པས་མི་འགྲོ། གྲགས་པ་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་འགྲོ། ཤེས་ཀྱི་བེ་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་
འགྲོ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་འགྲོ་ཞིང་བདུད་ལ་མི་འདུད། དགའ་བར་བྱ་བས་སྙེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིང་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་
ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིང་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་སྙོམས་པ་རྣམས

༄༅། །ཡིན་ནོ། །བཙུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། མཐར་གྱིས་བསོད་སྙོམས་ལེན་པ་རྣམས་
ཡིན། ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཡིན། ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན། བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་རྣམས་ཡིན། མ་ཆགས་པ་རྣམས་
ཡིན། བསོད་སྙོམས་བཟའ་བ་ལ་ཚོད་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་རྣམས་
ཡིན། རི་ལ་པོའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ན
རི་ལ་པོའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཀྱུད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བཀྱུད་དུ་དང་ལྡན་པ་སྨྲ

བསྐལ་པ་དག་མཐོང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསོད་སྙོམས་པའི་ཡི་དམ་འཛིན་ཏེ། དེ་ནམ་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་རམ། གྲོང་འདབ་ཏུ་བསོད་
སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་དང་། དབང་པོ་མི་རྒོད་པ་དང་། དབང་པོ་དུལ་བ་
དང་། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོའོ། །དེ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་ན་
བསོད་སྙོམས་མཐར་གྱིས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། མགོ་འཕང་བསྐྱོད་ཅིང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྣ་ལ་ལྷུར་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་གྲོང་ངམ། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྣ་ལ་ལྷུར་ཆེ་ཞིང་མཐོ་
བའི་གྲོང་ངམ། ཁྱིམ་བདག་ཤིང་སྣ་ལ་ལྷུར་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་གྲོང་འབྱོར་པ་དག་ཏུ་མི་འཇུག་གི་མཐའ་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། ནམ་དེའི་དོན་གྲུབ་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བསོད་

༄༅། །སྨོན་ལམ་ལ་སྦྱོར་དེ། གཞན་དུ་ན་གནས་གང་ན་ཁྲི་ཟ་བ་འམ། བ་དྲུས་མ་འམ། གྲོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དང་ཚུལ་ངན་པའི་སྤྱོད་ཆགས་སམ། བུད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། ཁྱེའུ་དང་། བུ་མོ་ཀྱལ་ཀ་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་ཡོད་པ་འམ། སྣད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ། དེ་མཐར་གྱིས་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོན་ཡོངས་སུ་ཡི་མི་ཆད་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མི་སྐྱེད། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་སྐྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པས་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པའི་བསོད་སྙོམས་ངན་ངོན་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསོད་སྙོམས་དེ་བླངས་ནས་བདག་གི་གནས་སུ་འོངས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་བཞག །རྐང་ལག་བཀྲུས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་

རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་། རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ། གནས་སུ་སོང་ནས། བསོད་སྙོམས་དེ་ལས་ཆ་གཅིག་ནི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞག་གོ །གཉིས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞག་གོ །ཆ་བཞི་པ་ནི་བདག་ཟ་སྟེ། དེ་ཟ་བ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཟ་སྟེ། ཆགས་པར་མ་ཡིན། བརྐམ་པར་མ་ཡིན། ཞེན་པར་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཊཱི་ཙམ་དུ་ལུས་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཚོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྟ་ཅང་ཡང་ཉམས་དམའ་བ་དང་། རྟ་ཅང་ཡང་ལུས་ལྷི་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཟ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟ་ཅང་ཡང་ཉམས་དམས་ན་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྟ་ཅང་ལྷིས་ན་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་བསོད་སྙོམས་དེ་ཟོས་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

༄༅། །དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདུས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་བདག་གི་ཞེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་སྙོམས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟན་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་སྟན་གཅིག་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་མི་
གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། ལམ་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣོད་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྣོད་གཅིག་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྣོད་གཅིག་པོ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དོ། །སྣོད་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མི་གཡོ་སྟེ། དེ་བས་ན་སྣོད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣོད་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན་

༄༅། །འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བཀྲམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཡིན། མི་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་གིས་ནམ་ཚོད་བཟུང་བར་གྱུར་པ་
དེའི་ཚེ་ཉི་ཚོད་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ལུས་རྟོན་པའི་ཡོ་བྱད་འདི་ལྟ་སྟེ། མར་རམ། འབྲུ་མར་རམ། སྦྲང་རྩི་འམ། བུ་རམ་འམ། རྩ་བའི་ཀྲུ་ཁྲུ་
བའམ༔ སྡོང་པོའི་ཁུ་བའམ། འབྲས་བུའི་ཁུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཟར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཟབ་མཐོང་ན་ཡང་བོང་བྲོ་བའི་སེམས་དང་། འཇུངས་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་
དོ༔ །ཡང་གལ་ཏེ་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའི་ནད་ཀྱིས་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའམ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ནད་
ཚབས་ཆེན་དེས་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱས་ལ། སྨན་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ་བར་གཞག་པས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཟབ་ཕྱིར་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་ཕྱིར་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་
ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། འདུལ་བ་ལ་མཁས་
པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན། ནུས་པ་རྣམས་ཡིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རི་
དགས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ཐག་བསྲིངས་པ་རྣམས་ཡིན། དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ན་མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་

དཀོན། ཞ ཉིས་བརྒྱ། ཞེ ༢༥༩

༄༅། །ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ལ་མཁས་ཤིང་ཚོ་ག་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་ལ་མཁས་པས་གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རྒན་རབས་དང་། བར་མ་དང་གསར་བུ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དང་། ཚིག་དང་། འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་
མི་འཇོག་ཅིང་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལྟུང་བ་ལས་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་གནས་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །གནས་དེ་དག་ལ་གུས་པ་
བྱེད་ཅིང་འཆགས་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་དེ་ལ་སྨོད་ཅིང་འགྱོད་དེ་མཐོལ་བར་བྱེད་དོ། །གནས་གང་དག་ཏུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། གང་དག་ཏུ་

མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། གང་དག་ཏུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ཏུ་འབྲིང་དང་། གང་དག་ཏུ་ཆུང་ངུར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། གང་
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡུན་ཇི་སྲིད་པ་དེ་དག་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་བོ། །དེ་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས
ཤིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་དགོན་པ་ན་གནས་ཏེ། གནས་གང་ན་འཚེ་བ་མེད་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་གནས་སོ། །གནས་གང་དག་ན་བསོད
སྙོམས་བླངས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཧ་ཅང་ཡང་མི་རིང་ཧ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བ་དང་། གནས་གང་དག་ན་ཆུ་དང་ཞིང་སྙོག་པ་མེད་པ། གཙང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ། ཆོགས
ཆུང་བ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་དག་ན་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མེ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ལོ་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གཙན

TI693 - 598

༄༅། །གཟན་བྲོ་བོ་མེད་པ། ཕྱུག་དང་ལྡན་པ་སྨན་གཡོང་དང་ལྡན་པ། ཐག་ཐུག་མེད་པ། འགྲོན་བདེ་བ། ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་
འདྲ་བ་དགའ་གནས་སོ། །དེ་གནས་དེ་དགའ་གནས་ཤིང་གང་དེས་སྟོན་ཟླ་གས་པ་དང་། སྟོན་ཐོས་པ་དེ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྦྲ་ཧྲ་ཙང་ཡང་མི་ཆེ་ཧྲ་ཙང་
ཡང་མི་ཆུང་བ་དང་། དབང་པོ་མི་རྒོད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་སོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དད་པས་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་ཚིག་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། མཚན་མ་འཛིན་ཅིང་གཉིད་ཀྱིས་མ་ལོག་པར་
ཁ་ཐོན་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སློང་དགོན་པ་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་འམ། བློན་པོ་ཆེན་པོ་འམ། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་བྲམ་ཟེ་འམ། རྒྱལ་རིགས་སམ། གྲོང་པ་འམ། ཡུལ་
གྱི་མི་དག་འོངས་ན། དེས་དེ་དག་ལ་གུས་པར་ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་གདན་བཏིང་བ་ལ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་བྱས་

ནས་གལ་ཏེ་འདུག་ན་གཅིག་ཡང་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེ་མི་འདུག་ན་གཅིག་ཡང་མི་འདུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་བྲོད་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཁྲོད་ཀྱིས
ཕྱོགས་ན་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ་དག་མི་སྐྲོད་དང་། སྤྲེའུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཙེས་པར་གནས་པ་དེ
ནི་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ་ཞེས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེ་བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པར་རུང་ན་དེ་ལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར
བྱའོ། །དེ་སྟེ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་མི་དགའ་ན་དེ་ལ་སྐྱོབ་དང་འཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེ་སྐྱོབ་དང་འཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་དགའ་ན་དེ་ལ་དེ
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ། རྒྱ་ཆེ་བ་དག་བསྟན་པར་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་དག་འོངས་ན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བྱ

T1693 - 600

༄༅། །བ་དག་བྱོ། །དེ་དེ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པས་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་
བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བས་དགོན་པ་དེ་ན་མི་འཇིགས། མི་སྐྲག །མི་དངང་བག་ཚ་བ་མེད་
ཅིང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགོན་པ་དེན་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་འདུ་འཛི་མེད་པར་གནས་པས་རི་དགས་དང་འདྲ་བ
ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་པ་ནི་རི་དགས་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རི་དགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་རི་དགས་

དག་བདག་འདིའི་ལན་བོན་གྱིས་སྒྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རི་ངར་པོ་བས་ཀྱང་རི་ངར་པོར་སྤོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
བདག་འདིའི་ལན་བོན་གྱིས་ཡི་དམ་གྱི་བར་ཆད་དམ། སེམས་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བུད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱེའུ་དང་། བུ་མོ་རྣམས་དང་འདུ་འཛི་
མི་བྱེད་ཅིང་འདུ་འཛི་དག་ཐག་རིང་པོ་བས་ཀྱང་རིང་པོར་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཐག་བསྲིངས་ཏེ་གནས་པས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། དེ་རབ་ཏུ་
དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་དགོན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཞི་བར་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་ཞི་བར་ལྟ་བས་ན་མི་དགའ་བ་དང་མི་འགྲོགས། །མི་དགའ་
བ་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་དགོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སྤྱོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་

T1693 - 602

༄༅། །གནས་པ་ནས་མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་དྲུང་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་དང་ཧ་ཅང་ཉེ་བའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། གྲོང་དང་ཧ་ཅང་རིང་བའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། ལྡུམ་ལྡུམ་ཚེར་མ་ཅན་གྱིས་གང་བའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། ཤིང་མ་ལུ་ཏ་དང་། ཀ་བྱ་ཀ་རྩུའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་གང་བའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། ཤིང་ལོ་མ་སྐམས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། སྤྲེའུ་གནས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། བྱ་གནས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། གཅན་གཟན་ཁྲོ་བོ་གནས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། འཇོན་པོ་གནས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན། མི་གཡོན་ཅན་གནས་པའི་ཤིང་དྲུང་དུ་མི་རྟེན་གྱི། གང་ན་ལུས་བག་ཡངས་ཤིང་སེམས་དགའ་བར་

འགྱུར་བའི་ཤིང་དྲུང་དེ་ལྟ་བུར་རྟེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་དྲུང་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་གབ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགུན་ནམ། དབྱིད་དམ། དབྱར་རམ། སྟོན་ཡང་རུང་སྟེ། རྩིག་དྲུང་ན་མི་
གནས། ཤིང་དྲུང་ན་མ་ཡིན། སོག་མ་སྤྱུངས་པར་མ་ཡིན། རིའི་སྐྱན་གཞོང་དུ་མ་ཡིན། ཆུ་ལྐོག་ཏུ་མ་ཡིན། གྲང་བ་སྐྱོབ་པར་ཡང་མི་བྱེད། རླུང་སྐྱོབ་པར་མ་
ཡིན། ཆར་པ་སྐྱོབ་པ་མ་ཡིན། ཉི་མ་སྐྱོབ་པ་མ་ཡིན། བསོའི་སྐྱབས་ཀྱང་མི་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་གབ་མེད་པ་པ་ནམ་ལུས་ཀྱིས་མི་
ནུས་པར་གྱུར་ན། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྨྲས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཏེ། ཅིནས་ཀྱང་བདག་གཙུག

600

TI693 - 604

༄༅། །ལག་ཁང་ན་གནས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འབད་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་སྐྱེད་དེ་ཞེན་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའི། །བདག་ཅག་གིས་བདག་ཉིད་གསོ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བླ་གབ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་གབ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་གང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། སྐྱོ་བ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་ཤི་བའི་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན། དེ་དག་རྣམ་པར་ཞོས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་

TI693 - 605

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

པར་དམར་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྔོས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྣུ་ལ་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཀེང་རུས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉེ་བར་གཞོག་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པས་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཕན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཙང་སྦྲའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་ཞ་དང་འབབ་གས་པ་མེད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གམ་ཡོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་ཟ་བ་མཐོང་ནས་མ་དད་པ་སྐྱེ་ཞིང་གཙེ་བར་སེམས་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གནས་པ་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱས

TI693 - 606

༄༅། །དགེ་སློང་རྒན་རབས་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། གསར་བུ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བར་བྱས་ལ་འགྲེང་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་མལ་
སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་དང་སྒྲུར་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པ་ནི་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་གྱི། འཕགས་པ་དང་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པ་གང་ཟག་གི་མལ་སྟན་ལ་བདར་ན
དེས་ཅིས་ཀྱང་འགྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དཀྲུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། དགེ་སློང་དེའི་བསམ་པ་ཡང་ཤེས་ནས་གདོད་སྟན་དེ་ལ་
གདོལ་བུ་དང་འདྲ་བར་དམའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟན་དེ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུར་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་

ཉི་ཁྲི། བརྒྱད་པ།

ནོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཙོག་པུ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག
པ་མ་ཡིན། སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་པ་མ་ཡིན། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་འདུག་པ་མ་ཡིན། ལུས་དུབ་པས་འདུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཙོག་པུ་པ་འདུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བཀང་བའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་
དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཙོག་པུ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་

TI693 - 608

དཀོན། ར། ཉིས་བརྒྱ། ལྔ་བཅུ། ཡེ

༄༅། །ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མལ་སྟན་ལ་མ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིན། བདག་ཉིད་ཀྱང་མལ་སྟན་མི་འདིང་། གཞན་དག་ཀྱང་འདིང་དུ་མི་
འཇུག །གདིང་བའི་ཕྱིར་བརྟ་མི་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ལོ་མས་གང་བའམ། རྩྭས་གང་བའི་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གནས་དེ་དག་ཏུ་ཉལ་བར་བྱེད་ཅིང་ས་གང་གི་ཕྱོགས་ན་
སྦྲུལ་གྱིས་གང་བའམ། སྦྲང་མ་དང་། ཤ་སྦྲང་གིས་གང་བའམ། ཁྲེང་མང་བ་དེ་དག་རིང་པོ་བས་ཀྱང་རིང་པོར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་དག་ཉལ་བ་ན་གློ་གཡས་པས
ཉལ་བར་བྱེད་དེ། རྐང་པའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་ནས། ལུས་ཆོས་གོས་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གཡོགས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡང་བའི་འདུ་
ཤེས་སུ་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱེད། སྙེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་ཅི་ཙམ་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གནས་ཤིང་

605

TI693 - 609

འཚོ་བའི་ཕྱིར་ཉལ་བར་བྱེད་ལ། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་
མང་བ་རྣམས་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། མཚན་མ་མེད་པ་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། རྒྱུན་དུ་
བསྒོམ་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། འགྲོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྡུག་པ་

༄༅། །བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་ནས་
རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་དྲང་པོ་དྲང་པོ་དང་། ལུས་བགས་ཀྱིས་གློད་པས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་
སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཇི་སྲིད་དུ་མིའི་ནང་ན་ཁ་ཟས་དང་། ཟས་སྐོམ་གཙང་མ་ཡང་རུང་། བཟང་པོ་ཡང་རུང་། ངན་པ་
ཡང་རུང་། རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རུང་། རོ་ཆུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་མེས་རེག་པ་དང་། བཙོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡུལ་ཅིང་དྲི་ང་བ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱིས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རབ་ཏུ་ཆགས་སོ། །བདག་ཅག་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་གནས་

TI693 - 611

ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་ལུས་ལ་མ་ཞེན་མ་ཆགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་དོ་
སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་ནས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་
དྲང་པོ་དྲང་པོ་དང་། ལུས་བགས་ཀྱིས་གློད་པས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །
སེམས་ཅན་གང་དག་ཁྲོ་བ་དང་། གནོད་སེམས་མང་བ། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གང་རྣམས་བདག་ལ་ཀྲོལ་བ་དང་། དཔྲོ་བ་གཙུགས་མེད་པར་ཤར་

TI693 - 612

༄༅། །གཉེར་བ་རྣམས་བྱུང་བའམ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱ་བ་དང་། གནོད་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་
བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགའ་ཚོམ་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི་བསམ་པ་ཐག་པས་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་
བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་
པ་དང་། ཁྲོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཆོས་འདི་སུ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་
དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །རྐྱེན་གང་དག་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གསོག་དེ་དག་ལ་

མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སུ་ཞིག་བདག་ལ་རྨ་འབྱིན་སླམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་མི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ལ་ཡང་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་སོ། །སྐྱོན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་རི་མོ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
འདུན་དང་། བསླབ་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྒན་རབས་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བུ་རྣམས་ལ་རི་མོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་
ནོ། །བདག་ལ་རི་མོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་བཀླས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ

དཀོན། ར ཉིས་བརྒྱ ཞེ་བཞི

༄། །དང་། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཉེས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་སྟེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ངན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་སྟེན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྤྱོང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོས་སྐྲག་པ་དང་། སློམ་ལས་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞི་བརྗོད་ཆུང་བ་དང་། སྤོབས་པ་མེད་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་དང་། མི་འགྲོད་པ་ལ་འགྲོད་པ་དང་། འགྲོད་པ་ལ་མི་འགྲོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བས 611

TI693 - 615

གླགས་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་བཅིངས་པ་དང་། རྨུགས་ཤིང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་འདོད་པ་དང་། རྫས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། རིགས་
ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། འཁོར་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་གྱི་གསང་ལ་ཚིགས་
སྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལས་འགྲོལ་བ་དང་། ཡི་དམ་འདོར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རྟོལ་བ་དང་། དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་མི་རྟོལ་བ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྡེབ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་སྡེབ་དང་། བུད་མེད་དང་སྡེབ་དང་། ཕྱེ་ཙུ་དང་བུ་མོ་དང་སྡེབ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་སྡེབ་དང་། དགོན་པ་ལ་
མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མི་ཤེས་པ་དང་། བླ་མའི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་ཏོན་གྱི་དུས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་

༄༅། །དང་། བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་དག་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། དབང་པོ་གཉེ་མྱུག་གིས
བསྒྲིབས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་དབང་པོ་གྲིམས་པ་དང་། རྒོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོས་དཀའ་བ་དང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཟུགས་དག་ལ་མཚན་མ་དང་། མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཁྲོབ་རྣམས་ལ་སེམས་མི་བྱམས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང
མི་བརྩེ་བ་དང་། ནབས་སྐྱོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཀུན་ནས་འབར་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་སོ་སོར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས
ལ་སོ་སོར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཅི་བྱས་ཅི་བྱེད་ཅི་བྱ་ཞེས་སོ་སོར་མི་རྟོག་པ་དང་། མི་བསམ་པ་ལ་སེམས་པ་དང་། མི་བརྟག་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། མི་སྨོན་པ་ལ་སྨོན་པ

དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱེད་པ་ངན་པས་གཡེངས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་
བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་མི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རྗོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། འཐབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། བརླང་བ་
དང་། རྩུབ་པ་དང་། ངོ་ཐེག་ཅན་དང་། སྒྲི་རྟོལ་ཆེ་བ་དང་། གཏུམ་པ་དང་། གདུག་པ་དང་། ངག་མི་སྙན་པ་དང་། མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་དང་། མི་གཙིགས་པར་སྨྲ་བ

༄༅། །ངང་། ངན་དུ་སྨྲ་བས་སྨྲ་བ་དང་། བརྟུན་ཟེར་བ་དང་། སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྤྲོས་པ་ལ་གཞོལ་བའི་སྐྱོན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་
སྐྱོན་ལ་མཁས་པས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དག་
ལ་སེམས་འཇུག་ཅིང་སེམས་མངོན་པར་དད་པའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ན་སྟོང་པའོ། །གང་གིས་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་མཚན་མ་གང་
དང་གང་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཅིནས་ཀྱང་ལུས་མི་དམིགས་པ་དང་། ལུས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་མི་འཇོག་པ་དང་། ལུས་ལ་སེམས་མི་

གཏོང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་མི་འཛོག་པ་དང་།སེམས་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟར་མཚན་མ་མེད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་དང་བྲལ་བས་ནང་གི་མཚན་མ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ། སྒོམ་པ་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བ་སྐྱེད་དོ། །དེ་སྒོམ་པ་མང་བས་རྟག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་གནས་པས་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལ་
ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པས་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་

616

TI693 - 620

༄༅། །སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་དེ། དེ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་ཀུན་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་གྱི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་གྱི་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ

དང་། ཚིག་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མགོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་ཏོ། །སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་བླན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ནི་མི་སྨོན་
ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ

TI693 - 622

དཀོན། ར། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ། ཕྱི

༄༅། །བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། འདུལ་བའི་ཚུལ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། འདུལ་བ་ཟབ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས།འདུལ་བ་ཞིབ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། སོ་སོར་ཐར་པའི་བསླབ་པའི་གླེང་གཞི་དང་འབྱུང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆོག་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསླབ་པ་དག་ལ

ཞིན་ཏུ་བསླབས་པ་རྣམས་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་བསླབས་པ་རྣམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་བསླབས་པ་རྣམས་
ཡིན། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་བསླབས་པས་ནཆོག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་འཐུན་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་གནས་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དམ། བྲམ་ཟེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་དང་། དེས་མཚང་འབྱུར་མེད་ལ་གཞན་དག་
ཀུང་བསླབ་པ་དེ་སྨྲེད་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། སྤྱོད་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་སྤྱོད་ལམ་བཅོས་

༄༅། །པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དི་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོག་དང༌། སྦྱོད་ཡུལ་དང༌། སྦྱོད་པ་དང༌། སྦྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛུད། སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། གཞན་དག་གིས་བྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་གཟིངས་སྟོད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད། གཞན་དག་ལ་བྱིན་ན་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་ལ་བྱིན་ཅིག་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཅག་གིར་གྱུར་ལ། གཞན་དག་གིར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་མི་སྐྱེད། འདི་སྙམ་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད

འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན
དུ་འབད་པར་བྱ། བཙལ་བར་བྱའི། བདག་ཅག་གིས་དེར་སེར་སྣ་དང་། ཕྲག་དོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ
སེམས་སྙོམས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི
སེམས་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པ་དག་སྦྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས

TI693 - 626

༄༅། །སྲུང་། བཟོད་པ་སྒོམ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད། ཤེས་རབ་སྒོམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་
ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི། གཉིས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་གི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པས་སྒྲུབ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བོ། །དེ་དག་འཁོར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ནས་བདག་ཉིད་བྱུང་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་
འབྱིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་འབྱིན་གྱི་སྡུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན
ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་ལ་བུ་སྡུག་པ་ཕངས་པ་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་ཅིག་ཡོད་ལ། བུ་དེ་དག་ལ་ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་དེ་མཚུངས་པར་བྱམས་

ཤིང་། མཚུངས་པར་སྦྱོར་བར་གྱུར་བ་ལས་དེའི་བུ་དེ་དག་བྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། གོག་པ་མི་ཤེས་པ་མི་མཁས་པ་དག་ཅག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་དེའི་
ཁྱིམ་མེ་འབར་ཏེ། དེའི་བུ་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་འཐོན་པར་གྱུར་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་དེ་འདི་ནི་སྡུར་ཇེ་དབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཕྱིས་
འདི་དབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ལྷུར་སེམས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་
ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་དེ་བུ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པས་དེ་གང་དང་གང་དག་ཇི་ལྟར་མཛལ་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་འབྱིན་ཏོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན

༄༅། །ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གྲིས་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ། འགྲོ་བ་དྲུག་སོ་སོར་གནས་པ་དེ་དག་འཁོར་བའི་ཁྲིམ་མི་ཐར་བ
ནས་གང་དང་གང་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་འདྲེན་ཏོ། །ཕྱུང་ནས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཞི་བར་རབ་ཏུ་གཞོག་གོ །རིགས
ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ལ་མཆོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནན་ཏན་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་བ

དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཡིད་མ་མི་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་མི་
གཏོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བས་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ
སྟེ། ཆོས་ལ་མཆོད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན
ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན

TI693 - 630

༄༅། །ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་ཡི་དམ་བཏང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། སྨྲས་པ་ལས་
ཉམས་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མེད་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ལ་མཆོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་
རིམ་གྲོ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་

པ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བདག་ནི་གྲོགས་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། གཉེན་ཚ་ཤེས་དང་། སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ལ་ཤིབ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། བདག་གིས་གཟུགས་མི་སྡུག་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་བདག་གིས་གོས་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་བགོས་ཏེ། ཚུལ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཏོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། སྤྲང་བའི་རྒྱུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་མགོ་བྲེགས་ཤིང་ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཏེ་གྲོང་ནས་གྲོང་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན༑ གདོལ་བུ་དང་འདྲ་བར་དམན་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། བདག་ནི་བསོད་སྙོམས་པ་སྟེ། བདག་གི་འཚོ

༄༅། །ཁ་གཉན་ལ་རག་ལུས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། བརྟས་པའི་བསོད་སྙོམས་ངན་ངོན་ལེན་ཏོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། བདག་གིས་
སློབ་དཔོན་དང་། བླ་མ་དང་། སྦྱིན་པའི་གནས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། བདག་གིས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆོག་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེས་མགུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་འཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ང་
རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཁྲོས་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བཟོད་པ་མང་བར་བྱའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་
དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བརྟན་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན། གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཇོག གཞན་གྱིས་
མི་བཀྲི། སྟོན་པ་གཞན་མེད་པས་ཡང་དག་པར་ལྡན་བ་རྣམས་ཡིན། གཡོ་དང་སྒྱུས་སྦྱོར་པ་དང་བྲལ་བས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཀྱུ་ཀྱུ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་པས་དྲང་བ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་བས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། རྒྱུད་དང་བས་སྒྲིབ་པ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
ཡིན༑ སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་བྲལ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིན། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚོལ་བས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་
བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་

630

TI693 - 634

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་འགའ་ཙམ་ཞིག་ཉན་པར་གསོལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ངས་བསྟན་གྱིས་ལེགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་མ་

TI693 - 635

ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ་
དང་མུ་ཞེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་
པར་མཛད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐལ་པ་དུ་མ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་
མེད། གྲངས་མེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་གཞན་དག་དང་། ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་

TI693 - 636

༄༅། །ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་བ་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་
པ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚིག་
དང་ཡི་གེ་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་དྲི་བ་ཐ་དད་དུ་དྲིས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་དྲིས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་སྤོབས་པ་
བསྟན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་བ་ལ་ལུང་བསྟན་པའི་སྤོབས་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྱུ

TI693 - 637

སྟོང་དུ་མ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དང་གཞན་དག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཐའ་འམ་མུ་མི་རྙེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚད་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་གྱུར་ན། དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་གཞན་དང་གཞན་ལ་མོས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གཟུགས་གཞན་དང་

༄༅། །གཞན་ཡེ་བར་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་གྱིས་གཟིགས་ཀྱི་མིའི་མིག་གིས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུ་གྲངས་དང་བསམ་པ་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱག་གི་མཐིལ་ནས་སྐྱ་རེའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སྒྲ་དབྱངས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཕྱུང་སྟེ། བརྗོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་བདག་བདག་གི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་སོ་

TI693 - 639

སོར་གསན་ཏོ། །སོ་སོར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ། མི་ཟད་པ། ལྷུ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་། བསམ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྗེས་སུ་སེམས་ལ། སོ་སོན་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སེམས་ཅན་འདི་ནི་འདི་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །སེམས་ཅན་འདི་ནི་འདི་ལ་སེམས་སོ། །སེམས་ཅན་འདི་ནི་ལས་འདི་བྱེད་དོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ། རྒྱུན་མི་ཆད་

༄༅། །པར་མཉམ་པར་གཞག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྙེལ་ངེས་པ་མེད། དབང་པོ་བསྒྲུད་པ་
མེད་ཀྱ། སེམས་འཁྲུགས་པ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ་སྟེ་ཞི་བ། རབ་
ཏུ་ཞི་བ། ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པ་དེའི་སེམས་ནི་བསྒྲུད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་བསྒྲུད་པས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། རྟོལ་མེད་པ། ཟག་པ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ། མཉམ་
པ་ཉིད་ཐོབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་ལམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཏིང་

637

TI693 - 641

དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ།

ངེ་འཛིན་རེ་རེས་སྤྱོད་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཚེའི་བར་དུ་སྤྱོད་ན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག
པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔག་པ
དང་། བསམ་པ་དང་། བརྟག་པར་མི་ནུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐལ་པ་གྲངས་མ
མཆིས་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས
ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང

༄༅། །དག་པར་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་
བགྲང་བར་བྱའི། ཐོག་མའི་སེམས་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སུས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྐྱིད་དེ་བ། ལེགས་པར་བགྱིད་པའི་ལས་བགྱིད་
པ༑ ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ། དད་པ་དང་། མོས་པ་མང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་ལགས་ན། སུ་དག་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་
ཆུབ་པར་བགྱིད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རི་དང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ

འདི་འདྲ་བ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་བར་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ནེམ་ནུར་མི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུའམ༑ རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ནུབ་བདུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་ཅིང་སེམས་མ་འཁྲུགས་པར་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་། དད་པ་དྲག་པོས་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་རྗེས་སུ་སེམས་ལ་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་དེས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཉེ་བར་གཞག་ནས། གཙང་བས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ། དད་པ་མངོན་དུ་བྱས

༄༅། །ལ་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ནུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་མི་བྱེད་དམ་ཆོག་མཆོད་བར་བྱེད་ན། དེ་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཞིང་འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མདུན་ན་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་
བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ཆ་ཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ཆ་ཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་མི་བཟད་པ་རྩུབ་པ་ཚ་བའི་བསམ་པས་གནོད་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་དགྲར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རིགས་

TI693 - 645

ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་འདི་ལ་དད་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་
དང་། སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ཚོར་བས་དེ་དང་དེ་དག་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་གིས་ཐོས་པར་ངེས་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེར་འདུས་པའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཀྱི་མའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
འདི་སྟོན་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཐོས་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྙམ་མོ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྱུང་སྟེ། ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
མངོན་པར་བཀབ་བོ། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་བཀབ་ནས། དབུ་མངོན་པར་བཀབ་བོ། །དབུ་མངོན་པར་བཀབ་ནས། སྐུ་མངོན་པར་བཀབ་བོ། །སྐུ་མངོན་

༄༅། །ཕར་བཀབ་ནས། སེང་གེའི་ཁྲི་མངོན་པར་བཀབ་བོ། །སེང་གེའི་ཁྲི་མངོན་པར་བཀབ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་མངོན་པར་བཀབ་བོ། །དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་འཁོར། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་འཁོར་མངོན་པར་བཀབ་བོ༔ །དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་བཀབ་བོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་འཁོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་འདྲ་བའི་ལྷུགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བརྟན་གསུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་རྣམས་དད་པར་གྱིས་ཤིག རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱེད་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས

TI693 - 647

གྱིས་བསྟན་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ནི་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་གོ །སྟོན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དོ།། །།འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་བདུན་པ་སྟེ་ཐམ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་སུ་འང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་གཟུགས་སུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་

༄༅། །ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་
པར་མི་ཆགས་སོ། །སའི་ཁམས་སུ་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་སའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་
དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་
ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་

པར་ན་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །བདག་ཏུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་བདག་ཏུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཅན་དུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེད་བུར་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེད་བུར་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །

T1693 - 650

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་འང་འདོགས་པ། དོན་དམ་པར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ༑ །བྱང་ཆུབ་ཏུ་འང་འདོགས་པ། དོན་དམ་པར་ན་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་གང་མིང་དང་། འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གནས་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཁས་ཤིང་དོན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ༑ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། མི་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། མི་འཇིག་པའི་ཆོས་
ཉིད་དང་། མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྨྲར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་
མི་སྐྱེའོ། །མི་འགག་གོ །མི་འཇིག་གོ །མི་ལེན་ཏོ། །མི་འདོར་རོ། །ཡི་གེ་དག་གིས་སྨྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བརྗོད་དོ། །སྤྲོས་པས་མི་
རྟོགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པར་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཞི་བའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་

དཀོན། ར། ཉིས་བརྒྱ་སོ་བརྒྱད། ༢༣༨

༄༅། །གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་མི་འཇིག་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ། གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་ལ་ཡང་དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ཁོང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མགོའི་ཐོད་ལ་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

TI693 - 653

དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཙུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་གསོག་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། གསོབ་ཉིད་དང་། སྙིང་པོ་
མེད་པ་ཉིད་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་
དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ནི་འདི་ལྟར་གསོག འདི་ལྟར་གསོབ། འདི་ལྟར་སྙིང་
པོ་མེད་པ། འདི་ལྟར་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ། འདི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ། འདི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ། འདི་ལྟར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། འདི་ལྟར་མི་གནས་པ། འདི་ལྟར་གཡོ་
བ། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་འདི་དག་སྐྱེ་བར་སྣང་ངོ་། །གནས་པ་དང་འཇིག་པར་ཡང་སྣང་ངོ་སྙམ་མོ། །དེ་དག་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། ཡང་

ཕ

༄༅། །ཆོས་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་རྣམས་ཡིན། ཆོས་འདི་རྣམས་འགག་པའི་རྒྱུ་ནི་གང་རྣམས་ཡིན་སྙམ་མོ། །དེ་དག་འདི་ལྟར་སེམས་
ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་འདི་དག་སྐྱེས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མ་རིག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །མ་རིག་པ་ལ་རྟེན་པའོ། །མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་
བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་མིང་དང་གཟུགས་སུ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིང་
དང་གཟུགས་སུ་བཏགས་ན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྣམས་སུ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་ན་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །རེག་པ་ཡོད་ན་ཚོར་བ་སྣང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུས་བྱིས་པ་རྣམས་སྲེད་པས་ཉེན་པར་འགྱུར་རོ། །སྲེད་པས་ཉེན་ན་ལེན་པ་འཛིན་ཏོ། །ལེན་པ་བཟུང་ན་སྲིད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་

T1693 - 655

ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྒ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་རྒ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཤི་བ་ལ་གནས་པའི་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་
འདོན་པ་དང་། ཡི་མུག་པ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་
ན༑ མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་མ་རིག་པ་སྤྱང་བར་ནན་ཏན་བྱའོ། །མ་རིག་པ་གཞིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ནན་
ཏན་བྱའོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ། མ་རིག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་འདི་དག་འགག་
པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ན། དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་

TT693 - 656

༄༅། །ན་མི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་པ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀུན་མི་འབྱུང་ངོ་། །
འགྲོ་བ་རྣམས་ཀུན་མི་འབྱུང་ངོ་། །འཁོར་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཡང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་
དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཤེས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་ཅི་བདག་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། འོན་ཏེ་
ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་སམ། ཅི་མཐོ་ཞིང་ཕྱུག་པོའམ། འོན་ཏེ་དམའ་ཞིང་དབུལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་སམ། གང་དུ་སྐྱེས་སྙམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་རིགས་

T1693 - 657

མ་ཐོབ་ཞིང་ཕྱུག་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དེ་ལ་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཏེ་དམའ་ཞིང་དབུལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། བདག་འདི་ལྷ་བུའི་རིགས་
སུ་སྐྱེས་པ་ལས་བདག་གིས་སྔོན་ལས་འདྲེན་མར་བྱས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་དེའི་རྒྱུས་སྐྱོ་བ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་བ་མང་བར་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་
ངོ་༑ །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། བདག་ནི་རང་ཆགས་པ་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་བསྒྲལ་བར་བྱ། རང་གྲོལ་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་
དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་སྙམ་ནས། དེ་དེའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་ལ་མི་རྟེན་ཅིང་སྙོམ་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་
ཉན་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཟད་དེ་ཀུན་བྱང་བར་གྱུར་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཤིག་སྤྱངས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་རངས་ 654

TI693 - 658

༄༅། །པ་སྐྱེད་དོ། །གང་མ་སྤྱངས་པ་དེ་དག་ནི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་ཞིང་འབད་དོ། །དེ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་འཕེལ་བ
དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་གྱུར་ཅེས་དེ་སྙམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེའི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་
དད་པ་དང་རངས་པ་སྐྱེད་དོ། །གང་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་ཞིང་འབད་དོ། །དེ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ན་དགེ་བའི་ཆོས
རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར། སྡིག་པ་རྣམས་ནི་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་མཁན་པོ་ཅུང་ཟད་དུ་ཐོས་པའམ་མང་དུ་ཐོས
པའམ། ཤེས་པའམ། མི་ཤེས་པའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ཅན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ

དགའ་ཞིང་དད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཁན་པོ་ལ་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་ཡོད་ཅིང་རྗེས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ན་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་དེ་དག་ལ་མཁན་པོར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་རངས་པ་འཐོབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་འཐུན་པར་སྤྱོད་
པ་ཡིན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་སྟོན་པ་གང་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་
སྟོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། སྦྱིན་པའི་གནས་ཆེན་པོ་

༄༅། །སྟེ། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་དེའི་གཞིས་དགའ་བ་དང་དད་པ
དང་རངས་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡིན་པ་ནི་བདག་གིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས
བསྟན་པའི་ལམ་གང་བཅས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་གིས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་འདའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་རིམ་གྲོ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང
བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སུའི་བསོད་སྙོམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅེས་སེམས་ཤིང་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས
དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་སྙོམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱིས། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསོད་སྙོམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཆེ་བ

དང་། མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྙོམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་
རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་འདི་དག་འདུ་ཤེས་ཅི་དང་ལྡན་ཞིང་བདག་ལ་བསོད་སྙོམས་སྟེར་སྙམ་ཞིང་། དེ་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་སེམས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་
དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན། སྦྱིན་པའི་གནས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་བདག་ལ་བསོད་སྙོམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཀྱིས། ཅིནས་ཀྱང་བདག་གིས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་
ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱིན་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པའི་

TI693 - 662

༄༅། །སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ་ཞེས་སེམས་ཤིང་། དེས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་པ་དང་
ཐོབ་ཞིང་། །བདག་དགེ་སློང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའོ། །བདག་ལ་ལོ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུང་ཐོབ་མ་དང་ཐམས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་
འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི
བདག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁེངས་པ་དག་ལ་དམའ་བ་རྣམས་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཅན་དག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་རྣམས་

TI693 - 663

ཡིན༔ གྱུ་གྱུ་ཅན་དག་ལ་དྲང་པོ་རྣམས་ཡིན། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དག་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། ཁ་མི་མཁས་པ་དག་ལ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། རྩུབ་པ་དག་ལ་
འཇམ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན། ཁྲོ་བ་དག་ལ་བཟོད་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། གཏུམ་པ་དག་ལ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་བ་དག་ལ་སྙིང་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན། སེར་སྣ་ཅན་དག་ལ་བགོ་ཤའ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །བཅུ་གང་ཞེ
ན༔ འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱོན་མེད་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། མ་འབགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་

༄༅། །ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བ་མཉམ་པས་སེམས་སྙོམས་པ་རྣམས་ཡིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཆུང་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཡིན༔ གོས་པ་མེད་པས་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན། ཉམ་ཉུར་མེད་པའི་
སེམས་དང་ལྡན་པས་དད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པས་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རབ་རྣོ་བས་དབང་པོ་མི་རྟུལ་བ་རྣམས་ཡིན། གནོད་
སེམས་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཅི་ཆོས་དེ་དག་ཚོགས་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་ལ་ལ་མཚང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ཆོས་
ཚོགས་པ་དེ་དག་ལས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ། མ་འདྲེས་པ། མ་འབགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་
རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་དག་ཚོགས་པས་སྐྱེའི། མ་ཚོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་
ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱེའོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་འཆོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་

༄༅། །གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་སྤོས་ཀྱི་བྱུག་པ་འབུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དག་ལ་ཁྲུས་ཀྱི་སྤོས་ཆུ་འབུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་ཕྱག་དར་དང་། སྐྱོང་ཞུལ་བྱ་བ་འབུལ་བ་དང་། ཕ་མ་དག་ལ་ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་ལ་ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པས་མ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡོངས་སུ་སྔོ་ཞིང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱེའོ། །

རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། འདུ་འཛི་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡུལ་གྱི་ཉེས་པས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་པ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་ཅིང་བརྩོན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསླབས་པ་རྣམས་ཡིན། གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། མལ་ཆ་ངན་ངོན་དང་། ནད་ཀྱི་རྐྱེན་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་ངན་ངོན་དག་གིས་ཆོག་པ་རྣམས་ཡིན། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་དང་། ཡོ་བྱད་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། རྟག་པར་འཇིགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུལ་རྣམས་ལས་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཡིན། དབེན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་རྟག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་

TI693 - 668

༄༅། །ཀྱེ་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་
ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ཁ་གསག་གི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
ཡིན༑ བརྡའི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། གཞོགས་སློང་གི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། མི་རིགས་པར་བཙལ་བའི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་མ
ཡིན་པའི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚེད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཚེད་པ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཚེད་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ
རྣམས་ཡིན། ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཚེད་པས་ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་

665

TI693 - 669

འཚོས་པ་དང་། ཁ་གསག་གི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙེད་པའི་རྒྱུ་སྙེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་འཚོས་པ་མི་
བྱེད།༑ ངག་གིས་ཚུལ་འཚོས་པ་མི་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་འཚོས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཚོས་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་
པ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་མཐོང་ན། སྤྱོད་ལམ་མི་འཚོས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལམ་མི་འཚོས་ཞེན། གཞའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྐྱོ་བར་ལྟ་བ་
དང་།༑ སྤྲིབ་པ་མེད་པར་ལྟ་བས་གོམས་པ་བགས་ཀྱིས་དལ་དལ་ནས་འདོར་ཞིང་འདེགས་པ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཚོས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངག་གི་ཚུལ་
འཚོས་པ་མི་བྱེད་ཅེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྙེད་པའི་རྒྱུ་སྙེད་པའི་ཕྱིར་གཙོམ་བསྐྱངས་ཤིང་སྨྲ་བ་མ་ཡིན། འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན། དགའ་བར་སྨྲ་བ་མ་

T1693 - 670

༄༅། །ཡིན། ཇེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ངག་གི་རྩོལ་འཚོས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་འཚོས་པ་མི་
བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པའམ། སྦྱིན་པའི་བདག་པོས་རྙེད་པ་བསྔབས་ན། ཚིག་གིས་འདོད་པ་ཆུང་བར་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚིག་གིས་འདོད་པ་ཆུང་ལ། སེམས་ཀྱིས་རྙེད་པ་འདོད་པ་འདི་ནི་ངན་གྱི་གདུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱིས་རྩོལ་འཚོས་པ་མི་
བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོལ་འཚོས་པ་དང་། །ཁ་གསག་གི་རྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བཟའི་རྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པའམ། སྦྱིན་བདག་མཐོང་ན་བདག་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་སོ། །བདག་ལྷུང་བཟེད་ཀྱིས་ཕོངས་སོ། །བདག་ནད་ཀྱི་རྐྱེན་སྨན་ཕོངས་སོ་ཞེས་བཟ

མི་བྱེད་ཅིང་། སྦྱིན་པ་བྱེད་པའམ། སྦྱིན་བདག་ལ་མི་སློང་ཞིང་ཚིག་ཏུ་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པའི་ཀླད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་
གཞོགས་སློངས་ཀྱི་ཀླད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་མཐོང་ན་བདག་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་དངོས་
པོ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་བྱིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་ཕན་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་བྱས་སོ། །དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་རིག་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པའོ། །འདོད་པ་ཆུང་
བའོ་ཞེས་འདི་དང་འདི་བྱིན་ནོ། །བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ་བླངས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཀྱི་ཚིག་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཞོགས་སློངས་ཀྱི་ཀླད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རིགས་པར་བཙལ་བའི་ཀླད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །དཔའ་ནི་ལུས་ལ་རྨ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་རྨ་བྱུང་བར་སྙེད་པ་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྨ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྙེད་པའི་རྒྱུ་སྙེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་སྤྱོད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་རྨ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྙེད་པ་ལ་སློན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་སྙེད་པ་དག་ལ་གནོད་སེམས་མང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རིགས་པ་བཙལ་བའི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲང་ལ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། གཞལ་བ་ལ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གཡོས་སྙེད་པ་མི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིན་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དང་འདྲེས་པའམ། ཆོས་ཀྱི་དང་འདྲེས་པའམ། དགེ་
འདུན་གྱི་དང་འདྲེས་པའམ། མ་བྱིན་པའམ། མ་གནང་བ་དེ་དག་མི་ལེན་ཅིང་བདག་གིར་མི་བྱེད། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྙེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙེད་པ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙེད་
པ་སྙེད་ཀྱང་བདག་གིར་མི་བྱེད་ནོར་དུ་མི་རྩི་ཚོགས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་། དུས་དུས་སུ་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཕ་མ་དང་། མཛའ་བོ་དང་། བློན་པོ་དང་། གཉེན་
བཤེས་དང་། སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་དག་ལ་གཏོང་ཞིང་། དུས་དུས་སུ་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེན་པ་མེད་

༄༅། །པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །རྙེད་པ་མ་རྙེད་ན་ཡང་སྐྱོ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཡི་མི་ཆད་དེ། སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་
རྣམས་ལ་མ་དད་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་ཆོས་དང་འཐུན་པའི་རྙེད་པ། དགེ་འདུན་གྱིར་གཏོགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྔགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
མ་སྨད་པ། ལྷས་བསྔོད་པ། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པས་མི་དབྱུ་བས་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ན་གནས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་

T1693 - 675

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

སྐྱོའོ༔ །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །
གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །དེ་དག་ལམ་དང་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །བསམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
མངོན་པར་མི་ལྟུའོ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ། བྱང་ཆུབ་ལ་བབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་

༄༅། ཧཱུྃ། །ཁཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ངག་གིས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ཤིང་ངག་གི་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་ངན་དུ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན། རིགས་པར་སྨྲ་ཞིང་མི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་སྨྲ་ཞིང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྨོད་པ་རྣམས་ཡིན། སྨད་པའི་ལས་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སུན་མི་འབྱིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་

སུ་སྒྲོང་ཞིང་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་གཉེར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་གསལ་བ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་བྱང་བ་རྣམས་ཡིན། གནོད་སེམས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཐབ་དང་
མདུད་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་

༄༅། །གཉེར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་པ་བདག་གིས་འཚལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་བཞིན་འཛུམ་པ་ལགས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བས་ན་ཁྲོ་གཉེར་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་བཞིན་འཛུམ་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བས་ན་ཁྲོ་གཉེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་རབ་ཏུ་འབར་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞི་

སྡང་གི་མེས་རབ་ཏུ་འབར་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཏི་མུག་གི་མེས་རབ་ཏུ་དཀྲུགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ༔ །འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ༔ །འཇིག་རྟེན་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམ་པས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུར

༄༅། །བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་བརྟན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོལ་ཞིང་
འབད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་མའི་དུས་ཕྱི་མའི་ཚེ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཇིག་
ཅིང་བསྣུབ་པ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཚེ། མདོ་སྡེ་རྒྱ་
ཆེན་པོ། རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མོ་དང་འདྲ་བ་དག་འཛིན་ཅིང་ཀློག་ལ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་

ལ་ཡང་རྗོད་ཅིང་སྟོན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག
ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ
བདུད་རྩིར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་དུ་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། རྩིའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ
དང་། བཙལ་ནས་ཀྱང་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་མཚན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་རྣམས

༄༅། །ཡིན། ལུས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་གནས་ལ་རྗེས་སུ་སྟེན་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བཤད་པའི་ལམ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་གནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཡིན། འཕགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསླབས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚངས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་པོ་བྲང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོས་བཙུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན

TI693 - 683

ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་བསྐུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་
རྣམས་ཡིན། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒུལ་བ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀློང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་རྣམས་ཡིན། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་

༄༅། །བསྡུ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པ་ཅན་དང་། གཏི་མུག་གི་བསམ་པ་ཅན་དང་། དམའ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བར་མའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཞེན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཡུན་རིང་པོའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གཏུམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚོག་ཞེས་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
གཟུགས། བདུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདུད་ཀྱི་གཟུགས། ཚངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚངས་པའི་

༄༅། །གཟུགས། བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཟུགས། ཁྱིམ་བདག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱིམ་བདག་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་རྣམ་
པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚོག་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་པ་རྣམས་ཡིན
ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲང་བ་རྣམས་ཡིན། འཇམ་པ་རྣམས་ཡིན། སྒྱུ་སྒྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། གནོད་སེམས་མེད་པའི་སེམས་དང་

TI693 - 687

དཀོན་བརྩེགས། ཀ

ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན། མི་བརླང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཡིན། རྩུབ་པ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ཡིན། བཟོད་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན། དེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བ་
ཡོངས་སུ་དག་པས་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་དང་འཐུན་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། ཁོང་ཡངས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོད་པ་རྣམས་

T1693 - 688

༄༅། །ཡིན། སྐལ་པ་མཉམ་པ་རྣམས་ཡིན། ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། སྨོན་པ་གཞན་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་
བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕན་པའི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུད་དོ། །བདེ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཕན་པ་སྨྲ་བ་
དང་། དོན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། རིགས་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་བྱ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་དོན་འཐུན་པ་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་དོན་འཐུན་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཕན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ཆོས་སྦྱིན་པའོ། །བདེ་བའི་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའོ། །མི་ཟད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ལམ་གྱི་ལུང་

སྒྲོན་པའོ། །ཕན་པར་སྨྲ་བ་ཞིག་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟན་པའོ། །དོན་དུ་སྨྲ་བ་ཞིག་དང་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པའོ། །ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་ཞིག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་དང་
འཕྲུན་པར་ཆོས་བསྟན་པའོ། །རིགས་པར་སྨྲ་བ་ཞིག་དང་དོན་ཡང་དག་པར་རྒྱུད་མི་གསོན་པའོ། །དོན་བྲུ་བ་ཞིག་དང་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བའི་གནས་སུ
གཞོག་པའོ། །ཟང་ཟིང་གིས་དོན་འཕྲུན་པ་ཞིག་དང་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། བལྟུགས་པ་དང་། བཏུང་བ་དང་། གཞིབ་པ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དུ
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་དོན་འཕྲུན་པ་ཞིག་དང་གསེར་དང་། ནོར་བུ་དང་། མུ་ཏིག་དང་། བཻ་ཌཱུརྱ་དང་། དུང་དང་། མན་ཤེལ
དང་། བྱི་རུ་དང་། ས་ལེ་སྦྲམ་དང་། དངུལ་དང་། རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། བཞོན་པ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ

༄༅། །དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམས་ཡིན། སྤྱོད་ལམ་སྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
རྣམས་ཡིན། བལྟན་དགའ་བ་རྣམས་ཡིན། བལྟན་འཇམ་པ་རྣམས་ཡིན། བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན། བལྟན་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ཡིན། བལྟན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན། བལྟན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཆིམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན། བལྟན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
དང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་བཅའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིགས་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་
རྣམས་ཡིན། འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ནས་འདོན་པ་རྣམས་ཡིན། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ་རྣམས་ཡིན། མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྨན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། རྟེན་མེད་པ་དག་ལ་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིན། གནས་མེད་པ་དག་ལ་གནས་པ་རྣམས་
ཡིན། སྐྱབས་མེད་པ་དག་ལ་སྐྱབས་རྣམས་ཡིན། གླིང་མེད་པ་དག་ལ་གླིང་རྣམས་ཡིན། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་དག་ལ་དཔུང་གཉེན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་
བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་བཅའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩེའི་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་

TI693 - 692

༄༅། །རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩེའི་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་ཆེན་པོ་བལྟན་བཟང་བཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྩ་བས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ནད་པ་རྣམས་ཉེ་བར་འཚོའོ། །སྡོང་པོ་དང་། ཡལ་ག་རྣམས་དང་། ལོ་མ་རྣམས་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། མཐོང་བ་
དང་། མནམས་པ་དང་། མྱངས་པ་དང་། རེག་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ནད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་མྱངས་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱས་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་

ནོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩིའི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཅི་ནུས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ནད་པ་རྣམས་ལ་རྩི་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། གྲང་དང་ལྷགས་པ་དང་ཉིམས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་གུས་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་སྨྲ། ཕྱག་འཚལ༔ ལྷུང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་འདུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་བྱ་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་ནོར་དང་། འབྲུ

༄༅། །ངང༔ མཛོད་དང་། བང་བ་གཏོང་བ་དང་། བྲན་ཕོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་མི་དང་། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ལ་བགོ་བཤས་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་
ན༔ འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་

ལ༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད། བཀུར་སྟི་བྱེད། བསྙེ་སྣང་བྱེད། མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་
ལ༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་སྟོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་བདག
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་

༄༅། །ཧོ༔ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་ཏོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་ཡང་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་ཀྱང་དེ་དག་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པའི་
ཚེ༔ རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་གང་ལྟ་བུར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་ན་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཉོན་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ནི་གླིང་བཞིར་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ནི་བདག་ཅག་གིས་སྣང་བར་

TI693 - 697

བྱེའོ། །བདག་ཅག་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞེས་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཟླ་བ་དང་
ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་ན་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། བསྒྲིམ་པ་འམ། མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། དེ་ཅིནས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྲུལ་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་

T1693 - 698

༄༅། །ལྷུན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞུར་དུ་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བཙུགས་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པས་སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་

དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། མ་འབགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ལྷུན་

པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན། བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། བསམ་

གཏན་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྲོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་ཆད། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་འདས་པ་
དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པའི་ཚེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྣམ་
པ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་འགུལ་ཏེ། རབ་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རི་རབ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་གམ། རི་བཏང་

༄༅། །ཐུབ་ནས། རི་བདུད་འདུལ་ཆེན་པོ་དག་གམ། ཁོར་ཡུག་གི་རི་འམ། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཆེན་པོ་དག་གམ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རི་ནག་པོ་ཆེའི་རི་
དང་། རི་ནག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་ག་ལ་གདན་བ་དང་། གཡས་མགོའི་རི་གདན་བ་དེ་ལོགས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུད་པར་
གྱུར་ཏོ། །གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ངམ། འབྲས་བུའི་ཤིང་ངམ། སྤོས་ཀྱི་ཤིང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཡས་མགོའི་རི་གདན་བ་དེ་ལོགས་སུ་འདུད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་
བ་འབུལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཀྱང་ན་བཟའ་དང་། རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རི་རབ་ཙམ་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་

པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཟུས་ཏེ་འདུད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མེ་ཏོག་མན་དཱ་ར་བ་དང་། མན་དཱ་ར་བ་ཆེན་པོ་དག་འཐོར་བར་གྱུར་ཏོ། །ལྷའི་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཏེ། གོས་གཡོ་བ་ཅིང་ཙ་ཙོ་དང་། གཞན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ༔ ལྷ་རྫས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་འཐོར་བར་གྱུར་ཅིང་། ཀྱེ་མ་འོ་དེང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། ཀྱེ་མ་འོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གྲག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་སྟེ༔ སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བསགས་པ་ཡིན་ན། གང་འདི་ལ་དད་པ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ལྷ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད

༄༅། །པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲུག་ལྟར་སྒྲ་ཨུ་རུ་རུ་འབྱིན། སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤོས་ཀྱི་སྤྲིན་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ག་ཡ་མགོའི་རི་ལ་སྤོས་ཆུའི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་མི་སྣང་ངོ་། །ཀླུའི་བུ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཀླུའི་ང་རོའི་སྒྲ་འབྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དྲི་ཟ་དང་མི་འམ་ཅི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་སྙན་ཅིང་ཟབ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་ཅིང་ག་ཡ་མགོའི་རི་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་པད་མའི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་

699

T1693 - 703

དང་༑ གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་མི་རྟོག་དང་། བདུག་སྤོས་དང་། སྤོས་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། ན་བཟའ་
དང་༑ གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་དག་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགབ་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་དག་ནས་འོད་ཟེར་མང་པོ་བཀྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་ཁ་དོག་སྣ་
ཚོགས༑ གཟུགས་སྣ་ཚོགས། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཤ་སྟག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ལི་བ་ཀྲན་
དང་༑ ཤེལ་དང་། དངུལ་གྱི་ཁ་དོག་སྟེ། དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་ཅིང་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་འགྱུར་

༄༅། །ཏེ། འཁོར་ནས་ག་ཡ་མགོའི་རི་ལ་བསྐོར་བ་བྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག
ཏུ་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀླུང་ཡང་བདེ་བར་ལངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་དང་། མཆོད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་འདི་བྱུང་བའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི
མ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་གོ །སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་མ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ
ནས་ག་ཡ་མགོའི་རི་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དཔུང་དང་བཅས་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་འཁོར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ཤིང་འདུག་འདུག་པ་ལས་དེ་སྟན་ལས

ལངས་ནས་བདག་གི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆོད་པ་བླངས་ནས། ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས༑ བརྩོན་པ་བྱས། རིམ་གྲོ་བྱས། མཆོད་པ་བྱས། བསྙེ་སྣང་བྱས། རིམ་གྲོ་བྱས་སོ། །བཀུར་སྟི་དང་། བརྩོན་པ་དང་། རིམ་གྲོ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྙེ་སྣང་དང་། རིམ་གྲོ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེ་རབས་གཞན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ག་ཡ་མགོའི་རི་འདི་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་དག་དང་། ཚུལ་འདི་ཉིད་དག་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་དག་གིས་བསྟན་པ་བདག་གིས་མངོན་པར་དྲན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མི་འཆི་བ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པར་གྱུར་པའི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་

དཀོན། ར

༄༅། །ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེར་ཚོགས་པའི་ནང་ན་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་འདིས་དེ་སྲིད་ཅིག་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ
གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་དེ་སྙེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། འདིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལས་མ་བསྒྱུར་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས། ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སྙེད་དུ་མང་བ་ཞིག་བསྙེན
བཀུར་བགྱིས་ན། ཅིའི་རྒྱུ་ཅིའི་རྐྱེན་གྱིས་འདིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལས་མ་བསྒྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི

གྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆེན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པ། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་
ཆེ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བས་གང་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཙུད་པ་དང་། གཟིངས་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་
ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་འདི་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མི་འཆི་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོན་ཅིག དེ་ནས་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཚེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུར་མཉམ་ཞིང་བཻ་ཌཱུ་རྱའི་གཞིར་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། རི་ནག་པོ་མེད་ཅིང་ཤིང་ཐམ་ལ་པ་མེད་ལ། གནས་གནས་དག་ན་ཡང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཤ་སྟག་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །གནས་གནས་དག་ན་རྒྱ་མིག་དང་། མཆེའུ་དང་། ལྟེང་ཀ་དང་། རྫིང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དག་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །མི་ཐལ་བ་མེད་པར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ན་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱ

ཡང་མི་གྲག་པར་གྱུར་ཏོ། །གནས་དང་གནས་དགན་པདམ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་དག་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། པདྨ་དེ་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་སྐྱིལ་
མོ་ཀུན་དུ་འཁོད་པ་ཤ་སྟག་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཆི་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་སྣང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཞི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོན་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་མི་འཆི་བ་
ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་དུ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI693 - 710

༄༅། །ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་
བུ་མོ་གང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་ཏམ། འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བགྱིད་དམ། ཁ་ཏོན་བགྱིད་དམ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་ན། དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་ལྷུག་པར་བྱིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་བྱིན་པ་
བས། རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེགས་པར་བྲིས་ལེགས་པར་ཞུས་ཏེ། སེམས་དང་པས་སེམས་དད་པ་ལ་བྱིན་ན། དེ་བས་ཀྱང་

འདི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་ཕྲན་ཚེགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་ཐུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་མྱོང་གི འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མྱོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ལས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་བཀོད་པ་
བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་ཏམ། འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ན། དེ་བས་འདི་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི་འདི་ལས་བྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་

༄༅། །ཀྲི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་
དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་ཏམ། འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། གཞན་
དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ན། དེ་བས་འདི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟུང་བ་དང་། བསྒྲག་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱས་པས་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་། བསྒྲག་པ

དམ་ཆོས་སྙིང་པོའི་མདོ།

དང་། སྤྲེལ་བ་དང་། ཁ་དོན་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཉིད་འདི་མ་ཐོབ་པར་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟན་ལས་
ལངས་ཏེ་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོས་པས་སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་ཆེན་པོ་བས་པར་བགྱིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་

༄༅། །པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཆད་པ་དང་། སྟོན་པའི་སའི་ཕྱོགས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཟུང་བར་
བྱའོ༔ །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་གཟུང་བར་བྱའོ། །མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་གནས་འདི་ན་བཞུགས་སོ་བར་གཟུང་བར་
བྱའོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ཆོས་མཆོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ཕྱོགས་གང་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་མཆོད་རྟེན་དུ་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་བླ་མར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལམ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་

བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རངས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རིམ་གྲོར་བྱས་ཏེ་སྙན་ལ་བདར་བར་བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མང་བར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ངས་བསྐལ་པ་འམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་སྨྲ་བ་དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་
ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཕན་པར་བྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། བཀུར་སྟིར་བྱ་བ་དང་། བཙུན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན
ཙུང་ཟད་དུ་ཟད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་གལ་ཏེ་ཆོས་འདི་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་འོང་བའི་ལམ་བདག་གི་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བྱས་
ཀྱང་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གཟུང་བ་འདི་ནི་དཀའ་

དཀོན། ཞ། ཉིས་བརྒྱ། བཞི་བཅུ། ལྔ།

༄༅། །བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ཆོས་སྨྲ་བ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཆ་ཤད་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་
ཚོ༔ འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱའོ། །མ་ཞུམ་པ་དང་། སྤྲམ་གོང་པ་དང་། ཞེ་མ་འགྲུས་པའི་སེམས་དང་། གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བདག་གི
བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་སྣེམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དུ་མི་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་མི་སྟོད། གཞན་མི་སྨོད་ཅིང་། དེས་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་མོར་བྱས་ཏེ་ཆོས
བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དོག་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི
ཆ་ཤད་པ་འམ། བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ས་ཕྱོགས་དེར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉན་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་སྙན་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་བདག་ཅག་དཔུང་དང་བཅས་འཁོར

དང་བཅས་ཏེ་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀཽ་ཤི་ཀ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །ཀཽ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་ཞེས་བགྱི། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དཀོན་མཆོག་
སྤྲིན་ཅེས་བྱ་བར་ཟུང་ཤིག །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཟུང་ཤིག །ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཟུང་ཤིག །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
སེལ་བས་ཀུན་དྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཟུང་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཡིད་

༄༅། །དགའ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བུ་ལ་སོགས་པ། ལྷའི་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའོ།། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ།། །།ལོ་ཙྪ་བ་བན་དེ་རིན་ཆེན་འཚོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། །།

སྔགས། ཞ [illegible]

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་བ་ཤཱཀྱའི་རྗེས། །གདུལ་བྱ་དང་བསྟུན་རིམ་གསུམ་ཆོས་འཁོར་ལས། །ཐམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྙིང་
པོའི་སྐོར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་ཉེར་གཉིས་མཆོག་འདི་གོ། །ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཇི་བཞིན། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བཀའ་ལུང་གཙུག་བཀོད་ནས། །བསྒྲིགས་
ཞུས་སྨོན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་དེས། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན། །སྙིང་པོའི་རིང་ལུགས་རྟག་ཁྱབ་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །བདག་ཀྱང་འདི་
ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ནག་པོའི་རྩ་ལག་སོགས་ཀྱིས་བར་
གཅོད་དབེན། །ཐུགས་དགོངས་ཇི་བཞིན་བདག་གིས་ཡོངས་བསྒྲུབས་ཏེ། །སྨོན་འཁོར་དགོངས་ཀློང་དབྱེར་མེད་ཕྲུམ་གཅིག་ཏུ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་

717

TI693 - 721

དཔལ་སྦྱོར་ལོག

།ཅེས་དེང་སྐབས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ལ་ནས་བྱུང་བའི་མྱུ་གུ་བ་བོ་བོའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་རྗེ་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་ཞིང་། གང་གི་བཀའ་ལུང་ཡན་ལག་དང་པོའི་བརྒྱན་དུ་མཆོད་ནས་སྲི་ཞུ་ལྷུར་བླང་བགྱི་བར་ཡི་ནང་ཀུན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་རི་རྫས་དང་འགལ་རྐྱེན་སེལ་སྐྱོང་གི་མཆེད་ཟླར་གྱུར་ཀྱང་། བཀའ་ལུང་དམ་བཅའ་རྡོ་རི་གསུབ་ཐབས་དབེན་པར་སླིད་ནས་བརྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཙམ་བྱུང་བའང་༈སྐྱབས་མཆོག་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་གཅིག་པོ་སྨམ་དགའ་སྤྲོ་འདྲེས་པའི་ངང་། གང་དྲན་འཆལ་འཆོལ་བརྗོད་ལ་ཐབས་སུ་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག་བ་བདག་ཟླ་མ་རྒྱ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཅེས་༈སྐྱབས་མཆོག་ཀུན་སྤྱངས་ཆོས་རྗེས་མིང་གི་ཚོད་པན་སྐྱུར་བ་གུས་འབངས་སངས་རྒྱས་ཀློང་ཡངས་སམ་བྲག་སྟོན་པན་སྤྲང་ཤེས་ནུབ་ཧྲ་རས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ལྕགས་ཡོས་ཚེས་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།

TI693 - 722

༢

༄༅། །རིན་ཆེན་དགེ་ཚོགས་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཆེར་བས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །བློ་གྲོས་བརྩོར་བ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་མཐག་ཏུ་ཆོས་དང་འཕྲད་གྱུར་ནས། །ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པར་ཤོག །དེར་ཡང་བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་བྱས་བར་ཤོག །སྲིད་པར་དམ་པའི་ཆོས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་ཕན་བསྒྲུབ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་ཤོག །རླབས་ཆེན་གཞན་དོན

ཞིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཆོས་རྔ་སྒྲོགས་པས་འཇིག་རྟེན་མཛེས་པར་ཤོག །ཕན་ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་ཀུན་སྐུ་གསུམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་ཐོབ་པར་ཤོག །སྐྱེས་ནས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །ཆོས་ཐོབ་ནས་ནི་སྙིང་པོའི་དོན་བསྒྲུབས་ཏེ། །ཚེ་དེར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཕྱམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གསུང་ངོ་༎

TI693 - 723

ཞབས་བརྟན། ར། གཅིག གསོལ་འདེབས།

༄༅། །པདྨའི་གདུང་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་བླ་མ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་སྐྱེས་བུར་དབང་ཕྱོབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཀུན་སྤྱང་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཁྲོ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་རྩལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོར་དུ། །གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་འཚོ་བཞེས་ཤིང་། །ཐབས་ཆེན་འགྲོ་དོན་ཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འང་བུ་མོ་ནོར་འཛིན་དབང་མོའི་ངོར་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་སོ།། ཨོཾ་སྭསྟི། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཚོགས་གཉིས་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་ཆོག་ཡིས༔ ངོ་མཚར་དགྱེས་དགུའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ཨོ་རྒྱན་རྡྷ་མ་ཐ་ལའི་གནམ་མཛོད་དང་། །རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས༔ ཀློང་ལ་དགྱེས་དགུར་མངོན་པར་སྤྱོ་མཛད་པ། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཉིད་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བདག་ཅག་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཇི་སྲིད་དུ། །ཁྱེད་ཞབས་པདྨོར་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་

TI693 - 725

ཅིང་། །ཆོས་མིན་བདུད་ཀྱི་དཔུང་གིས་མི་བརྫི་བར། །བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་རྟག་ཏུ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །འཆི་མེད་པདྨ་ཀ་རའི་བྱིན་མཐུས་དང་། །བདག་སོགས་རྩེ་གཅིག་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་མཐུས།། །གདན་གསུམ་ཚང་བའི་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་ཕྲིན་ལས་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཞེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་མོ་ཡོས་ལོ། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྫོང་སྒྲིང་འཛོར་ཕྲང་པའི། གློང་སྒྲིང་སྒྲུབ་སྡེ་ཀུན་གྲོལ་འོད་གསལ་རྩེར། ཡོ་གསུམ་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་གཏེར་གསར་ཚོགས་འདུམ་དང་འབྲེལ། སྒྲུབ་སྡེར་འདུས་སྦྱིན་ས་རེས་གསང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ། ༄ སྐྱབས་རྗེ་བྱ་བྲལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་བརྟན་མཁར་འགྲོའི་བསྐུལ་བ་གླག་འབུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞབས་བརྟན་གསོལ་སྨོན་ཞིག་གསུང་འབྲི་དགོས་ཞེས། རྗེ་ལྷ་རིག་ཨ་ཤེས་དང་དུ་ལ་སྐོར་རིགས་ལྷའི་གྲངས་ལྡན་བཅས་བསྐུལ་བ་བཞིན། གྲུབ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་པར་མིང་བཏགས་པས་སྨྲས་པ་བཛྲ་ཡ་ཧཱུ།། ༄ བསྐལ་མེད་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་བྱིན་གྱིས། །གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ཡི། །ཞབས་པད་མི་གཡོ་ཡུན་དུ་བརྟན་བཞུགས་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཞེས་པ་འང་མཁར་སྟོད་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་བཙུན་མ་ཐུབ་བསྟན་མོ་ནས་ལྷ་རྗེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐུལ་བ་བཞིན་བདུད་འཇོམས་པས་བྲིས་པ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་ཅིག། ||

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། སངས་རྒྱས་པདྨའི་ཐུགས་རྗེ་འདབ་སྟོང་རྩེར། །ངོ་མཚར་སྤྲུལ་པའི་གེ་སར་བཞད་པ་ལས། །འགྲོ་འདུལ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན་ཟླ་བྲལ་སྐུ། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་ཤར། །རིག་འཛིན་སྨྱུ་གུའི་གསང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་དབང་། །རྩོལ་མེད་ཕྲིན་ལས་འདོད་རྒུར་འཛོམས་བས། །ས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོའི་རེ་བ་སྐོང་བཞིན་དུ། །ཡོངས་གྲུབ་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །དཀོན་མཆོག་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བདེན་སྟོབས་དང་། །དམ་ཅན་སྡེ་ཕྱེ་ལྷམ་དྲལ་མཐུ་རྩལ་གྱིས། །བདག་ཅག་སྨོན་པའི་འབྲས་བུར་བསྨིན་ནས། །རླབས་ཆེན་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་མདོ་ཁམས་སྨན་ཞེ་ཆུ་མདོ་དགོན་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རིགས་སྲས་དེ་ཉིད་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྐྱབས་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཚུལ་གསར་རྙིང་རིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་བཀའ་ལུང་ཕྱག་རྟགས་གནང་བ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་བྱུང་འདུག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་མདོ་ཁམས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བསྐྱེད་ཡུམ་པདྨ་མཁའ་འགྲོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྲིད་དུ་རིང་བའི་ལྷ་རེ་གཉིས་མོ་བདེ་ལེགས་དང་རིགས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་སྐུ་བརྟན

༣

བཅས་འཕྲིན་ལས་མནས་བསྐུལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་གོང་མའི་གཏེར་སློབ་ཟླ་ཤ་ལ་སྦྱོང་བ་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཟླ༤ པའི་ཚེས༧ བཟང་པོར་སྦྱར་བ་དགེ། ‖ ༄༅། བླ་མ་སྐུ་ཁམས་བཟང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་ཏུ་སྐུ་ཚེ་རིང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །བླ་མ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ༄༅། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་བྱང་ནས། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག ༄༅། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས། །བླ་མའི་བྱིན་རླབས་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག ༄༅། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་བླ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག། ‖ བཀྲ་ཤིས།།

TI693 - 728

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 HOMAGE TO AMITABHA!

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼鬘 第三冊》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email:overseas@budaedu.org , http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 2,000 copies, December 2011
TI693 - 9897

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼鬘　第三冊》

Printed and donated for free distribution by The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C. Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415
Email:overseas@budaedu.org　Website: http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འཚང་བསྒྲུ་ཡས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པར་དགོངས་འཚལ་ལགས་སོ། Printed in Taiwan
TI693